

Werkwijzer toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen

Versie 1.1, 26 augustus 2025

landelijk expertise centrum
industriële veiligheid

Werkwijzer toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen

Inhoud

Inhoud	2
Projectbezetting	4
1. Algemene informatie	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Afbakening	5
1.4 Leeswijzer	6
2. Rondom de toezichthouder	7
2.1 Aanwijzen toezichthouders bedrijfsbrandweer	7
2.2 Organisatorische borging	7
2.3 Kennis, ervaring en continuïteit	7
2.4 Organisatie	7
2.5 Bevoegdheden toezichthouders	8
3. Uitvoering van toezicht	9
3.1 Opleveringscontrole	10
3.2 Regulier toezicht	10
3.3 Toezicht op niet aangewezen bedrijven	12
3.4 Beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma's	12
3.5 Bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen	13
3.6 Niet gepland toezicht	14
3.7 Incidentenonderzoek	15
4. Handhaving	16
5. Communicatie over toezicht en handhaving	17
Bijlagen	18
Bijlage 1: Checklist toezicht bedrijfsbrandweren	19
Bijlage 2: PBM's en andere middelen	45
Bijlage 3: tabel, bijwonen oefeningen en controleren scenario's	46
Bijlage 4: format brief 'Art 31 - Opleveringscontrole nieuwe en gewijzigde beschikking'	47
Bijlage 5: format brief 'oefenprogramma volledig (evt. na aanvulling)'	48
Bijlage 6: format brief 'oefenprogramma niet volledig'	50
Bijlage 7: format brief 'voornemen LOD met hersteltermijn'	52
Bijlage 8: format brief 'voornemen LOD zonder hersteltermijn'	54
Bijlage 9: format brief 'opleggen LOD'	56
Bijlage 10: format brief 'invorderingsbeschikking'	59
Bijlage 11: format 'aanmaning'	61
Bijlage 12: format 'rapport controle locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'	62
Bijlage 13: format 'rapport hercontrole locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'	64

Bijlage 14: STEP-analyse	67
Bijlage 15: De 5 WHY-methode	68
Bijlage 16: De visgraatmethode	69
Bijlage 17: Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren (VRR).....	70

Projectbezetting

Deze werkwijzer is door en voor de veiligheidsregio's. Aan dit stuk werkten mee:

Jan Meinster	Projectleider LEC IV
Johan Braker	VR Groningen
Gerard Drenthen	VR Zuid-Limburg
Marco van Eijkeren	Brandweer Midden- en West-Brabant
Karin Eshuis	VR Rotterdam-Rijnmond / LEC IV
Yves Gaudouen	VR Amsterdam-Amstelland
Willemijn Gisolf	VR Zeeland
Alfons Hofman	VR Groningen
Maureen Radstok	VR Amsterdam-Amstelland
Mario Struik	VR Utrecht
Femke van Waas	VR Rotterdam-Rijnmond / LEC IV
Isabelle van Zadelhoff	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Versiebeheer

In de 1.1 versie is – ten opzichte van de 1.0 versie – de titel van bijlage 3 aangepast.

1. Algemene informatie

1.1 Aanleiding

Voor de ondersteuning van het aanwijzen van bedrijfsbrandweren is in 2019 door het LEC IV een werkwijzer bedrijfsbrandweren opgesteld. Dit document betrof een actualisatie van de werkwijzer uit 2013. Anders dan haar voorganger uit 2013 heeft deze werkwijzer geen hoofdstuk over toezicht en handhaving. Binnen het netwerk industriële veiligheid van de veiligheidsregio's werd daarom de behoefte geuit om in aanvulling op de werkwijzer bedrijfsbrandweren een separate werkwijzer op te stellen.

Naast de behoefte om de handvaten voor toezicht op bedrijfsbrandweren uit 2013 te actualiseren, was er ook behoefte aan een uniforme wijze voor het uitvoeren van toezicht op bedrijfsbrandweerorganisaties.

Met dit document wordt ook invulling gegeven aan het advies van de Commissie Van Aartsen en het Interbestuurlijk programma VTH-stelsel. Zij benadrukken het belang van een goed ingericht toezichts- en handavingsproces en de versterking van het stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het document is tot stand gekomen vanuit een landelijke projectgroep en de LEC IV werkgroep bedrijfsbrandweren als klankbordgroep. De inhoud zal worden verwerkt in de les- en leerstof van het NIPV-leerlandschap IV.

Het LEC IV is eigenaar van het product en zal ook zorgen voor actualisatie ervan. Suggesties voor actualisatie kunnen worden aangeleverd bij het LEC IV (www.leciv.nl).

1.2 Doelstelling

Dit document ondersteunt de veiligheidsregio's in de toezichtstaak en geeft handvaten om op een landelijke uniforme wijze invulling te geven aan toezicht op bedrijfsbrandweren.

Het document biedt duidelijkheid, ondersteuning en houvast in de uitvoering van het proces van toezicht houden. Hierin is niet alleen aandacht voor toezicht op aanwijzingen, maar ook voor toezicht op bedrijven die geen aanwijzing hebben, maar wel de aanwijsprocedure hebben doorlopen of aanwijsbaar zijn.

Met deze werkwijzer hebben de veiligheidsregio's als bevoegd gezag de basis in handen om deskundig en professioneel invulling te geven aan hun wettelijke toezichtstaak inzake bedrijfsbrandweeraanwijzingen. Een inhoudelijk goed ingericht proces is hiervoor noodzakelijk.

De primaire doelgroep voor dit document zijn de – op grond van artikel 61 Wet veiligheidsregio's (Wvr) – aangewezen toezichthouders van de veiligheidsregio, die toezicht houden op bedrijfsbrandweeraanwijzingen op grond van artikel 31 Wvr.

De secundaire doelgroepen zijn voor dit document zijn:

- de in- en externe adviseurs die ondersteunend kunnen optreden bij het toezicht op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen;
- de specialisten industriële veiligheid (SIV) die adviseren op de omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten (mba's) en die bedrijfsbrandweeraanwijzingen opstellen.

Deze werkwijzer sluit aan bij de Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019 en het Model handavingsbeleid van het LEC IV. De projectgroep heeft ernaar gestreefd om hier geen onderwerpen uit te werken die al in de werkwijzer bedrijfsbrandweren en het model handavingsbeleid zijn opgenomen.

1.3 Afbakening

Iedere veiligheidsregio heeft de afspraken rond toezicht en handhaving vastgelegd in een toezicht- en handavingsbeleid. Dit beleid is door het bestuur van de betreffende veiligheidsregio vastgesteld.

Deze werkwijzer dient als een toelichting op het toezicht- en handavingsbeleid en geeft aan op

welke wijze toezicht op de bedrijfsbrandweren kan worden uitgevoerd. Dit document dient niet als een vervanging van het toezichts- en handhavingsbeleid van de veiligheidsregio's. Mocht op punten sprake zijn van tegenstrijdigheid tussen deze werkwijzer en het toezichts- en handhavingsbeleid dan is dit laatste leidend.

1.4 Leeswijzer

Na een algemeen inleidend hoofdstuk gaat hoofdstuk 2 in op het aanwijzen van de toezichthouder, kennis en organisatorische borging.

In hoofdstuk 3 gaat het over de kern; het uitvoeren van toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen.

Hoofdstuk 4 gaat vervolgens in op handhaving.

Hoofdstuk 5 biedt inzichten over communicatie over toezicht en handhaving.

De bijlagen – die samen 80% van het totaal aantal pagina's beslaan – bevatten naast een uitgebreide checklist voor themacontroles onder andere ook 'best practice' formats voor brieven en rapporten en een handreiking voor het opstellen van een oefenprogramma en -rooster voor bedrijfsbrandweren. In de formats zijn geel gearceerde teksten bedoeld als invulvelden en blauw gearceerde teksten geven een toelichting.

2. Rondom de toezichthouder

Dit hoofdstuk gaat in op de kwaliteit en organisatie van het toezicht door de veiligheidsregio's. Er wordt aangegeven welke opleiding, werkervaring en kennis van toezichthouders wordt verwacht om het toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen professioneel uit te voeren.

2.1 Aanwijzen toezichthouders bedrijfsbrandweer

Om toezicht te mogen houden op de bedrijfsbrandweer en de artikelen uit paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) die gebaseerd zijn op artikel 48 Wvr moet een toezichthouder door het bestuur van de veiligheidsregio zijn aangewezen als toezichthouder. Het bestuur kan alleen ambtenaren aanwijzen als toezichthouder, dit volgt uit artikel 61 Wvr. Om een ambtenaar als toezichthouder te kunnen aanwijzen moet het bestuur een besluit "aanwijzing toezichthouders" nemen. Hierin wordt vastgesteld welke ambtenaren (genoemd bij naam of bij functie) zijn belast met het toezicht op naleving van het bepaalde bij of krachtens artikel 31 en 48 Wvr. Van dit besluit moet, conform artikel 61, eerste lid Wvr, een mededeling worden gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

2.2 Organisatorische borging

Het toezicht op de bedrijfsbrandweerorganisatie is een wettelijke taak van de veiligheidsregio. Voor een goede en adequate uitvoering van deze taak dient de uitvoering ervan door de veiligheidsregio geborgd te worden. Dit houdt ook in dat de vereiste kennis en ervaring voor de uitvoering van deze taak, aanwezig is en op peil blijft en dat de inzetbaarheid is geborgd. Voor de kritieke massa is de borging van de volgende punten van belang:

- Opleiding en ervaring van het personeel;
- Continuïteit, beschikbare kennis en ervaring.

Op beide punten zal hieronder nader worden ingegaan.

2.3 Kennis, ervaring en continuïteit

Als dezelfde inspecteur langdurig bij dezelfde bedrijven komt kan een inspecteur bedrijfsblind worden waardoor de kwaliteit van de inspecties minder wordt. Om dit te voorkomen is het wenselijk dat een veiligheidsregio beschikt over minimaal twee bedrijfsbrandweerinspecteurs.

Voor regio's met een lagere inspectielast kan hier bijvoorbeeld invulling aan gegeven worden door een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met een andere veiligheidsregio (in de omgeving).

Daarnaast moet de situatie worden voorkomen dat de slager zijn eigen vlees keurt. Om die reden is het onwenselijk dat de opsteller van een aanwijzing ook de inspecteur van de aanwijsbeschikking is.

2.4 Organisatie

Binnen de organisatie is transparantie, uniforme en eenduidige uitvoering van het toezicht op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen belangrijk.

Zo is het van belang dat de uitvoerenden over de juiste mandaten (voor zowel de manager als de toezichthouders) beschikken.

Daarnaast is het aanwijzen van bedrijfsbrandweren en het houden van toezicht wenselijk dat hiervoor beleid wordt vastgesteld. Bij regio's met weinig bedrijven die kunnen worden aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken is een beleid wenselijk, maar kan ook worden volstaan met een prioritering van bedrijven voor aanwijzing en/of toezicht.

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen beschikt de veiligheidsregio over een handhavingsbeleid, dat stelt op welke wijze bij overtredingen wordt opgetreden. Een 'Model handhavingsbeleid industriële veiligheid' is beschikbaar op de website www.leciv.nl.

Het verdient de voorkeur dat de uitvoering van toezicht en handhaving wordt geborgd op basis van een van kwaliteitssorgsysteem, bijvoorbeeld door vastgelegde processen en standaard werkformats.

2.5 Bevoegdheden toezichthouders

Een toezichthouder moet zich bij het uitvoeren van toezicht houden aan de wettelijke bepalingen die zijn opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht. Daarin zijn ook de bevoegdheden van een toezichthouder opgenomen. Dit betreft onder andere:

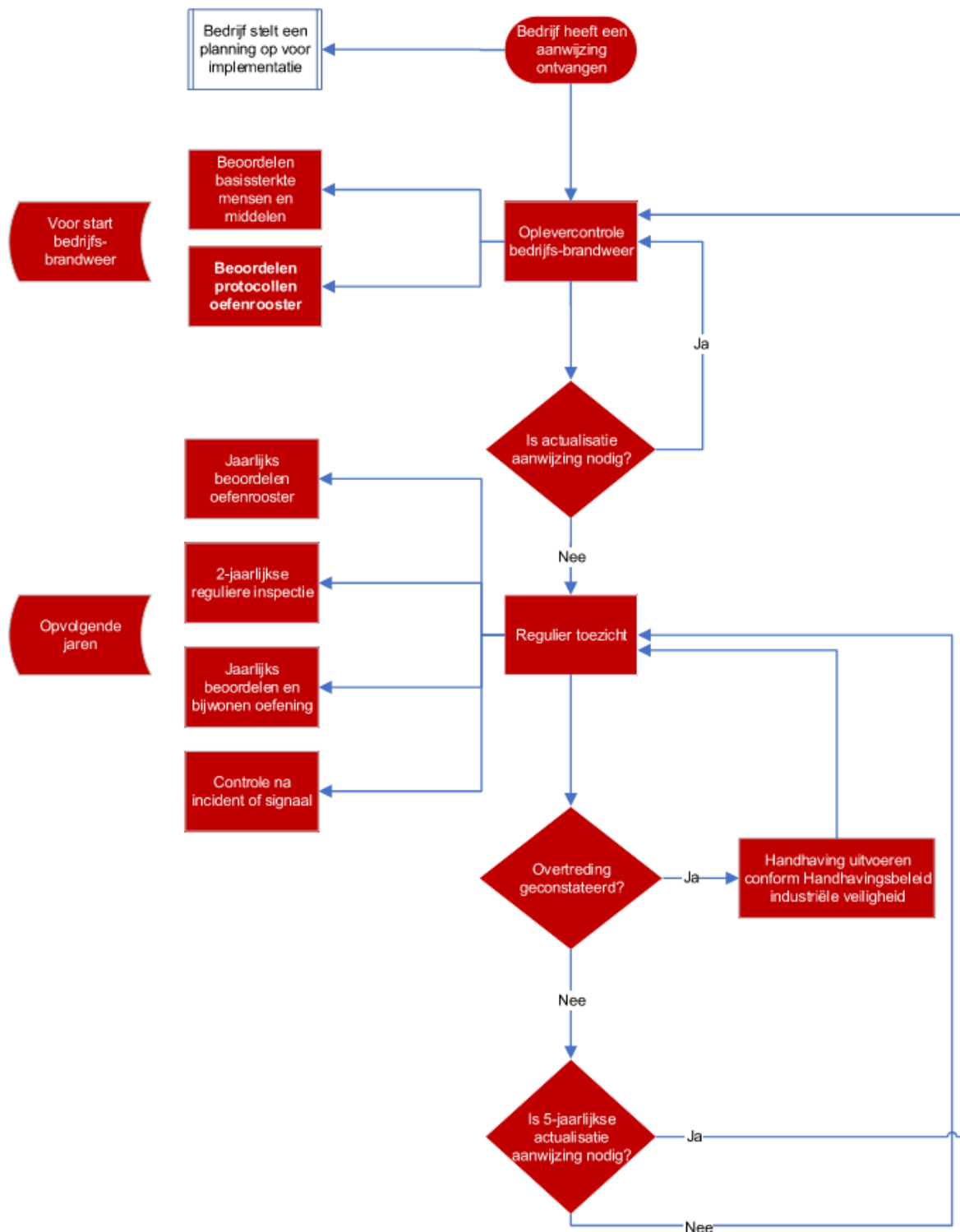
1. Een toezichthouder moet worden aangewezen door het bestuur van de veiligheidsregio.
2. De toezichthouder moet zich legitimeren als toezichthouder middels een toezichthouderpas die voldoet aan de wettelijke eisen (art. 5:12 Awb).
3. Betreden van elke plaats, met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner. Benodigde apparatuur mag worden meegenomen (art. 5:15 lid 1 Awb)
4. Indien nodig zich de toegang verschaffen met de hulp van de sterke arm (politie) (art. 5:15 lid 2 Awb)
5. Zich laten vergezellen door personen die daartoe door hem zijn aangewezen (art. 5:15 lid 3 Awb)
6. Inlichtingen te vorderen (art. 5:16 Awb)
7. Inzage te vorderen van een identiteitsbewijs (art. 5:16a Awb)
8. Inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden (art. 5:17 lid 1 Awb)
9. Zaken te onderzoeken, aan opneming te onderwerpen en daarvan monsters te nemen (art. 5:18 lid 1 Awb)
10. Vervoermiddelen te onderzoeken die vallen onder de toezichthoudende taak (art. 5:19 lid 1 Awb)
11. Ieder moet (binnen een door de toezichthouder gestelde redelijke termijn) medewerking verlenen aan de toezichthouder (art. 5:20 lid 1 Awb).

Toezichthouders mogen hun bevoegdheden gebruiken wanneer dit redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van de taak waarvoor ze zijn aangewezen. De bevoegdheden mogen niet worden gebruikt voor andere doelen dan waarvoor ze zijn bestemd. Zo valt het inwinnen van informatie tijdens het doorlopen van een aanwijstraject niet onder 'toezicht', maar het beoordelen van maatregelen zoals beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport wel.

3. Uitvoering van toezicht

Toezicht op de bedrijfsbrandweer kent meerdere vormen. Variërend van een opleveringsinspectie tot toezicht op de geoefendheid en van regulier toezicht tot reactief toezicht. De verschillende vormen zijn beschreven in het handhavingsbeleid industriële veiligheid en worden in dit hoofdstuk nader toegelicht. De wettelijke grondslag voor toezicht is opgenomen in het handhavingsbeleid.

In [bijlage 2](#) is een overzicht van geadviseerde persoonlijke beschermingsmiddelen voor de toezichthouder opgenomen.

Afbeelding 1; flowchart toezicht bedrijfsbrandweer

3.1 Opleveringscontrole

De opleveringscontrole is bedoeld om de formele overgang te markeren van het aanwijpsproces van een bedrijfsbrandweer naar de toezichtfase. Deze inspectie heeft tot doel om gezamenlijk met het bedrijf te komen tot een eensluidende interpretatie van de voorschriften. Het is van belang dat de opsteller van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en de toezichthouder de opleveringsinspectie gezamenlijk uitvoeren bij het bedrijf.

Nadat de aanwijpsbeschikking onherroepelijk is geworden en vóór het van kracht worden ervan, kan met het bedrijf een afspraak voor zo'n opleveringsinspectie worden gemaakt. Hierin kan worden beoordeeld of het bedrijf op een juiste wijze invulling zal geven aan de voorschriften van het aanwijpsbesluit.

Wanneer tijdens deze eerste controle wordt geconstateerd dat de bedrijfsbrandweer niet volledig voldoet, geeft de veiligheidsregio concrete aanwijzingen en voorlichting. Daarbij wordt in een brief vastgelegd binnen welke termijn het bedrijf welke maatregelen moet treffen om alsnog aan de aanwijpsbeschikking en de daarin opgenomen voorschriften (eisen) te voldoen. Als er sprake is van het (grotendeels) ontbreken van een bedrijfsbrandweer zal na het van kracht worden van het besluit (volgens het handhavingsbeleid) direct handhavend worden opgetreden. Hierbij zal in beginsel geen hersteltermijn worden gegund, anders dan een begunstigingstermijn in een handhavingstraject.

[Bijlage 4](#) bevat het briefformat om te versturen na de opleveringscontrole van een nieuwe of gewijzigde bedrijfsbrandweer beschikking.

3.2 Regulier toezicht

Periodiek vindt een reguliere bedrijfsbrandweercontrole plaats. Aan de hand van de bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt gekeken of het bedrijf over de benodigde mensen en middelen beschikt, zoals beschreven staat in de deze aanwijzing. Dit toezicht kan op verschillende manieren worden uitgevoerd. Opties zijn het uitvoeren van een maatgevend of geloofwaardig scenario op de 'echte' locatie of het verifiëren van de juistheid en actualiteit van het bedrijfsbrandweerrapport. In deze paragraaf worden de mogelijke vormen van regulier toezicht benoemd.

Voor het rapporteren van toezicht op aangewezen bedrijven kan gebruik gemaakt worden van het rapportageformat in [bijlage 12](#).

Toezicht op de geoefendheid

Het oefenrooster- en programma dienen elk jaar te worden toegezonden aan de betreffende veiligheidsregio (in de aanwijzingsbeschikking is opgenomen voor welke datum deze moeten worden ingediend¹). Elk bedrijf met een aangewezen bedrijfsbrandweer wordt (volgens het handhavingsbeleid) eens per jaar bezocht om een oefenmoment te beoordelen. Dit bezoek kan onaangekondigd of aangekondigd zijn. Tijdens dit bezoek wordt er gekeken naar de daadwerkelijke oefening. Deze dient overeen te komen met de oefening zoals opgenomen in het ingediende oefenrooster. Tevens is het van belang dat de beschreven oefendoelen worden bereikt en een adequate evaluatie van de uitvoering van de oefening plaatsvindt. Een nadere uitwerking van toezicht op de geoefendheid staat in paragraaf 3.4.

Actuele basissterkte

De actuele basissterkte dient elk jaar op 1 februari te worden toegezonden aan de betreffende veiligheidsregio. De actuele basissterkte kan bijvoorbeeld worden gecontroleerd tijdens een onaangekondigde inspectie. Op dat moment kan er gecontroleerd worden of de daadwerkelijke operationele basissterkte voldoet aan hetgeen in de aanwijpsbeschikking staat.

Reguliere controles

Na het operationeel gaan van de bedrijfsbrandweer (na de opleveringsinspectie) moet erop worden toegezien of deze blijft voldoen aan de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing. Hierbij kan een vaste controlefrequentie gehanteerd worden. Aan de hand van de praktijkervaringen kunnen kengetallen voor aard en frequentie van toezicht vastgesteld worden. Deze kengetallen kunnen tevens worden gebruikt voor prioriteitenstelling voor toezicht en handhaving.

Inspectieonderwerpen voor reguliere controle kunnen zijn:

- aanwezigheid en onderhoud van technische voorzieningen (bluswater, melding, alarmering, melding en verbindingen, stationair en mobiel blusmaterieel);

¹ Bij recente aanwijzingen is hierin 1 december opgenomen, bij oudere aanwijzingen is 1 februari opgenomen.

- organisatie van de bedrijfsbrandweer (aanwezigheid, protocollen, opleiding, geoefendheid);
- maatregelgerichte inspectie op bedrijfsbrandweerscenario's.

Het ook is mogelijk om themagericht te controleren. Zie bijlagen [10](#), [11](#), [12](#) en [13](#) van deze werkwijzer.

Als tijdens een inspectie wordt geconstateerd dat niet wordt voldaan aan de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing is sprake van een overtreding. In dat geval zal dit door de toezichthouder met het bedrijf worden doorgesproken en schriftelijk worden vastgelegd. Bij een niet-ernstige overtreding wordt (volgens het handhavingsbeleid) het controlerapport vervolgens met een waarschuwingsbrief (inclusief zienswijzeclausule) aan het bedrijf verzonden. Voorop staan de veiligheid en het spoedig ongedaan maken van de overtreding om de gewenste veiligheid binnen en buiten het bedrijf te borgen. In het kader van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur moet een redelijke termijn worden aangehouden om de overtredingen ongedaan te kunnen maken. Wat een redelijke termijn is, is afhankelijk van de aard van de overtreding, de mate waarin de veiligheidsbelangen worden geschaad (dus de ernst van de overtreding) en de snelheid waarmee de veiligheid kan worden hersteld naar het gewenste niveau.

Voor naleving van gedragsvoorschriften kan in het algemeen een termijn van enkele dagen worden aangehouden omdat deze snel kunnen worden hersteld. Voor realisatie van omvangrijke bouwkundige voorzieningen kan in sommige gevallen zelfs een periode van enkele maanden nodig zijn. In de tussenliggende periode zullen, afhankelijk van de ernst van de overtreding, tijdelijke maatregelen moeten worden getroffen. Deze kunnen noodzakelijk zijn om een adequate bestrijding van de geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario's te borgen.

Als sprake is van een ernstige overtreding dan wordt volgens het handhavingsbeleid geen hersteltermijn gegeven maar wordt alleen een termijn gegeven om zienswijzen in te dienen waarna een handhavingsbeschikking volgt (met een begunstigingstermijn).

Signaaltoezicht

Geconstateerde overtredingen van voorschriften uit beschikkingen of wetsartikelen waarvoor niet het bestuur van de veiligheidsregio, maar een andere partij bevoegd is, worden aan deze partijen doorgegeven.

Dat gebeurt doorgaans niet alleen mondeling, maar ook per brief. De toezichthouder van de veiligheidsregio kan nagaan of opvolging is gegeven na het doorgegeven signaal. Zo nodig wordt de betreffende organisatie aangespoord om alsnog actie te ondernemen. Geconstateerde overtredingen die liggen op het terrein van milieu of arbeidsomstandigheden worden doorgegeven aan het bevoegd gezag Omgevingswet respectievelijk de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) voor verdere afdoening.

Hercontroles

Nadat een waarschuwingsbrief met hersteltermijn is gestuurd moet een hercontrole worden uitgevoerd. Hercontroles zijn noodzakelijk om te controleren of de overtreding, na de voorgeschreven termijn uit de waarschuwingsbrief, is opgeheven en de voorschriften worden nageleefd. Als dat niet het geval is, zullen de vervolgstappen, zoals opgenomen in het handhavingsbeleid, gevolgd moeten worden. Voor het rapporteren van toezicht op aangewezen bedrijven kan gebruik gemaakt worden van het rapportageformat in [bijlage 12](#).

Onaangekondigd toezicht

Deze vorm van toezicht kan altijd plaatsvinden. Dit kan zowel gepland als ongepland (bijvoorbeeld na een inzet van de bedrijfsbrandweer) plaatsvinden. Op deze manier kunnen aan de hand van de bedrijfsbrandweeraanwijzing verschillende aspecten van de bedrijfsbrandweer onaangekondigd getoetst worden.

Toezicht op uitvoeren bedrijfsbrandweer door derden (inclusief PPS)

Het toezicht houden bij bedrijven die gebruik maken van bedrijfsbrandweezorg via publiek-private samenwerking (verder PPS) of een gezamenlijke bedrijfsbrandweer wijkt in de basis niet af van hetgeen hierboven is beschreven. Het bedrijf waaraan de bedrijfsbrandweerbeschikking is afgegeven, is te allen tijde eindverantwoordelijk voor het gestelde in deze beschikking. Wel is het mogelijk, afhankelijk van de (PPS-)constructie, dat de toezichthouder met meerdere partijen te maken heeft om toezicht te kunnen houden. Denk hierbij aan de contracthouder en uitvoerende partij van de bedrijfsbrandweezorg. Belangrijk aandachtspunt is dat bij wijzigingen van de scenario's en/of de

bedrijfsbrandweeraanwijzing gecontroleerd moet worden of contracten nog correct zijn, en daarmee de te leveren bedrijfsbrandweezorg nog aansluit op de veranderde situatie. Neem dit bij wijziging van een aanwijsbeschikking mee in de eerstvolgende (reguliere) inspectie.

3.3 Toezicht op niet aangewezen bedrijven

Op bedrijven waarvoor een aanwijstraject bedrijfsbrandweren is doorlopen en waaruit geen aanwijzing bedrijfsbrandweer is voortgekomen, moet ook periodiek toezicht worden gehouden. Het toezicht op deze bedrijven kan op grond van artikel 61 Wvr door de veiligheidsregio worden uitgevoerd. Een dergelijk toezichtbezoek kan ook samen worden uitgevoerd met een toezichthouder van de omgevingsdienst. Omdat het bedrijf geen aanwijzing heeft kan door de veiligheidsregio niet handhavend worden opgetreden op bijvoorbeeld het ontbreken of niet functioneren van voorzieningen. Deze voorzieningen zijn immers opgenomen in de omgevingsvergunning voor de mba. Bij het niet of gebrekkig functioneren van brandpreventieve en -repressieve voorzieningen wordt in dat geval – als vorm van signaaltoezicht – een handhavingsverzoek neergelegd bij de toezichthouder Omgevingswet.

In de toezichtplanning dient rekening te worden gehouden met toezicht op niet-aangewezen bedrijven. De frequentie van dit toezicht dient ingeregeld te worden in overleg met de toezichthouder Omgevingswet en op basis van risico's. Dit kan direct na afronding van het bedrijfsbrandweer aanwijstraject in overleg met de toezichthouder Omgevingswet worden ingepland. Geadviseerd wordt om minimaal één keer per drie jaar toezicht te houden op de brandpreventieve en -repressieve voorzieningen uit de omgevingsvergunning voor de mba van niet-aangewezen bedrijven.

Tijdens dit toezichtmoment moet daarnaast beoordeeld worden of de situatie bij het bedrijf nog conform de laatste beschrijving van de bedrijfsbrandweerrapportage is, dit om te toetsen of deze beschrijving nog actueel is en in lijn met de aangetroffen situatie. Indien deze afwijkt moet overwogen worden om een nieuw aanwijstraject op te starten.

Voor het rapporteren van toezicht op niet aangewezen bedrijven kan gebruik gemaakt worden van het rapportageformat in [bijlage 12](#).

3.4 Beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma's

In de *Modelvoorschriften voor aanwijsbeschikkingen* zijn voorschriften opgenomen die betrekking hebben de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer. In de Algemene Bepalingen² hadden de voorschriften ten aanzien van oefeningen voornamelijk betrekking op het indienen en goedkeuren van oefenprogramma's en niet op het uitvoeren en de inhoud van de oefeningen zelf. De modelvoorschriften stellen eisen aan de inhoud van het oefenprogramma en de oefeningen zelf. Deze voorschriften worden / zijn opgenomen in de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

De controle op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer bestaat uit twee delen:

1. Beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma's;
2. Bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen.

In dit hoofdstuk zal nader worden ingegaan op deze delen.

Het ingediende oefenrooster -en programma worden beoordeeld door het bestuur van de veiligheidsregio (dit volgt uit modelvoorschrift 6.6). Het bestuur kan naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen stellen. De beoordeling van het oefenprogramma -en rooster wordt teruggekoppeld aan het bedrijf zo is voor eenieder duidelijk welke scenario's dat jaar op welk moment worden geoefend. [Bijlage 5](#) bevat het briefformat 'oefenprogramma volledig' en [bijlage 6](#) bevat het briefformat 'oefenprogramma niet volledig'.

Algemeen

Bedrijven die zijn aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken dienen het bedrijfsbrandweerpersoneel op te leiden (vakbekwaam worden) en moeten daarna jaarlijks een oefenprogramma -en rooster opstellen om de bedrijfsbrandweer vakbekwaam te laten blijven. Op grond van de bedrijfsbrandweeraanwijzing moeten dit programma en rooster worden ingediend bij de

² Algemene Bepalingen waren de voorloper van de modelvoorschriften

het bestuur van de veiligheidsregio. In het oefenprogramma wordt beschreven hoe de bedrijfsbrandweer de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau handhaaft en voldoet aan het gestelde in bedrijfsbrandweeraanwijzing. In een oefenrooster, behorend bij het oefenprogramma, wordt beschreven wanneer de activiteiten uit het oefenprogramma daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Beoordelen van jaarlijkse oefenroosters en –programma's

Op grond van de bedrijfsbrandweeraanwijzing, dient een bedrijf met een bedrijfsbrandweeraanwijzing vóór 1 december van het volgende kalenderjaar of 1 februari van het betreffende jaar (afhankelijk van datum afgifte aanwijsbeschikking) een oefenprogramma en een oefenrooster in te dienen bij de het bestuur van de veiligheidsregio. Tevens is opgenomen dat het bevoegd gezag het oefenrooster en -programma beoordeelt en naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen kan stellen.

Op basis van onder andere de genoten opleidingen en cursussen kan worden beoordeeld of bedrijfsbrandweermedewerkers voldoende zijn opgeleid voor hun taken. Door het beoordelen van ingediende oefenprogramma's kan worden getoetst of het oefenprogramma alle relevante onderdelen bevat, die de kennis en vaardigheden omtrent het bedrijf en het gestelde in de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing op voldoende niveau brengen en waarborgen, waardoor de medewerkers vakbekwaam blijven.

Door het inspecteren van de oefenmomenten, kan de veiligheidsregio beoordelen of de bedrijfsbrandweer voldoende vakbekwaam (geoefend) blijft.

Oefenvormen en -activiteiten

Binnen het oefenen van de bedrijfsbrandweren zijn tot nu toe praktijkoefeningen en oriëntaties de meest gebruikte oefenvorm. Het oefenen bestaat echter niet alleen uit praktijkoefeningen en oriëntaties maar ook uit het bijhouden van kennis. Daarom zijn ook andere oefenvormen nodig dan alleen praktijkoefeningen en oriëntaties. Om geoefend te blijven en voldoende kennis en vaardigheden te behouden, kan bijvoorbeeld ook gebruik worden gemaakt van toolboxen, instructiefilms, e-learning, incident-evaluaties, maquettes, virtueel oefenen, casuïstiek of presentatie(s).

Praktijkoefeningen en oriëntaties zullen vrijwel altijd noodzakelijk blijven, waarbij de frequentie wel beïnvloed kan worden door andere oefenvormen. De gebruikte oefenvormen dienen in het oefenprogramma te worden beschreven.

Daarnaast is het van cruciaal belang dat de bedrijfsbrandweer en bedrijfsnoodorganisatie tijdens de oefenactiviteiten gezamenlijk oefenen, met name op de onderdelen waar de bedrijfsnoodorganisatie een taak heeft op grond van de voorschriften uit de bedrijfsbrandweeraanwijzing (onder andere alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de bedrijfsbrandweer). Op die manier wordt ervaren hoe de samenwerking verloopt.

Handreiking opstellen oefenprogramma en –rooster bedrijfsbrandweren

In 2018 heeft één van de veiligheidsregio's een 'Handreiking opstellen oefenprogramma en- rooster bedrijfsbrandweren' opgesteld en gedeeld met de bedrijven binnen haar regio die zijn aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Met deze handreiking wordt een aanvullend duidelijk kader gesteld omtrent de benodigde gegevens voor het opstellen van een goed oefenprogramma en –rooster voor bedrijfsbrandweren. De (verouderde) Leidraad Oefenen en de branchestandaarden bieden in mindere mate handvatten voor de specifieke kennis en vaardigheden waarover bedrijfsbrandweren dienen te beschikken. De handreiking – opgenomen als [bijlage 17](#) – is bedoeld om invulling te kunnen geven aan het programmatisch op peil houden van de specifieke kennis en vaardigheden (oefenen en vakbekwaam blijven) van aangewezen bedrijfsbrandweren.

3.5 Bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen

Bij ieder bedrijf met een bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt jaarlijks toezicht gehouden op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer door het bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweer oefenmoment(en).

Het toezicht op de oefenmomenten bestaat uit aangekondigd of onaangekondigd bijwonen van minimaal één oefenmoment van een geloofwaardig scenario waarop de bedrijfsbrandweeraanwijzing

is gebaseerd. Daarnaast kan ook toezicht worden gehouden op elementaire vaardigheden, die nodig zijn voor de voorbereiding op het bestrijden/beheersen van een geloofwaardig scenario. Het oefenrooster dat het bedrijf ieder jaar toezendt kan worden gebruikt om het toezichtmoment in te plannen.

Tijdens het bijwonen en beoordelen van een oefenmoment kan getoetst worden of een geloofwaardig scenario beoefend wordt conform de bestrijdingstactiek die is opgenomen in de bedrijfsbrandweerrapportage. Daarbij kan getoetst worden of de uitgewerkte bestrijdingstactiek en tijd/taakanalyse geoefend wordt conform de beschrijving van het scenario. Hierbij is het van belang om te toetsen of de tijd/taakanalyse wordt behaald (rekening houdend met het feit dat het een oefensituatie betreft). Tevens is het van belang om te toetsen of de uitwerking van het scenario (grafische weergave) in de praktijk uitvoerbaar is en tijdens het oefenmoment wordt beproefd. Hierbij moet rekening worden gehouden met veiligheidsafstanden (effectcontouren), meteorologische gegevens en fysieke barrières.

In [bijlage 3](#) is een tabel opgenomen voor het bijwonen van oefeningen en voor het controleren van scenario's. In [bijlage 17](#) is een tabel opgenomen met handvatten voor het bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen.

3.6 Niet gepland toezicht

In de bedrijfsbrandweeraanwijzing kunnen via voorschriften eisen worden gesteld aan de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen. Zo is in de modelvoorschriften opgenomen dat bedrijven in geval van buitengebruikstelling van hun incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen maatregelen moeten treffen om de veiligheid op een andere wijze te waarborgen en dat dit bij de bevoegde instanties moet worden gemeld. Toezichthouders van de veiligheidsregio zijn belast met het toezicht op deze "tijdelijke wijzigingen" (indien hierover eisen in de aanwijzing zijn opgenomen).

Tijdelijke wijzigingen³

Bij een tijdelijke wijziging wordt per definitie van een voorschrift afgeweken. Daarom is het van belang om hier op preventieve wijze naar te kijken en te beoordelen hoe de te verwachten risico's kunnen worden ondervangen. Als in de melding van de tijdelijke wijziging maatregelen worden beschreven dient er een toets plaats te vinden op de "gelijkwaardigheid" van deze maatregelen. Als deze toets niet plaatsvindt, kan het zijn dat een bedrijf activiteiten onderneemt die voldoen niet aan de bedrijfsbrandweeraanwijzing. In geval van een incident kan het preventief en repressief optreden dan niet worden gewaarborgd, waardoor er kans is op escalatie met alle gevolgen van dien voor het (brandweer)personeel, de omgeving en het milieu. Toezichthouders hebben de verantwoordelijkheid om te toetsen of met de tijdelijke wijzigingen aan de bedrijfsbrandweeraanwijzing (of wet- en regelgeving) wordt voldaan en welke risico's deze opleveren.

Toezicht

Een manier om toezicht te houden op de tijdelijke wijzigingen is risicogestuurd toezicht: een vorm van toezicht waarbij gekeken wordt naar de grootste risico's. Belangrijk is de vraag hoe risico's moeten worden ingeschat en waar prioriteiten liggen. Hiervoor moet de toezichthouder over voldoende kennis beschikken. Een palet van maatstaven, gebaseerd op eerder verworven data, zou hierbij als hulpmiddel kunnen dienen.

Termijn tijdelijke wijzigingen

In de praktijk blijkt dat de termijn van een tijdelijke wijziging per situatie anders ingeschat wordt. Alhoewel een tijdelijke maatregel niet oneindig kan en mag voortduren, varieert de periode van tijdelijkheid van een week tot zelfs een jaar. Er is veel begrip voor een langere tijdelijkheid als een bedrijf voor het definitief oplossen van de gebreken aan de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen afhankelijk is van onderdelen met een lange levertijd en als de tijdelijke maatregel dusdanig robuust is dat deze voor deze termijn kan overbruggen.

³ Bron: Het belang van toezicht en risicobeoordeling op tijdelijke wijzigingen, Johan Molenaar, scriptie Integrale Veiligheidskunde, mei 2023

Gelijkwaardigheid van mitigerende maatregelen

Het is algemeen bekend dat het bereiken van optimale gelijkwaardigheid een grijs gebied is. Deze gelijkwaardigheid moet wel zoveel mogelijk worden benaderd. Bedrijven moeten zich er van bewust zijn dat zij met een tijdelijke maatregel risico's creëren. Om die risico's goed in beeld te hebben en de gelijkwaardigheid te toetsen, is het belangrijk dat toezichthouders de meldingen van tijdelijke wijzigingen adequaat oppakken. Voor de beoordeling dient altijd in ogenschouw te worden gehouden dat het gaat om een tijdelijke maatregel voor een tijdelijke duur.

Voor het aantonen van gelijkwaardigheid kan ook gebruik worden gemaakt van een door de veiligheidsregio vooraf geaccordeerde methode.

3.7 Incidentenonderzoek

Ondanks alle maatregelen die een bedrijf neemt, kunnen zich incidenten voordoen waarvoor een inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is. Een dergelijk incident kan aanleiding geven tot het uitvoeren van een incidentonderzoek, een vorm van toezicht.

Incidentonderzoek is het zoeken naar de basisoorzaak en achterliggende oorzaken van het incident en de omstandigheden rondom het incident. Er wordt onderzocht welke maatregelen wel of niet hebben gefunctioneerd of welke voorzieningen hebben gefaald en welke voorschriften er zijn nageleefd, welke niet en waarom niet. Ook wordt onderzocht hoe het incident is bestreden en beheerst. Het doel van deze onderzoeken is om herhaling te voorkomen, processen te verbeteren en veiligheidsmaatregelen te versterken.

Voor toezicht op de bedrijfsbrandweer, is een daadwerkelijke inzet van de bedrijfsbrandweer de meest voor de hand liggende reden voor het uitvoeren van een incidentonderzoek. Het toepassingsgebied van incidentonderzoek is echter breder. Incidentonderzoek kan ook worden ingezet bij live testen en oefeningen van bedrijfsbrandweersscenario's.

Het LEC IV heeft in 2023 het 'Kennisdocument incidentenonderzoek' gepubliceerd⁴. Hierin wordt voornamelijk aandacht besteed aan het proces rondom incidentenonderzoek. Dat proces omvat:

- Zicht hebben op incidenten.
 - Aandachtspunten voor het inrichten van informatiekanalen om actief en reactief gevoed te worden met informatie over incidenten.
- Bepalen of een incident onderzoekswaardig is.
 - Hierin worden criteria aangereikt om vast te stellen of een (bijna-) incident onderzoekswaardig is.
- Uitvoering van het onderzoek.
 - Een stroomschema van uit te voeren stappen voor incidentonderzoek.
- Delen van lessen uit incidenten.
 - Aandachtspunten voor het delen van de uitkomsten van een incidentonderzoek.

In het kennisdocument is beperkt aandacht voor de methodes die voor veiligheidsregio's geschikt zijn om incidentonderzoek uit te voeren. Dit hiaat wordt in deze werkwijzer opgevuld.

Onderzoeksmethodieken

Er bestaan verschillende methodes om incidentonderzoek uit te voeren. Belangrijkste voorwaarde voor het gebruik van een methode is dat deze zonder inhoudelijke kennis eenvoudig uit te voeren is. De IV-regio's Oost en Noord maken gebruik van de STEP-analyse ([bijlage 14](#)) in combinatie met de 5 WHY-analyse ([bijlage 15](#)). Een aanbeveling uit een recente afstudeeropdracht over incidentonderzoek bij Seveso-bedrijven luidt dat hiernaast het gebruik van de visgraatmethode ([bijlage 16](#)) van toegevoegde waarde kan zijn⁵. Alle drie de methodes worden in de bijlagen nader toegelicht. In [Bijlage 1](#) is een checklist met vragen opgenomen die tijdens een incidentonderzoek gesteld kunnen worden.

⁴ Kennisdocument Incidentenonderzoek / Ieren van incidenten Industriële Veiligheid, januari 2023, LEC IV

⁵ Incidentonderzoek BRZO-bedrijven, afstudeerstage Charissa Wissink bij Veiligheidsregio IJsselland, 12 juni 2023

4. Handhaving

Bij de uitoefening van toezicht kunnen overtredingen worden geconstateerd. Tegen het bedrijf dat deze overtredingen begaat kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden opgetreden. Het handhavingsbeleid⁶ van de veiligheidsregio biedt een basis voor het maken van transparante keuzes en het stellen van prioriteiten, zodat de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaak voor het bestuursorgaan, handhavers en bedrijfsleven helder is. In het handhavingsbeleid is het wettelijk kader industriële veiligheid beschreven, gevolgd door een toezicht- en sanctiestrategie. Ook zijn voorbeelden opgenomen van ernstige en niet-ernstige overtredingen en wordt een afwegingskader geschetst om te komen tot een last onder bestuursdwang, een last onder dwangsom en/of een strafrechtelijke sanctie.

In de bijlagen van deze werkwijzer zijn formats opgenomen van de volgende aan handhaving gerelateerde brieven:

- Voornemen last onder dwangsom met hersteltermijn ([bijlage 7](#))
- Voornemen last onder dwangsom zonder hersteltermijn ([bijlage 8](#))
- Opleggen last onder dwangsom ([bijlage 9](#))
- Invorderingsbeschikking ([bijlage 10](#))
- Aanmaning ([bijlage 11](#))

⁶ Modelbeleid voor de veiligheidsregio's voor handhaving op het gebied van industriële veiligheid wordt aangeboden op de website van het LEC IV.

5. Communicatie over toezicht en handhaving

Het is aan te bevelen om over de uitvoering van het toezicht te communiceren met meerdere belanghebbenden. De resultaten van inspectie moeten worden gedeeld binnen de eigen organisatie, met name als afwijkingen van de voorschriften uit de aanwijfsbeschikking zijn geconstateerd. De belanghebbenden zijn:

- De collega's die de aanwijzingen voor een bedrijfsbrandweer verzorgen, om te gebruiken bij de evaluatie van aanwijzingen. Afhankelijk van de werkwijze in de organisatie zou dit in een intern overleg kunnen.
- De collega's die toezicht houden bij het bedrijf, omdat zij mogelijk extra maatregelen willen voorschrijven om mogelijke incidenten beheersbaar te houden. Dit zou in een intern overleg kunnen.
- Het bestuur van de veiligheidsregio, omdat er mogelijk een vervolgtraject ontstaat met handhaving. Afhankelijk van de werkwijze in de organisatie zou dit in een overleg tussen teamleider en dagelijks bestuur kunnen.
- De repressieve dienst, omdat zij zich moeten voorbereiden op een eventuele extra inzet bij een incident bij het betreffende bedrijf. De informatie kan eventueel worden opgenomen in de operationele informatievoorziening.

Bij niet-Seveso-bedrijven wordt ook met partners buiten de eigen organisatie van de veiligheidsregio gecommuniceerd. De belanghebbenden zijn dan:

- Het bevoegd gezag Omgevingswet (en evt. de waterkwaliteitsbeheerder) dient op de hoogte te zijn van het niet adequaat functioneren van een bedrijfsbrandweer om zo nodig aanvullende maatregelen voor te schrijven.
- De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft belang bij een veilige inzet door het personeel van de bedrijfsbrandweer. Zij kan zo nodig aanvullende maatregelen eisen ter bescherming van de werknemers.
- De burgemeester van de betreffende gemeente wil als opperbevelvoerder op de hoogte zijn van mogelijk extra risico's door het niet adequaat functioneren van een bedrijfsbrandweer.
- Het Openbaar Ministerie dient op de hoogte te zijn van eventuele overtredingen van de aanwijfsbeschikking. Als naast bestuursrechtelijk handhaving ook strafrechtelijke handhaving moet worden opgestart zal dit door het OM gebeuren.

Informatievoorziening over toezicht op bedrijfsbrandwieren kan plaatsvinden richting het bevoegd gezag Omgevingswet en de NL Arbeidsinspectie. Externe belanghebbenden zullen via de formele wegen op de hoogte gebracht moeten worden van de resultaten van een toezichtactie en de eventuele afwijkingen en overtredingen die daarbij zijn geconstateerd.

Bijlagen

[Bijlage 1](#): checklists voor de volgende themacontroles:

1. Aanwijfsbeschikking en voorschriften
2. Informatievoorziening
3. Personeel & uitrusting
4. Opleiden & Oefenen
5. Melding en alarmering
6. Verbinding en Communicatie
7. Incidentbestrijdings- en beheersmiddelen
8. Scenario's
9. Incidentonderzoek
10. Rampenbestrijding

[Bijlage 2](#): PBM's en andere middelen

[Bijlage 3](#): tabel, bijwonen oefeningen en controleren scenario's

[Bijlage 4](#): format brief 'Art 31 - Opleveringscontrole nieuwe en gewijzigde beschikking'

[Bijlage 5](#): format brief 'oefenprogramma volledig (evt. na aanvulling)

[Bijlage 6](#): format brief 'oefenprogramma niet volledig'

[Bijlage 7](#): format brief 'voornemen LOD met hersteltermijn'

[Bijlage 8](#): format brief 'voornemen LOD zonder hersteltermijn'

[Bijlage 9](#): format brief 'opleggen LOD'

[Bijlage 10](#): format brief 'invorderingsbeschikking'

[Bijlage 11](#): format 'aanmaning'

[Bijlage 12](#): format 'rapport controle locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

[Bijlage 13](#): format 'rapport hercontrole locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

[Bijlage 14](#): de STEP-analyse

[Bijlage 15](#): de WHY-methode

[Bijlage 16](#): de visgraatmethode

[Bijlage 17](#): Handreiking opstellen oefenprogramma en -rooster bedrijfsbrandweren (VRR)

Bijlage 1: Checklist toezicht bedrijfsbrandweren

1	Aanwijsbeschikking en modelvoorschriften		
	<i>Voorafgaand aan de inspectie dient de toezichthouder de bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende rapport door te nemen om zich voor te bereiden op de bedrijfsbrandweerinspectie.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
1.1	Bedrijfsbrandweerrapport	Het bedrijfsbrandweerrapport, dat onderdeel is van de bedrijfsbrandweeraanwijzing, is het rapport waarop gecontroleerd wordt. Zijn er wijzigingen, dan had het bedrijf op grond van 7.4 Bvr een gewijzigd rapport in moeten dienen waarop een gewijzigde bedrijfsbrandweeraanwijzing had moeten worden afgegeven.	Relevante documentatie: Bedrijfsbrandweerrapport
1.2	Modelvoorschriften	De bijlagen waarnaar in de voorschriften wordt verwezen maken integraal onderdeel uit van de aanwijsbeschikking.	Relevante documentatie: Modelvoorschriften

2 Informatievoorziening			
	De overheidsbrandweer wordt bij een incident direct bij aankomst voorzien van actuele informatie (actuele stoffenlijst, overzichtstekeningen) en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden. Op de locatie is een actueel bedrijfsbrandweerjaarnaal aanwezig. Een bedrijfsbrandweerjaarnaal is een belangrijk document dat wordt gebruikt om alle relevante informatie met betrekking tot brandbestrijdings- en veiligheidsactiviteiten binnen een bedrijfsbrandweerteam bij te houden. Het is essentieel om een grondig en gedetailleerd journaal bij te houden om de veiligheid te waarborgen en om te kunnen leren van eerdere incidenten.		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
2.1	Operationele informatie	In de vigerende aanwijsbeschikking is vastgelegd welke informatie overhandigd moet worden aan de bevelvoerder van de brandweer. Check of deze informatie voorhanden en actueel is. Daarnaast is de aanwezigheid van de stoffenlijst volgens artikel 4.24 van het Bal van belang.	Relevante documentatie: Vigerende aanwijsbeschikking
2.2	Bedrijfsbrandweerjaarnaal	Op de locatie is te allen tijde het bedrijfsbrandweerjaarnaal aanwezig.	Kan digitaal zijn of papier of een combinatie van beide
		Welke functionaris is belast met het actueel houden van het bedrijfsbrandweerjaarnaal en op welke wijze vindt dit plaats?	
		Het bedrijfsbrandweerjaarnaal is actueel en wordt bijgehouden.	Enkele onderdelen die doorgaans moeten worden opgenomen in een bedrijfsbrandweerjaarnaal: 1. Datum en tijd van elk incident, oefening of activiteit. 2. Beschrijving van de aard van het incident (brand, gaslek, medische noodsituatie, reddingsoperaties locatie en eventuele betrokken partijen). 3. Personeel: Houd bij welke brandweerlieden betrokken waren bij het incident en welke rollen ze speelden. Dit kan inclusief commandanten, brandweerlieden, EHBO'ers, enz. zijn. 4. Alle ingezette apparatuur en middelen zoals brandweertwagens, slangen, ademhalingstoestellen, gereedschappen. 5. Beschikbare communicatiemiddelen 6. Onderhoud, test en inspecties van apparatuur, voertuigen en faciliteiten. 7. Eventuele rapportages die zijn ingediend bij overheidsinstanties, verzekeraars of andere betrokken partijen. Volg ook eventuele follow-upacties die zijn

			ondernomen na een incident. 8. Handtekeningen en goedkeuringen: de informatie in het journaal is goedgekeurd en ondertekend.
2.3	Samenhang met andere systemen	Indien de gegevens uit het bedrijfsbrandweerjournaal verspreid zijn over verschillende systemen (documenten en/of elektronisch), moet er een overzicht aanwezig zijn met daarop aangegeven waar de gegevens zijn terug te vinden c.q. worden vastgelegd en bijgehouden	

3 Personeel & uitrusting			
	<u>Bedrijven met uitbestede bedrijfsbrandweer</u> <i>Bedrijven kunnen hun bedrijfsbrandweezorg uitbesteden. Dit neemt niet weg, dat de gestelde voorschriften blijven gelden voor de bedrijven. Van belang is te doorgronden of er op alle punten sluitende afspraken gemaakt zijn met de onderaannemer en of de taken en bevoegdheden op elkaar aansluiten.</i> <u>Bedrijven met een eigen bedrijfsbrandweerorganisatie</u> <i>Bij bedrijven met een eigen bedrijfsbrandweerorganisatie wordt tijdens een inspectie verder ingegaan op de borging van de inzetbaarheid van de operationele basissterkte:</i> - het altijd beschikbaar zijn van de minimale operationele basissterkte - het voldoen aan de gestelde opleidingseisen.		Relevante documentatie: - Rapportages bedrijfsbrandweeroefeningen - Bedrijfsnoodplan
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
3.1	Operationele basissterkte	* Is de actuele personele omvang van de bedrijfsbrandweer in overeenstemming met de aanwijzing? * Is de operationele basissterkte altijd aanwezig? * Als de operationele basissterkte wordt verzorgd door een derde partij, controleer dan of het aantal personen waarvoor een contract is afgesloten, overeenkomt met de omvang van de operationele basissterkte.	Op de locatie is altijd een operationele basissterkte aanwezig, bestaande uit het minimum aantal mensen, zoals genoemd in de aanwijzingsbeschikking. Relevante documentatie: - Aanwijsbeschikking
		* Is vastgelegd dat de bedrijfsbrandweermedewerkers een medische aanstellingskeuring krijgen? * Wordt de medische geschiktheid van de bedrijfsbrandweermedewerkers regelmatig getoetst en geregistreerd?	De medische geschiktheid van het brandweerpersoneel moet regelmatig getoetst en geregistreerd worden. Bv: jaarlijkse keuring in de vorm van een Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) voor de dragers van onafhankelijke adembescherming.
3.2	Uitrusting	Indien het bedrijf voorziet in een eigen brandweerploeg, is deze te onderscheiden van de overheidsbrandweer en overige hulpdiensten.	Dit kan in ieder geval door het goed zichtbaar aanbrengen van de bedrijfsnaam op de bluskleiding.
		De bevelvoerder van de bedrijfsbrandweer is herkenbaar en te onderscheiden van de rest van de bedrijfsbrandweerploeg.	
3.3	Organisatie	* Welke functionaris heeft de taak van calamiteitenmanager? * Op welke wijze wordt geborgd dat deze functionaris 24/7 binnen een half uur ter plaatse is? * Zijn de taken en beslissingsbevoegdheden van deze functionaris expliciet beschreven?	Binnen een half uur na het ontdekken van een incident moet de calamiteitenmanager (beslissingsbevoegde medewerker van de bedrijfsleiding), met kennis van de gebezigde processen, op het terrein aanwezig zijn. Deze functionaris is opgenomen in de organisatiebeschrijving.

		Binnen het bedrijf is een medewerker verantwoordelijk voor: * De periodieke controle van de incidentbestrijdings- en beheersmiddelen zoals genoemd in de aanwijsbeschikking en het rapport over de bedrijfsbrandweer. * De beproeving van de goede werking van de incident bestrijdingsmiddelen. * Het treffen van maatregelen om de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer te behouden. * Het actueel houden van het journaal over de bedrijfsbrandweer.	In het kader van deze controle wordt niet ingegaan op de inhoud van de uit te voeren werkzaamheden en de wijze waarop deze werkzaamheden worden uitgevoerd.
		Welke functionaris is verantwoordelijk voor geoefendheid bedrijfsbrandweer en registratie daarvan?	
		Zijn de taken en verantwoordelijkheden van het personeel van de bedrijfsbrandweer vastgelegd en uitgewerkt in een schriftelijke instructie?	De taken en verantwoordelijkheden van het personeel van de bedrijfsbrandweerorganisatie zijn bij alle betrokkenen bekend. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in een document en uitgewerkt in een schriftelijke instructie die onderdeel is van het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem van het bedrijf. Beoordeling vindt plaats aan de hand van het protocol en/of het bedrijfsnoodplan.
		Hoe is de begidsing van de bedrijfsbrandweer geregeld?	Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken.
		Op de locatie is altijd voldoende opgeleid, beschikbaar en paraat personeel aanwezig om de stationaire en mobiele incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen te bedienen.	Als ander personeel dan de bedrijfsbrandweer ook stationaire blusinstallaties bedient, moet getoetst worden welke afspraken en randvoorwaarden hiervoor zijn opgenomen.
		De commandostructuur van de overheid bij een incident wordt gevormd door de functies bevelvoerder en Officier van Dienst. Welke functionarissen in de bedrijfsnoodorganisatie zijn de counterpart van deze twee functionarissen?	De leidinggevendenden binnen de operationele basissterkte hebben kennis van en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer. De noodorganisatie binnen het bedrijf moet bij een gezamenlijk optreden aansluiten bij de commandostructuur van de overheid.
3.4	PBM's	De bedrijfsbrandweerorganisatie heeft de beschikking over voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen die bestand zijn tegen alle binnen het bedrijf te verwachten stoffen en omstandigheden en geschikt zijn om de taken uit te voeren.	Dit moet blijken uit een RI&E. Zijn alle noodzakelijke PBM's in voldoende mate aanwezig? Verkeren de PBM's in goede staat? Relevante documentatie: RI&E

3.4.1	Meetapparatuur	Als in het bedrijf explosieve atmosferen kunnen voorkomen dan moet de apparatuur van de bedrijfsbrandweer geschikt zijn voor de betreffende zone. Het gaat daarbij om communicatieapparatuur zoals pagers, portofoons, telefoons en tablets maar ook alle overige spullen zoals ventilatoren, pompen, meetapparatuur, zaklamp, redgereedschap etc.	Dit moet blijken uit een RI&E. Zijn deze middelen goed afgestemd met de scenario's? Relevante documentatie: RI&E
		Heeft de bedrijfsbrandweer de beschikking over meetapparatuur en is deze geschikt voor het beoogde doel.	Welke meetapparatuur noodzakelijk is, verschilt per bedrijf en per scenario. Alle bedrijfsbrandwieren zijn meestal uitgerust met een explosiegevaarmeter met tenminste 3 meetcellen (CO, O ₂ , LEL). In enkele gevallen is deze meter nog extra uitgerust met een vierde meetcel, voor bijvoorbeeld H ₂ S. De alarmgrenzen zijn zo ingesteld dat ze vroegtijdig worden gealarmeerd om een naderend gevaarlijk gebied te ontwijken of tijdig een gevaarlijk gebied te kunnen verlaten. Naast deze explosiegevaarmeter beschikken bedrijfsbrandwieren vaak ook over: • meetapparatuur voor specifieke stoffen die in het bedrijf gebruikt worden, bijvoorbeeld voor oplosmiddelen, zuren/basen, toxische stoffen; • een PID meter om dampen en gassen te kunnen detecteren; • een warmtebeeldcamera om hotspots te kunnen zien, om opwarming/afkoeling van iets te kunnen monitoren of een vloeistofniveau in een tank of vat te kunnen bepalen. Relevante documentatie: - Opleidingsplan & programma - Oefenplan & programma
		Zijn de bedrijfsbrandweerm medewerkers getraind in het gebruik van de PBM's en meetapparatuur?	Bedrijfsbrandweerm medewerkers moeten getraind zijn in het gebruik van de meetapparatuur om een goede meting uit te kunnen voeren en om de meetwaarden goed te kunnen interpreteren.

4 Opleiden & oefenen			
	<u>Opleiden</u> <i>In de ontwerp aanwijsbeschikking is bepaald uit hoeveel manschappen, bevelvoerders en overige deskundigen de bedrijfsbrandweerorganisatie moet bestaan. Daarbij is ook vastgelegd welke opleidingen deze medewerkers gevolgd moeten hebben of moeten gaan volgen, zodat ze voldoende vakbekwaam zijn en blijven. Deze opleidingen moeten zijn vastgelegd in een opleidingsprogramma.</i> <u>Oefenen</u> <i>Het oefenprogramma voor de bedrijfsbrandweer moet er op gericht zijn om de aanwezige (brandgevaarlijke) risico's op het bedrijfsterrein te kunnen bestrijden. Dit is in overeenstemming met de omschrijving van het begrip bedrijfsbrandweerorganisatie. Elke operationele ploeg behoort hetzelfde kennisniveau te bezitten. Dit moet in het oefenprogramma tot uitdrukking komen. Het bedrijf moet elk jaar een oefenrooster en -programma indienen bij het bestuur van de veiligheidsregio. Het bestuur kan na de beoordeling hiervan eventueel aanvullende eisen stellen.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
4.1	Opleidingsplan	Op welke wijze borgt het bedrijf het opzetten, uitvoeren en bewaken van opleidingen?	
		Hoe is geborgd dat de bedrijfsbrandweermensen voldoende opgeleid zijn voor de uitvoering van hun taken?	• Een brandwacht moet in het bezit zijn van de opleiding Manschap A. Tijdens deze opleiding wordt de medewerker opgeleid in hulpverlening, brandbestrijding en levensreddende handelingen. De exacte inhoud van de opleiding staat in de studiegids van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, www.nipv.nl. • Een bevelvoerder moet beschikken over het diploma tot bevelvoerder. Hiervoor is ook een studiegids beschikbaar. • Een chauffeur/pompbediende moet in het bezit zijn van het diploma brandweerchauffeur (groot) en het diploma pompbediende.
		Zijn er aanvullende specialismen noodzakelijk?	Op basis van de geloofwaardige scenario's moet bepaald worden of deze opleidingen voldoende zijn. Het kan noodzakelijk zijn dat bedrijfsbrandweermensen aanvullend opgeleid moeten worden bijvoorbeeld als gaspakdrager of tankbrandbestrijder.
4.2	Oefenplan	*Heeft het bedrijf een oefenprogramma ingediend? *Heeft het bedrijf een oefenrooster ingediend? *Is de oefening in overeenstemming met het ingediende oefenprogramma en –rooster?	Relevante documentatie: Handleiding Leidraad Oefenen

		Bevat het oefenprogramma relevante onderdelen om: *De kennis van het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven? *De vaardigheden van het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven?	
		Bevat het oefenprogramma onderdelen welke de kennis en vaardigheden over het bedrijf op een voldoende niveau brengen en waarborgen?	Als in de operationele basissterkte een manschap/bevelvoerder etc. is opgenomen: *De kennis en vaardigheden over de inzet van deze functie(s) op een voldoende niveau brengen en waarborgen. *Voor de calamiteitenmanager: De kennis en vaardigheden over de inzet van calamiteitenmanager op een voldoende niveau brengen en waarborgen. *De kennis over de werking van de aanwezige incidentbeheersmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *De vaardigheden over de werking van de aanwezige incidentbeheersmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *De kennis over de werking van de beschikbare incidentbestrijdingsmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *De vaardigheden over de werking van de beschikbare incidentbestrijdingsmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *Kennis en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer bij leidinggevend binnen de operationele basissterkte op niveau brengen en waarborgen? *Het aansluiten van de interne noodorganisatie op de commandostructuur van de overheid op niveau brengen en waarborgen?
		* Worden er per oefening oefendoelen gesteld? * Is de oefenregistratie persoonsgebonden?	
4.3	Coördinatie oefening	Is er een oefendraaiboek opgesteld?	

		Is er een algemene oefendoelstelling geformuleerd?	
		Zijn er specifieke oefendoelstellingen benoemd ten aanzien van kennis en vaardigheden van de bedrijfsbrandweer?	
		Is het oefenscenario realistisch en afgestemd op de risico's die op het bedrijf aanwezig zijn?	
		Zijn er observatoren aanwezig?	
		Draagt de oefening bij aan het opdoen van kennis en vaardigheden ten aanzien van het bedrijf en ook de bediening van incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen?	
4.4	Evaluatie oefening	Vindt er registratie plaats van de oefening en deelnemers?	Verificatie uit verslagen van de laatste oefening(en). Evaluaties moeten geregistreerd worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek.
		Wordt de oefening geëvalueerd met de betrokken deelnemers?	Inzien documenten van voorgaande bedrijfsbrandweeroefeningen, inclusief de getroffen maatregelen uit evaluaties.
		Op welke wijze wordt er invulling gegeven aan het evalueren van incidenten en oefeningen. Worden de leerpunten opgepakt?	Na elke oefening en incident dienen de noodorganisatie en bedrijfsbrandweer te worden geëvalueerd en acties die daaruit volgen te worden opgepakt.
		Blijkt uit de oefening dat de bedrijfsbrandweer beschikt over voldoende kennis en vaardigheden ten aanzien van (indien van toepassing): * Het bedrijf? * De werking en bediening van stationaire incidentbestrijdingsmiddelen? * De werking en bediening van aanwezige incidentbeheersmiddelen? * Het inzetten van specialistische eenheid (gaspak, tankbestrijder, enz.)	Verificatie door het bijwonen van oefeningen

5 Melding en alarmering			
	<u>Ontdekken en melden</u> <i>Op de locatie zijn zodanige voorzieningen aanwezig, dat bij incidenten altijd, maar in ieder geval binnen één minuut van het waarnemingspunt, melding kan worden gedaan over aard en plaats van een incident aan een voortdurend bemande meldpost. Vanuit deze meldpost kan de bedrijfsbrandweer en de overheidsbrandweer altijd onmiddellijk en op een doelmatige manier worden gealarmeerd. Voorbeelden hiervan zijn drukmelders en portofoons.</i> <u>Alarmeren</u> <i>Het bedrijf beschikt over alarmering-, uitruk- en inzetprocedures voor de bedrijfsbrandweer en andere bedrijfsonderdelen die in de noodorganisatie een functie vervullen. De procedures moeten opgenomen zijn in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem. De uitrukken moeten in het bedrijfsbrandweerbijeenkomst worden geregistreerd.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
5.1	Ontdekken en melden	* Op welke wijze wordt een incident gemeld? * Op welke wijze is snelle melding geborgd? * Waar/wat is de voortdurende bemande meldpost?	
5.2	Alarmeren	* Beschikt elke operator over een communicatiemiddel (portofon)? * Op welke wijze worden de bedrijfsbrandweer en de overheidsbrandweer gealarmeerd? * Is de medewerker op de meldpost bekend met de alarmeringsprocedure? Is er een schriftelijke procedure?	
		* Wordt op basis van de melding een incidentmelding gemaakt aan de meldkamer van de veiligheidsregio? * Is er een procedure melden van incidenten aan de overheid (Omgevingsdienst, veiligheidsregio)? * Wie maakt de afweging om een incident aan de overheid te melden? Wat zijn de criteria hiervoor?	Van elk niet voorzienbaar bijzonder voorval wordt melding gedaan aan de overheid (omgevingsdienst en veiligheidsregio). Bij inzet van de bedrijfsbrandweer dient een doormelding plaats te vinden naar de veiligheidsregio.
		Controleer de aanwezigheid van alarmering-, uitruk- en inzetprocedures voor de: * bedrijfsbrandweer * bedrijfshulpverlening * manager on call * bewaking / portier	

6 Verbinding en communicatie			
	<i>Bij aankomst van de overheidsbrandweer wordt de bevelvoerder van de eerst aankomende eenheid voorzien van verbindingsmiddelen, waarmee contact kan worden onderhouden met de bevelvoerder of leidinggevende van de bedrijfsbrandweer en de meldpost.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
6.1	Algemeen	Als het bedrijf een eigen bedrijfsbrandweer heeft, hoe wordt de verbinding met de meldpost dan onderhouden?	
6.2	Communicatiemiddelen	Is geborgd dat de bevelvoerder van de eerst aankomende eenheid van de overheidsbrandweer kan beschikken over een portofoon?	
6.3	Onderhoud en inspectie	De communicatiemiddelen worden periodiek getest en onderhouden om te waarborgen dat deze altijd functioneel zijn.	

7 Incidentbestrijdings- en beheersmiddelen			
	<i>Dit inspectiethema richt zich op de integriteit van stationaire en mobiele brandbestrijdingsvoorzieningen. De goede werking en de inzetbaarheid van deze voorzieningen en middelen moeten geborgd zijn in een schema voor onderhoud, inspectie en live testen.</i>		Relevante documentatie: Aanwijsbeschikking Bedrijfsbrandweerrapport
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
7.1	Algemeen	De wijze waarop het bedrijf het inspecteren, testen en onderhouden van incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen opzet, uitvoert, bewaakt en registreert, is vastgesteld.	
7.1.2	Inzetbaarheid van de middelen	De wijze waarop het bedrijf de inzetbaarheid van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen heeft geborgd, is vastgesteld.	- De periodieke controle van de incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen zoals genoemd in de aanwijsbeschikking en het rapport over de bedrijfsbrandweer. - De beproeving van de goede werking van de incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen.
7.1.3	Inspectie, onderhoud en testen	* Heeft het bedrijf een onderhoudssysteem voor de borging van onderhoud, inspectie en test van brandveiligheids- voorzieningen? * Zijn deze brandveiligheidsvoorzieningen aangemerkt als veiligheidskritisch? * Op welke normen is dit gebaseerd (bijvoorbeeld NFPA 25, FSIA)? * Zijn er procedures voor de beoordeling van inspectie- en testgegevens? Deze gegevens kunnen bijvoorbeeld aanleiding geven tot aanpassing van de inspectiefrequentie, reparatie van onderdelen, aanpassen van de onderhoudsinterval. * Zijn kritische prestatie eisen vastgesteld? * Als de benodigde incidentbestrijdingsmiddelen motorisch worden aangedreven, worden deze dan wekelijks getest? * Worden de resultaten bijgehouden in een journaal?	Alle motorisch aangedreven onderdelen van de incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen worden wekelijks getest. Als kan worden aangetoond dat met een lagere testfrequentie kan worden volstaan, dan kan in overleg met het bevoegd gezag van genoemde frequentie worden afgeweken. De te testen parameters moeten zodanig worden gekozen dat de life cycle van deze onderdelen inzichtelijk wordt en preventief onderhoud tijdig ingepland kan worden. De uitkomsten van deze testen worden bijgeschreven in het bedrijfsbrandweerjournaal en worden minimaal twee jaar bewaard. Relevante documentatie: - de NFPA 25 geeft richtlijnen voor inspectie, test en onderhoud. - de FSIA geeft een model voor het gehele systeem van onderhoud, inspectie en testen. - de BIB is een vertaling van de FSIA en H6 en gaat nader in op testen van brandbeveiligingssystemen.

7.2	Bluswatervoorziening / Bereikbaarheid	<i>Het bedrijf beschikt over een bluswatervoorziening zoals omschreven in de aanwijsbeschikking dan wel de vigerende milieuvergunning. De levering van voldoende bluswater is geborgd.</i>	Relevante documentatie: - Onderhoudsprocedures - Bedieningsprocedures - Meetwaarden pompcapaciteit en pompdruk - Wekelijkse checklists motorisch test - Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid
7.2.1	Bluswaterlevering (algemeen)	* Voldoet de capaciteit aan het maatgevend bedrijfsbrandweerscenario? * Is er een jockeypomp aanwezig voor het op druk houden van het systeem? Indien niet, hoe snel staat het bluswaternet onder druk? * Is er een blusbootaansluiting of koppelleiding met een buurbedrijf? * Zo ja, is dit ook opgenomen in het onderhoudsschema? * Is de pompruimte beschermd tegen een externe brand?	
7.2.2	Back-up voorziening (noodgevallen)	* Zijn er zowel brandstof als elektrisch aangedreven bluswaterpompen? * Is noodstroom en reservebrandstof aanwezig? Zo ja, voor hoeveel uur? * Is de werkdruk afgestemd op het bluswaternet en de stationaire voorzieningen?	
7.2.3	Bediening	* Automatisch en/of handmatig? * Indien handmatig, is de pompenruimte ook bij calamiteiten direct toegankelijk en is altijd deskundig personeel aanwezig voor de bediening? * Zijn bedieningsinstructies aanwezig? * Is er een storingsalarm? Zo niet, op welke wijze en met welke frequentie wordt gecontroleerd of bluswaterpompen in orde zijn? * Is er deskundig personeel aanwezig voor de bediening van de bluspompen?	

7.2.4	Onderhoud en inspectie	* Is een goede werking van de bluspompen geborgd in een onderhouds- en inspectieschema? * Als er sprake is van collectieve voorzieningen (voor meerdere bedrijven), is dan vastgelegd wie verantwoordelijk is voor het onderhoud? * Zijn onderhoudsvoorschriften aanwezig? * Worden de bluswaterpompen wekelijks getest, hoe lang en door wie (deskundigheid)? * Worden de uitkomsten hiervan bijgeschreven in het journaal bedrijfsbrandweer of een logboek? * Zijn er kritische meetwaarden benoemd (bijvoorbeeld: toerental, oliepeil, brandstofniveau, ampèrage) en is procedureel vastgelegd wanneer actie ondernomen moet worden? * Is er een procedure / instructie voor de beoordeling van testgegevens en definitie van eventuele vervolgstappen? * Zijn taken en verantwoordelijkheden hierbij gedefinieerd?	
7.3	Filters	<i>In de zuiginlaat of persuitlaat van de bluswaterpompen kunnen filters geplaatst zijn. Is er bij ontwerp en plaatsing van de filters rekening gehouden met het achterliggende bluswatersysteem en maken deze filters deel uit van inspectieprogramma? Voorkomen moet worden dat verstoppingen van filters leiden tot verminderde beschikbaarheid van bluswatersysteem.</i>	Relevante documentatie: - Ontwerpinformatie - Inspectieverslagen
7.3.1	Algemeen	* Zijn er filters geplaatst voor de zuiginlaat van de bluswaterpompen? * Zijn er filters geplaatst na de persuitlaat van de bluswaterpompen? * Zijn deze filters conform ontwerpgrondslagen (o.a. drukval en diameter i.v.m. sprinklerinstallatie)?	
7.3.2	Onderhoud en inspectie	* Zijn deze filters opgenomen in een onderhouds- en inspectieprogramma? * Zijn kritische waarden en vervolgstappen benoemd?	

7.4	Bluswaternet	<i>Om te waarborgen dat er altijd overal op de locatie over voldoende bluswater beschikt kan worden, is periodiek onderhoud aan het bluswaternet noodzakelijk.</i> <i>Het bluswaternetwerk wordt regelmatig, maar tenminste tweemaal per jaar volgens een doelmatig spoelprogramma gespoeld om zand, stenen en aangroei te verwijderen. Een doelmatig spoelprogramma wil zeggen dat het water bewust gestuurd wordt door het bluswaternet, dat alle delen bereikt worden en dat er lang genoeg gespoeld wordt om vervuiling te verwijderen. Als op basis van historische metingen kan worden aangetoond dat met een lagere frequentie kan worden volstaan, dan kan in overleg met het bestuur van de veiligheidsregio van deze frequentie worden afgeweken. De (onderhoud)werkzaamheden worden in het bedrijfsbrandweerjaar vermeld. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het doelmatig spoelen van het bluswaternetwerk is opgenomen in de bijlage van de (model)voorschriften.</i>	Relevante documentatie: - Spoelprogramma en resultaten - Preventief onderhoudsprogramma bluswaternet en werkwijze voor periodieke capaciteitsmeting - Resultaten van capaciteitsmetingen
7.4.1	Algemeen	* Is het bluswaternet uitgelegd als een ringleiding? * Is er een actuele tekening van het bluswaternet? * Is deze tekening beschikbaar voor de bevelvoerder bij calamiteiten? * Wordt het systeem alleen gebruikt voor calamiteitenbestrijding of ook voor schoonmaak of productiedoeleinden? * Zijn er procedures voor vorstbescherming?	
7.4.2	Onderhoud en inspectie	* Wordt preventief onderhoud uitgevoerd aan het bluswaternet? Zo ja, waar bestaat dit uit? * Zijn de blokafsluiters opgenomen in het onderhoudsprogramma (gangbaarheid en werking)? * Wordt periodiek een capaciteitsmeting uitgevoerd aan het bluswaternet? Wordt deze uitgevoerd op de meest ongunstige plaats?	
7.5	Hydranten en stationaire motoren	<i>Doel: de goede werking en beschikbaarheid van hydranten en stationaire voorzieningen moet geborgd zijn in een onderhoudsprogramma. Daarnaast moeten deze voorzieningen goed bereikbaar zijn.</i>	Relevante documentatie: - Tekening bluswaternet - Resultaten van capaciteitsmetingen - Inspectierapporten
7.5.1	Algemeen	* Onderlinge afstand van hydranten voldoet aan de eisen uit de omgevingsvergunning en/of aanwysbeschikking	

		* Bereikbaarheid van hydranten (tot op 15 meter afstand te benaderen door brandweervoertuig) * Zijn hydranten tegen aanrijden beschermd? * Wordt voldaan aan ontwerpnormen (bijv. DIN 3222)? * Zijn er procedures voor vorstbescherming? * Is capaciteit en worplengte van stationaire monitoren afgestemd op de aanwezige risico's? * Is bij de plaatsing van monitoren en hydranten rekening gehouden met 3 en 10 kW contouren? * Staan deze preventieve middelen niet binnen een passieve LOD (bijv. een tankput)?	
7.5.2	Onderhoud en inspectie	* Wordt preventief onderhoud uitgevoerd aan hydranten? * Op welke wijze wordt de uitvoering hiervan geborgd? * Wordt periodiek een capaciteitsmeting uitgevoerd over het aantal hydranten zoals beschreven in voorschrift omgevingsvergunning? * Wordt preventief onderhoud uitgevoerd aan stationaire monitoren en worden deze periodiek live getest?	
7.5.3	Visuele inspectie	* Bereikbaarheid van hydranten en stationaire monitoren beoordelen * Staat van onderhoud * Blinddeksels aanwezig * Corrosievorming storz-koppelingen * Gangbaarheid van afsluiters	
7.6	SVM	<i>Het schuimvormende middel in iedere opslageenheid moet zodanig worden bewaard en opgeslagen dat deze aan de specificaties van de fabrikant blijft voldoen. Hiervoor moeten door de fabrikant opgestelde inspectie –en onderhoudseisen aantoonbaar aangehouden worden of het schuimvormend middel moet ten minste éénmaal per jaar (periodiek) worden geïnspecteerd. De tanks, leidingen, pakkingen en appendages mogen niet door het middel kunnen worden aangetast. In het geval dat meerdere opslageenheden schuimvormend middel met hetzelfde batchnummer en/of dezelfde productiedatum onder gelijke condities worden opgeslagen, kan na goedkeuring van het bevoegd gezag, volstaan worden met minimaal twee representatieve monsters uit twee verschillende van deze opslageenheden te testen. Dit geldt niet voor de jaarlijkse inspectie. De resultaten van de inspecties en controles moeten worden bijgehouden in het bedrijfsbrandweerjournaal. Een nadere beschrijving van de</i>	Relevante documentatie: - Specificatie SVM en richtlijnen fabrikant - Testrapporten - Bijlage 1 Modelvoorschriften

		<i>inspectie- en onderhoudseisen van het schuimvormend middel is opgenomen in de bijlage horend bij de (model)voorschriften.</i>	
7.6.1	Algemeen	* Is het type SVM aantoonbaar afgestemd op de aanwezige producten? * Zijn er procedures voor het vervoer van SVM naar de plaats incident?	Niet elke SVM is geschikt voor elk product. In sommige gevallen is alcohol resistent SVM noodzakelijk. Bij het toepassen van fluorvrij schuim is vaak beluchting nodig. Dit moet blijken uit de informatiebladen van de leverancier (Technical Sheet) en/of representatieve test.
7.6.2		Indien van toepassing (check aan de hand van het bedrijfsbrandweerrapport) controleer: * Welke maatregelen zijn genomen voor adequaat transport aanvullende SVM voorraad? * Zijn de aanvullende voorraden tijdig ter plaatse?	Als niet de volledige voorraad schuimvormend middel met brandweervoertuigen wordt vervoerd, zijn er maatregelen genomen om de aanvullende voorraden adequaat naar de plaats van het incident te transporteren. De aanvullende voorraden zijn ter plaatse, voordat de voorraad schuimvormend middel in het brandweervoertuig is verbruikt, uitgaande van een maximale afname van schuimvormend middel. Relevante documentatie: - Bedrijfsbrandweerrapport
7.6.3	Onderhoud en inspectie	* Wordt het SVM jaarlijks gecontroleerd op vliesvorming, verontreinigingen en sedimentatie? * Komt de wijze van opslag overeen met de richtlijnen van de fabrikant? * Fysische eigenschappen (pH, viscositeit, dichtheid) volgens richtlijnen fabrikant	Naast de algemene controle op vliesvorming, verontreiniging en sedimentatie moeten richtlijnen van fabrikant gevolgd worden voor controles en opslag.
7.7	Stationaire voorzieningen	<i>De stationaire voorzieningen moeten tenminste eenmaal per jaar getest worden, tenzij het een gecertificeerde installatie is. Hiertoe moeten deze voorzieningen opgenomen zijn in een onderhoudsprogramma:</i> * <i>Installaties voor koeling (tanks, gasbollen)</i> * <i>Schuimblussystemen</i> * <i>Deluge-installaties in procesinstallatie</i> * <i>Sprinklerinstallatie in procesinstallatie</i>	Relevante documentatie: Voor gecertificeerde installaties: * UPD * Inspectiecertificaten * Logboeken

7.7.1	Niet gecertificeerde installaties	* Wat zijn de uitgangspunten van de installatie? Wat moet deze installatie aan kunnen? Aan welke capaciteiten, hoeveelheden SVM en andere randvoorwaarden moet dan worden voldaan? Vergelijk dit bijvoorbeeld met documenten van de NFPA of de PGS-richtlijnen. * Bij inspectie moet van de installatie een document aanwezig zijn met uitgangspunten en ontwerpcriteria * Door wie is de installatie aangelegd? Is de installateur erkend volgens LPS 1233? * Is er tijdens het ontwerp en bouw alleen gebruik gemaakt van approved of listed materiaal (FM, NFPA, VdS)? * Is er een overzichtelijke componentenlijst en een logboek waar vervanging in wordt geregistreerd?	
7.7.2	Onderhoud en inspectie	* Zijn de stationaire voorzieningen opgenomen in een onderhouds- en inspectieschema? * Wordt eenmaal per jaar een test uitgevoerd en wordt de installatie hierbij in gebruik gesteld? Wordt hierbij visueel het spoeipatroon beoordeeld?	Bij (preventieve) onderhoudswerkzaamheden, waarbij stationaire voorzieningen buiten bedrijf gaan, moet het bedrijf vervangende en gelijkwaardige maatregelen nemen, dan wel wordt aantoonbaar de procesvoering aangepast aan het gewijzigde veiligheidsniveau. Gebreken die de technische integriteit nadelig beïnvloeden moeten zo spoedig mogelijk, doch binnen 1 maand na constateren adequaat worden opgeheven. Echter in het geval de operationaliteit van de (bedrijfs)brandweer door het gebrek in geding is, zal het gebrek onmiddellijk verholpen moeten worden. Als dit niet mogelijk is, moet vervangend en gelijkwaardig materiaal worden ingezet of moet de procesvoering aangepast worden. Bij inzet van vervangend materiaal moet dit opgenomen worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek.
7.8	Vervoersmiddelen	Zijn de vervoersmiddelen die door de bedrijfsbrandweer gebruikt worden bij een inzet opgenomen in een onderhouds- en inspectieschema?	Denk hierbij niet alleen aan voertuigen, maar ook aan alternatieve manieren om de plaats incident te bereiken, zoals bijvoorbeeld (elektrische) stepjes, fietsen, etc.
7.9	Passieve brandbeveiliging	Passieve brandbeveiligingsvoorzieningen krijgen niet altijd de aandacht die ze verdienen. Daardoor kunnen tekenen van ageing (veroudering) onopgemerkt blijven en bieden PBB mogelijk niet meer het vereiste beschermingsniveau aan kwetsbare delen van industriële procesinstallaties.	Onder passieve brandbeveiligingsvoorzieningen worden verstaan: - Fireproofing - Brandwerende coatings - Isolatiedekens - Hittewerende schilden - Brandmuren

		Heeft het bedrijf passieve brandbeveiligingsvoorzieningen (PBB) toegepast?	
--	--	--	--

8 Scenario's			
	<i>In het door het bedrijf ingediende Bedrijfsbrandweerrapport zijn de maatgevende en de geloofwaardige scenario's beschreven. Een scenario wordt geanalyseerd en er wordt nagegaan of een goede doelmatige bestrijding van het scenario plaats kan vinden. Modelvoorschriften, die betrekking hebben op het bestrijden van het scenario, worden tijdens de inspectie getoetst. Aan de hand van een fictieve tijdslijn wordt het scenario stap voor stap doorlopen (van ontdekking tot nafase).</i> <i>De vragen die onder het onderwerp Incidentonderzoek in deze checklist zijn opgenomen, zijn met name geschikt om te gebruiken bij het doorlopen van een scenario. Waar mogelijk, wordt hieronder gebruik gemaakt van verwijzingen naar bruikbare inspectievragen uit deze checklist.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
8.1	Theoretisch kader	* Hebben zich sinds het indienen van het bedrijfsbrandweerrapport wijzigingen met betrekking tot de risico's binnen het bedrijf voor gedaan? * Zijn de maatgevende scenario's nog reëel? (zelf bepalen) * Zijn er vernieuwde inzichten in de bestrijdingstactieken? Is de beschreven wijze van bestrijding nog actueel? * Is de hoogte van de aanwijzing reëel? (zelf bepalen) * Is het bedrijf voornemens aanpassingen te doen op de toegepaste LOD's?	Bij dit onderdeel wordt nagegaan of het ingediende scenario nog reëel is en of er veranderingen in en om het bedrijf plaats hebben gevonden. Doel hiervan is inventariseren of de aanwijsbeschikking nog reëel is. De resultaten zijn voor intern gebruik en worden teruggekoppeld aan de opstellers van de aanwijsbeschikking. Een medewerker met bijvoorbeeld de functie van Safety Officer kan hiervoor worden geïnterviewd. Relevante documentatie: - Modelvoorschriften die betrekking hebben op het bestrijden van het scenario - Bedrijfsbrandweerrapport
8.2	Organisatie	Een goede bestrijding van het incident is afhankelijk van de organisatorische maatregelen die zijn getroffen. Nagegaan kan worden of procedures aanwezig zijn, of deze correct zijn en of deze maatregelen bij de medewerkers bekend zijn. Doel hiervan is nagaan of organisatorische maatregelen zijn geborgd. Hiervoor kan een Panel Operator of een Wachtchef worden geïnterviewd.	
8.3	Middelen	Naast een theoretische onderbouwing en procedures moeten de middelen voor de bestrijding aanwezig en bruikbaar zijn. Zo is het van belang dat stationaire middelen die in het scenario zijn beschreven niet binnen de 1, 3 of 10 KW/m ² liggen (afhankelijk van de wijze van bediening). Stationaire voorzieningen moeten	Een medewerker van de afdeling Technische Dienst of een medewerker in de functie van Safety Officer zou hierbij kunnen worden geïnterviewd.

		bruikbaar (onderhouden) en doelmatig zijn (zit er geen obstakel tussen de voorziening en het te koelen object). Doel van dit onderdeel is borgen dat de incidentbestrijding plaats kan vinden en het bedrijf bewust maken van consequenties die acties kunnen hebben.	
8.4	Ontdekken en melden	Toepasbaar zijn de vragen onder 5.1 van deze checklist.	
8.5	Alarmeren	Toepasbaar zijn de vragen onder 5.2 van deze checklist.	
8.6	Aanrijden	Toepasbaar zijn de vragen onder 6.1 van deze checklist.	
8.7	Aankomst	Toepasbaar zijn de vragen onder 6.2 van deze checklist.	
		* Welke informatie wordt bij aankomst van de overheidsbrandweer overhandigd? * Op welke wijze is deze informatie verkregen? * Zijn de documenten die worden overhandigd in hard copy aanwezig? Zo nee, als deze worden uitgeprint is de apparatuur voorzien van noodstroom?	De overheidsbrandweer wordt direct bij aankomst voorzien van actuele informatie en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden. In de vigerende omgevingsvergunning is vastgelegd welke informatie overhandigd moet worden aan de bevelvoerder van de brandweer. Check of deze informatie voorhanden is. Daarnaast is de aanwezigheid van de stoffenlijst volgens artikel 4.24 van het Bal van belang. Relevante documentatie: - Modelvoorschrift 11.1 - Bedrijfsbrandweerrapport
8.8	Naar incident	* Is er voldoende personeel beschikbaar, zodat er een gids kan worden geleverd? * Wordt er een gids aangewezen, door wie? * Is de plaats van het incident bereikbaar (volgens scenario)?	Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken. Relevante documentatie: Modelvoorschrift 11.2
8.9	Inzet	Zijn de middelen als genoemd in het scenario (beschikking) aanwezig?	Op de locatie zijn altijd ten behoeve van de operationele basissterkte de middelen aanwezig zoals in de aanwijsbeschikking zijn genoemd.
		* Is het blusmateriaal afgestemd op de stof en de inzetbehoefte?	De aanwezige incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen zijn aantoonbaar geschikt voor de incidentscenario's waarop deze middelen zijn toegespitst en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij op de locatie kunnen worden aangetroffen. De hoeveelheden van deze middelen (b.v. schuimvormend middel en bluspoeder) moeten afgestemd zijn op de maatgevende

			incidentscenario's uit het rapport over de bedrijfsbrandweer.
		* Zijn voor de bestrijding benodigde middelen, aanwezig, inzetbaar en bereikbaar? * Zijn de middelen voldoende onderhouden? * Is voldoende bluswater geborgd? * Zijn voor de bestrijding benodigde middelen inzetbaar? Als deze niet bruikbaar zijn, hoe lang is dit al het geval? Wanneer wordt dit opgeheven? Zijn aanvullende voorzieningen ingezet? * Wat is de oorzaak van een defect? Had dit voorkomen kunnen worden?	De incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen zijn bedrijfszeker, voor onmiddellijk gebruik gereed en goed bereikbaar.
		* Als voor de bestrijding van het incident stationaire blusinstallaties nodig zijn, zijn deze in goede staat en voor onmiddellijk gebruik gereed? * Worden de stationaire blusinstallaties eenmaal per jaar getest? * Is de installatie gecertificeerd?	De wijze waarop de bestuurder van het bedrijf de in Modelvoorschriften genoemde eisen borgt, dient inzichtelijk te zijn gemaakt in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem. Om aan te tonen dat een incidentbestrijdings- en beheersmiddel bedrijfszeker is, kan gebruik gemaakt worden van een functionele test waarbij het middel volledig in gebruik wordt gesteld. Na iedere test wordt de installatie zorgvuldig gereinigd om de goede werking ervan te garanderen. Een nadere beschrijving van eisen, gesteld aan het testen, onderhouden en inspecteren van incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen, is opgenomen in bijlage 1 van de Modelvoorschriften. Relevante documentatie: Modelvoorschriften
		* Als de benodigde incidentbestrijdingsmiddelen motorisch worden aangedreven, worden deze dan wekelijks getest? * Worden de resultaten bijgehouden in een journaal?	Zie toelichting bij 7.1.3.
		Als in het scenario schuim toegepast wordt, dan zijn de vragen onder 7.6 van deze checklist toepasbaar.	Zie de toelichting bij 7.6.
		Als in het scenario mobiele incidentbestrijdingsmiddelen voorkomen, waar zijn deze ondergebracht?	De mobiele incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen worden in een speciaal hiervoor bestemde, doelmatige ruimte ondergebracht. De ruimte moet beschermd zijn tegen weersinvloeden en altijd bereikbaar zijn.

		Is er voldoende schuimvormend middel voor de bestrijding van het incident aanwezig? Hoe wordt dit geborgd?	Zie toelichting bij 7.6.2.
		Zijn de uitgerukte bedrijfsbrandweerm medewerkers aantoonbaar geschoold voor hun taak? Zie ook 4.1 van deze checklist.	De bedrijfsbrandweerm medewerkers, bedoeld in het landelijk model aanwijsbeleid bedrijfsbrandwren, hebben aantoonbaar kennis van en inzicht in de werking van de aanwezige incidentbestrijdings –en –beheersmiddelen en zijn vaardig in de bediening van deze middelen. Relevante documentatie: Modelvoorschriften
		Beschikt de chauffeur van het brandweervoertuig over een geldig rijbewijs?	De personen, belast met het ter plaatse brengen van (brandweer) voertuigen, waarvoor een rijbewijs van een desbetreffende categorie voor het besturen is vereist, moeten in het bezit zijn van een geldig rijbewijs van de desbetreffende categorie (alleen bij eigen bedrijfsbrandweer).
8.10	Nafase	*Is er voorzien in nazorg voor betrokken medewerkers? Zie verder de vragen onder 4.4 van deze checklist.	

9 Incidentenonderzoek			
	<i>Incidentonderzoek is het zoeken naar de basisoorzaak en achterliggende oorzaken van het incident en de omstandigheden rondom het incident. Er wordt onderzocht welke maatregelen niet hebben gefunctioneerd of welke voorzieningen hebben gefaald en welke voorschriften er zijn nageleefd, welke niet en waarom niet. Ook wordt onderzocht hoe het incident is bestreden en beheerst. Het doel van deze onderzoeken is om herhaling te voorkomen, processen te verbeteren en veiligheidsmaatregelen te versterken.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
9.1	Bedrijfsbrandweerorganisatie	Is de bedrijfsbrandweer gealarmeerd? Zo nee, waarom niet? Ligt de alarmeringstijd binnen de vastgelegde norm? * Is de bedrijfsbrandweer uitgerukt met het aantal personen dat is vastgelegd? * Is de vastgelegde opkomsttijd behaald? * Zijn de uitgerukte leden van de bedrijfsbrandweer voldoende opgeleid, getraind en geoefend? * Waren de vastgelegde bestrijdingsmiddelen aanwezig, zijn deze gebruikt tijdens de inzet? Voldoet de bedrijfsbrandweerinzet aan de voorwaarden van de aanwijzing?	
		Functioneerden de bestrijdingsmiddelen zoals verwacht/vastgelegd? Zo nee, waarom niet?	
		Is de inzet van de bedrijfsbrandweer volgens de door de organisatie opgestelde procedures verlopen? Op welke punten is hiervan afgeweken en waarom?	
		Is de inzet van de bedrijfsbrandweer effectief en veilig verlopen? Heeft er escalatie plaatsgevonden?	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)
9.2	Samenwerking met overheidsbrandweer	Hoe is de alarmering, opvang en begidsing van de overheidsbrandweer verlopen?	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)
		Is de overdracht naar en de samenwerking met de overheidsbrandweer goed verlopen?	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)
9.3	Geschiktheid en functioneren effectbeperkende maatregelen	Hoe hebben de effectbeperkende maatregelen binnen het bedrijf gefunctioneerd? * Bluswatersysteem inclusief -pompen * Semi-stationaire voorzieningen * Stationaire voorzieningen	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)

9.4	Communicatie	Is de interne communicatie volgens procedure gegaan en goed verlopen? Op welke punten is van de procedures afgeweken en waarom?	
		Is de externe communicatie met overheden volgens procedure gegaan en goed verlopen? Op welke punten is van de procedures afgeweken en waarom?	
		Functioneerden de technische communicatiemiddelen zoals verwacht/vastgelegd?	
9.5	Evaluatie	Op welke wijze is de inzet van de bedrijfsbrandweer door de organisatie geëvalueerd?	
		Zijn de acties uit de evaluatie benoemd, belegd en is opvolging geborgd?	
		Zijn de leerpunten uit de inzet van de bedrijfsbrandweer geborgd? Zijn deze verwerkt in training, opleiding, procedures?	

10	Rampbestrijding		
	Voor zogenaamde hogedrempel bedrijven dient de veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan vast te stellen. Deze eis is opgenomen in artikel 6.1.1 van het Bvr en in 4.17 lid d van het Bal. Formeel vormt het <u>geen onderdeel</u> van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en staat het los van de bedrijfsbrandweerinspectie. Wel dient de bedrijfsbrandweeraanwijzing goed afgestemd te zijn op de bredere rampenbestrijdingsplannen van de regio. Dit omvat samenwerking en coördinatie met externe hulpdiensten, zoals de reguliere brandweer en andere relevante instanties, om gezamenlijk op te treden bij grootschalige incidenten.		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
10.1	Informatievoorziening	Om een rampbestrijdingsplan op te kunnen stellen is de hogedrempelinrichting verplicht om informatie aan de veiligheidsregio te verstrekken. De veiligheidsregio gebruikt deze informatie, die meestal is opgenomen in een veiligheidsrapport, voor het opstellen van een rampbestrijdingsplan.	De scenario's omvatten in het algemeen de potentieel grootste effecten die als gevolg van de activiteiten op het terrein van de Seveso-inrichting kunnen optreden voor de effectcategorieën: 1. brand 2. explosie (BLEVE, gaswolkontbranding) 3. toxische wolk 4. milieuscenario Bron: PGS-6, Bijlage J en K
		Zijn de maatregelen die de exploitant neemt om rampenbestrijding mogelijk te maken aanwezig en gereedgehouden?	Denk aan samenwerkingen met overheidsinstanties of incidentbestrijdings- en beheersmiddelen aanvullend op de geloofwaardige scenario's.
10.2	Industriële brandbestrijdingspool	Indien relevant, zijn er logistiek- en inzetplannen opgesteld voor het bestrijden van rampenscenario's?	Een industriële brandbestrijdingspool is een samenwerkingsverband tussen bedrijven waarvoor instemming nodig is van de desbetreffende veiligheidsregio. De overheidsbrandweer kan binnen dit samenwerkingsverband een rol vervullen. Bron: PGS29 M157
		Is de informatie beschreven in deze plannen actueel?	De logistiek en inzetplannen dienen regelmatig herzien te worden om te verzekeren dat de informatie die erin vermeld staat overeenkomt met de werkelijkheid.
10.3	Oefening	Worden deze plannen periodiek beoefend?	Zie onderdeel 4 van deze checklist 'Opleiden en oefenen'

Bijlage 2: PBM's en andere middelen

Bij het toezicht op de bedrijfsbrandweren kan de toezichthouder in aanraking komen met gevaarlijke stoffen. Daarnaast komt de toezichthouder mogelijk op plekken waar deze normaliter niet komt. Hierbij valt te denken aan chemische installaties, installaties op hoogte, besloten ruimten, ruimten met hoogspanning, locaties aan het water en locaties met radioactieve stoffen.

Om de risico's zoveel mogelijk te beperken, dient de toezichthouder te beschikken over een pakket persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's). Voor een veilige uitvoering van activiteiten is het van belang dat de toezichthouder zich houdt aan de stelregel 'eigen veiligheid voorop'. Dit betekent dat men zich moeten verdiepen in de risico's van waar toezicht wordt gehouden, de betreffende installatie of het gebouw. Ook van belang hierbij is dat de toezichthouder zich verdiept in de gezondheidsrisico's van de stoffen waar hij of zij mogelijk mee in aanraking kan komen; dit om te weten welke handelingen verricht moeten worden mocht de toezichthouder toch onverhoopt hiermee in aanraking komen.

Om de middelen goed in beeld te krijgen, zal elke veiligheidsregio een RI&E uit moeten voeren. Verder is van belang dat actief gemonitord wordt of PBM's nog veilig te gebruiken zijn en waar nodig tijdig worden vervangen.

Voor de uitvoering van toezicht op de bedrijfsbrandweren kan voor de toezichthouder gedacht worden aan de volgende set PBM's:

- Veiligheidsbril (EN 166)
- Veiligheidswerkjas⁷ (antistatisch, vlam vertragend en chemicaliën afstotend)
- Veiligheidsbroek/overall (antistatisch, vlam vertragend en chemicaliën afstotend)
- Veiligheidshelm (minimaal EN 397)
- Gehoorbescherming⁸ (oorpluggen of gehoorcapen op de helm)
- Veiligheidsschoenen (minimaal EN 345 en klasse S3, hoog)
- Werkhandschoenen snijbestendig
- Opberg/transport tas voor PBM's (voor schoon en veilig werken)

Indien van toepassing kan de veiligheidsregio per team de volgende PBM's aanbieden:

- Redvesten
- Explosieveilige (Atex) zaklampen
- Reservekleding (overalls in diverse maten)
- Regenbroeken (in diverse maten)
- Oorpluggen op voorraad
- Werkhandschoenen (in diverse maten)

Dit alles gebaseerd op de resultaten van een RI&E die is opgesteld voor toezicht werkzaamheden. Eventuele vluchtmaskers en gasmeters kunnen/moeten door het te inspecteren bedrijf ter beschikking worden gesteld voor de "specifieke" gevaarlijke stoffen op haar terrein.

Veel van de bovenstaande PBM's zijn geschikt voor het uitvoeren van toezicht bij industriële bedrijven. Dus niet specifiek alleen voor toezicht op de bedrijfsbrandweer.

Overige middelen

Het kan handig en nodig zijn om (per team) te beschikken over een ATEX-camera en -telefoon.

⁷ Gedacht kan worden aan High Visibility kleding klasse I, zoals bedoeld in de norm NEN-EN-ISO 20471

⁸ Otoplastieken worden niet aangeraden; de aanschaffkosten zijn vrij hoog en er zijn terugkerende kosten voor keuring/lekttesten en wegen daarom niet op tegen de mate van gebruik.

Bijlage 3: tabel, bijwonen oefeningen en controleren scenario's

Tijdens het bijwonen en beoordelen van een oefenmoment kan getoetst worden of een geloofwaardig scenario beoefend wordt conform de bestrijdingstactiek zoals beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport. Toetsen conform de beschrijving van het scenario, de uitgewerkte bestrijdingstactiek en tijd/taakanalyse geïoefend wordt. Hierbij is het van belang om te toetsen of de tijd/taakanalyse wordt behaald (rekening houdend met het feit dat het een oefensituatie betreft). Tevens is het van belang om te toetsen of de uitwerking van het scenario (grafische weergave) in de praktijk uitvoerbaar is en tijdens het oefenmoment wordt beproefd. Hiermee rekening houdend met veiligheidsafstanden (effectcontouren), meteo gegevens en fysieke barrières.

Voorschrift vergunning	Scenario bedrijfsbrandweerrapport	Toetsing
Schuimblusinstallatie tankput Y, conform UPD xx	Opgevoerd als repressieve beheersmaatregel voor scenario xx, daarmee geen aanwijsbaar scenario	Aanwezig? Conform UPD? Beschikbaar? Onderhouden?
Bijvoorbeeld, xx		

Tabel, actualiteit bedrijfsbrandweerrapport

Bedrijfsbrandweerrapport	Aangetroffen situatie	Toetsing
Scenario's waarop aanwijzing is gebaseerd. 1. [Scenario Y] 2. [Scenario Z] 3. ... 4.	Kloppen de scenario's nog? Let op, wijzigingen in proces, omgeving, maatregelen, doorlopen MOC's ed.	
Zijn er mogelijk nieuwe scenario's geïdentificeerd, of had dit moeten gebeuren?		

Tabel handvaten bijwonen en beoordelen bedrijfsbrandweeroefening

Oefenmoment	Toets bestrijding tactiek conform bedrijfsbrandweerrapport	Toets tijd/taak analyse conform bedrijfsbrandweerrapport	Toets uitvoering conform grafische weergave
Scenario xx			
Scenario xx			

Bijlage 4: format brief 'Art 31 - Opleveringscontrole nieuwe en gewijzigde beschikking'

Geachte directie,

Op [datum] heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam] een opleveringscontrole uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing].

Keuze 1 (geen overtredingen)

De constatering van deze opleveringscontrole zijn opgenomen in het bezoekverslag dat als bijlage bij deze brief is gevoegd. Zoals u in het verslag kunt lezen, zijn tijdens de controle geen overtredingen geconstateerd.

Er zal regelmatig worden gecontroleerd of uw bedrijf voldoet aan het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing. **Einde Keuze 1**

Keuze 2 (overtredingen)

De constatering van deze opleveringscontrole zijn opgenomen in het bezoekverslag dat als bijlage bij deze brief is gevoegd. Zoals u in het verslag kunt lezen, zijn tijdens de controle overtredingen geconstateerd.

Termijn

Ik verzoek u om binnen [termijn opheffen overtredingen] na datum van verzending van deze brief de in het verslag genoemde overtredingen ongedaan te maken en de overige in het verslag genoemde afspraken na te komen.

Na afloop van de hierboven genoemde termijn wordt een hercontrole uitgevoerd. Als tijdens de hercontrole blijkt, dat de overtredingen niet zijn opgeheven wordt de formele handhavingprocedure gestart. Deze kan tot gevolg hebben dat aan u een dwangsom wordt opgelegd of dat bestuursdwang wordt toegepast om te zorgen dat de overtredingen worden beëindigd.

Vooralsnog ga ik ervan uit dat het zover niet hoeft te komen en rekening ik op uw medewerking. **Einde keuze 2**

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de heer / mevrouw [naam] van de Veiligheidsregio [naam], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
Namens deze,

[ondertekening]

Bijlage:

Bezoekverslag d.d. [datum controle], [naam bedrijf], [adres] [plaats]

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, [adres];
- [bevoegd gezag omgevingswet]

Bijlage 5: format brief 'oefenprogramma volledig (evt. na aanvulling)

Geachte directie,

Op [datum] is [naam bedrijf], gelegen aan de [adres] te [plaats], aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Op grond van de Algemene Bepalingen / voorschriften (in geval van modelvoorschrift), behorende bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing, dient u vóór 1 februari van het betreffende jaar een oefenrooster en oefenprogramma in te dienen bij de Veiligheidsregio [naam]⁹.

Op [datum indienen oefenprogramma en rooster] heb ik het door u opgestelde (concept) oefenprogramma en bijbehorend oefenrooster (d.d., kenmerk.....) ontvangen.

Beoordeling oefenprogramma, onvolledig

De door u ingediende documenten zijn beoordeeld op volledigheid. Daarbij is getoetst of alle elementen die nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen uitvoeren in het toegestuurde oefenprogramma en –rooster zijn opgenomen. Daarnaast is beoordeeld of de inhoud van het programma aansluit bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende bedrijfsbrandweerrapport.

Uit de beoordeling die is uitgevoerd, blijkt dat uw oefenprogramma niet volledig is. Ik kan dan ook niet instemmen met het door u ingediende oefenprogramma en -rooster. Het oefenprogramma/het oefenrooster/beide documenten moet/moeten op de punten, zoals opgenomen in de bij deze brief behorende bijlage, worden aangevuld dan wel aangepast.

Ik verzoek u de in de bijlage genoemde punten te verwerken in het oefenprogramma [en/of: oefenrooster] en het aangepaste oefenprogramma [en/of: oefenrooster] uiterlijk één maand na dagtekening van deze brief of vóór 1 maart [jaar] bij mij in te dienen. {maak hier een keuze in de termijn}

Ik wil u er op wijzen dat wij op grond van de Algemene Bepalingen / voorschriften uit uw bedrijfsbrandweeraanwijzing (in geval van modelvoorschrift) nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van het oefenprogramma –en oefenrooster.

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [naam], van de Veiligheidsregio [naam], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer] of per e-mail via [mailadres].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[ondertekening]

⁹ Geldt ook in geval van een zg. "nul-aanwijzing"

Bijlage:

Benodigde aanvullingen n.a.v. beoordeling (concept) oefenprogramma en oefenrooster van [naam bedrijf], te [adres].

Het door u ingediende (concept) oefenprogramma en oefenrooster zijn beoordeeld op volledigheid. Daarbij is getoetst of alle elementen die nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen uitvoeren in het toegestuurde oefenprogramma en –rooster zijn opgenomen. Daarnaast hebben wij bekeken of de inhoud van het programma aansluit bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende bedrijfsbrandweerrapport.

Het door u ingediende oefenprogramma dient op de volgende punten te worden aangevuld c.q. aangepast:

- a.
- b.
- c.

Het door u ingediende oefenrooster dient op de volgende punten te worden aangevuld c.q. aangepast:

- a.
- b.
- c.

Bijlage 6: format brief 'oefenprogramma niet volledig'

Geachte directie,

Op [datum] is [naam bedrijf] gelegen aan de [adres] te [plaats], aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Op grond van de Algemene Bepalingen / voorschriften (in geval van modelvoorschriften), behorende bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing, dient u vóór 1 februari van het betreffende jaar een oefenrooster en oefenprogramma in te dienen bij de Veiligheidsregio [naam]¹⁰.

Op [datum indienen oefenprogramma en rooster] heb ik het door u opgestelde (concept) oefenprogramma en bijbehorend oefenrooster (d.d., kenmerk.....) ontvangen.

Tekstblok in geval van aanvullingen/aanpassing

Deze documenten zijn door ons beoordeeld en niet volledig bevonden. Ik heb u daarom verzocht het oefenprogramma/het oefenrooster/beide documenten aan te vullen. Op [datum indienen aangepaste documenten] heb ik het door u aangepaste oefenprogramma en bijbehorend oefenrooster (d.d., kenmerk.....) ontvangen.

Einde tekstblok

Beoordeling oefenprogramma

De door u ingediende documenten zijn beoordeeld op volledigheid. Daarbij is getoetst of alle elementen die nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen uitvoeren in het toegestuurde oefenprogramma en –rooster zijn opgenomen. Daarnaast is beoordeeld of de inhoud van het programma aansluit bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende bedrijfsbrandweerrapport.

Uit de beoordeling die is uitgevoerd, blijkt dat uw oefenprogramma volledig is. Ik kan dan ook instemmen met het door u ingediende oefenprogramma en -rooster.

Ik ga ervan uit dat u in het oefenrooster uitvoert conform de daarin opgenomen tijd(stippen) en inhoud. Het oefenprogramma en –rooster zijn de basis voor het toezicht dat gedurende het jaar zal plaatsvinden.

Toezicht op uitvoering oefenprogramma

Het toezicht op het op peil brengen en houden van de kennis en vaardigheden van uw bedrijfsbrandweerpersoneel, zal dit jaar op meerdere momenten plaatsvinden. Dit toezicht zal o.a. bestaan uit het bijwonen van één of meerdere momenten van kennisoverdracht (al dan niet onaangekondigd), het uitvoeren van een audit en het bijwonen van een praktijkoefening.

Ik wil u er op wijzen dat wij op grond van de Algemene Bepalingen /voorschriften van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing (in geval van modelvoorschriften) nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van het oefenprogramma –en oefenrooster.

Bij het verplaatsen of niet doorgaan van een oefenmoment verzoek ik u dit tijdig (minstens één dag voorafgaande aan het oefenmoment) door te geven via [mailadres], onder vermelding van "wijziging oefenrooster" en de mail de prioriteit "hoog" te geven.

Indien dit onverhoopt niet minstens één dag voorafgaande aan het oefenmoment kan plaatsvinden, verzoeken wij u dit telefonisch te melden bij ons secretariaat via telefoonnummer [telefoonnummer] en dit tevens per mail te melden zoals hierboven beschreven.

¹⁰ Geldt ook in geval van een zg. "nul-aanwijzing"

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [naam] van de Veiligheidsregio [naam], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer] of per e-mail via [mailadres].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[ondertekening]

Bijlage 7: format brief 'voornemen LOD met hersteltermijn'

Geachte directie,

(keuze 1: 1^e controle/inspectie Seveso eventueel gecombineerd met bedrijfsbrandweeraanwijzing met termijn)
Op [datum] heeft een inspectieteam bestaande uit de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Veiligheidsregio [naam] en de [naam omgevingsdienst], een inspectie uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Tijdens deze inspectie is tevens gecontroleerd op de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing] en het gestelde in artikel 48 Wvr. Tijdens deze inspectie is een aantal overtredingen geconstateerd.

Overtredingen

Het door het inspectieteam opgestelde inspectierapport is/za[] door de [naam omgevingsdienst], als coördinerend bevoegd gezag, aan u worden toegezonden. De overtredingen welke tijdens de inspectie door de Veiligheidsregio zijn geconstateerd en waarvoor de Veiligheidsregio [naam] het bevoegd gezag is, zijn opgenomen in bijgevoegd bezoekverslag, voor de overige bevindingen van de Veiligheidsregio [naam] verwijs ik u naar het eerdergenoemde inspectierapport. In het bezoekverslag zijn naast de overtredingen in het kader van paragraaf 4.2 van het Bal ook de gecontroleerde aspecten ten aanzien van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en artikel 48 Wvr opgenomen.
(einde keuze 1)

(keuze 2: 1^e controle/controlen bedrijfsbrandweeraanwijzing (ook oefening) met termijn)

Op [datum] heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam] een controle uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing]. Tijdens deze inspectie is een aantal overtredingen geconstateerd.

Voor de overtredingen welke zijn geconstateerd ten aanzien van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing verwijs ik u naar bijgevoegd bezoekverslag.

(einde keuze 2)

Handhavingsbeleid van de veiligheidsregio

Op [datum] heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio XXX haar beleid vastgesteld met betrekking tot de handhaving van de wettelijke voorschriften op het gebied van industriële veiligheid. De vaststelling van dit beleid is op [datum] gepubliceerd in het *Blad gemeenschappelijke regelingen* XXX. De wijzigingen van dit beleid die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn op [datum] vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio [naam], op [datum] gepubliceerd en op 1 januari 2024 in werking getreden. In dit handhavingsbeleid is onder andere vastgelegd welke handhavingsmaatregelen worden getroffen indien een overtreding is geconstateerd. De Veiligheidsregio [naam] heeft ervoor gekozen om bij overtredingen altijd een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom te verzenden. Tegen dit voornemen kunnen zienswijzen worden ingediend. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt in het voornemen een hersteltermijn gegeven om de overtreding alsnog op te heffen voordat tot het opleggen van een dwangsom wordt overgegaan of wordt geen hersteltermijn gegeven maar wordt na afloop van de termijn tot het indienen van zienswijzen de dwangsom opgelegd.

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd mag op grond van ons beleid een hersteltermijn worden gegeven om de overtredingen op te heffen voordat wordt overgegaan tot het opleggen van de daadwerkelijke last onder dwangsom.

Hersteltermijn

U kunt het daadwerkelijk opleggen van de last onder dwangsom voorkomen door de in het bezoekverslag opgenomen overtredingen uiterlijk op te heffen (je kunt hier per overtreding eventueel een andere termijn opnemen). Na verloop van deze termijn zal een hercontrole worden uitgevoerd.

Voornemen last onder dwangsom

Indien de overtreding^{en} niet binnen de genoemde hersteltermijn ^{worden} opgeheven zal worden overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom. Deze dwangsom betekent dat u de geconstateerde overtreding^{en} binnen de in de dwangsom opgenomen termijn (begunstigingstermijn) dient op te heffen en u een dwangsom^{men} verbeurt als de overtreding^{en} na het verstrijken van de begunstigingstermijn niet ^{zijn} opgeheven.

Zienswijze

Voordat besloten wordt of er een last onder dwangsom aan u wordt opgelegd heeft u, op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, de gelegenheid uw zienswijze over het voornemen te geven.

Ik stel u daarom in de gelegenheid om binnen een termijn ^{van 2 weken} na verzenddatum van deze brief uw zienswijze over dit voornemen naar voren te brengen. U kunt uw zienswijze naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Een schriftelijke zienswijze dient u te richten aan de Veiligheidsregio ^[naam] t.a.v. ^[naam en afdeling], ^[adres etc.]. Als u uw zienswijze mondeling wilt geven, dan moet u binnen vijf dagen na de verzending van deze brief contact opnemen met ^{de heer/mevrouw} van de afdeling ^{Industriële Veiligheid} van de Veiligheidsregio ^[naam]. ^{Hij/Zij} is bereikbaar via telefoonnummer ^[telefoonnummer].

Vragen

Voor vragen of een nadere toelichting omtrent het bovenstaande kunt u contact opnemen met ^{de heer/mevrouw} (voorletter en achternaam), toezichthouder van de Veiligheidsregio ^[naam], Afdeling ^{....}, te bereiken onder telefoonnummer ^(invullen).

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio ^[naam veiligheidsregio],
namens deze,

^[naam tekeningsbevoegde persoon]
^[functie]

Bijlage:

^{Bezoekverslag d.d. , te .}

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, team^{....} ^{Postbus, postcode, plaats}
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie van^{....}^[adres etc.].
- ^{Aanvullen met instanties/personen die ook een afschrift moeten krijgen}

Bijlage 8: format brief 'voornemen LOD zonder hersteltermijn'

Geachte directie,

(keuze 1: 1^e controle/inspectie Seveso evt. gecombineerd met bedrijfsbrandweeraanwijzing **zonder hersteltermijn**)

Op [datum] heeft een inspectieteam bestaande uit de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Veiligheidsregio [naam] en de [naam omgevingsdienst], een inspectie uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Tijdens deze inspectie is tevens gecontroleerd op de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing] en het gestelde in artikel 48 Wv. Tijdens deze inspectie is een aantal overtredingen geconstateerd. Deze overtredingen zijn van zodanige aard dat de Veiligheidsregio [naam] van plan is om aan u een last onder dwangsom op te leggen om te bewerkstelligen dat de overtredingen worden beëindigd en worden gehouden.

Overtredingen

Het door het inspectieteam opgestelde inspectierapport is/zal door de [naam omgevingsdienst], als coördinerend bevoegd gezag, aan u worden toegezonden. De overtredingen welke tijdens de inspectie door de Veiligheidsregio zijn geconstateerd en waarvoor de Veiligheidsregio [naam] het bevoegd gezag is, zijn opgenomen in bijgevoegd bezoekverslag, voor de overige bevindingen van de Veiligheidsregio [naam] verwijs ik u naar het eerdergenoemde inspectierapport. In het bezoekverslag zijn naast de overtredingen in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) ook de gecontroleerde aspecten ten aanzien van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en artikel 48 Wv opgenomen.
(einde keuze 1)

(keuze 2: 1^e controle/controlen bedrijfsbrandweeraanwijzing (ook oefening) **zonder hersteltermijn**)

Op [datum] heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam] een controle uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing]. Tijdens deze controle is een aantal overtredingen geconstateerd.

Overtredingen

Voor de overtredingen welke zijn geconstateerd ten aanzien van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing verwijs ik u naar bijgevoegd bezoekverslag.

(einde keuze 2)

Handhavingsbeleid van de veiligheidsregio

Op [datum] heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio XXX haar beleid vastgesteld met betrekking tot de handhaving van de wettelijke voorschriften op het gebied van industriële veiligheid. De vaststelling van dit beleid is op [datum] gepubliceerd in het Blad gemeenschappelijke regelingen XXX. De wijzigingen van dit beleid die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn op [datum] vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio [naam], op [datum] gepubliceerd en op 1 januari 2024 in werking getreden. In dit handhavingsbeleid is onder andere vastgelegd welke handhavingsmaatregelen worden getroffen indien een overtreding is geconstateerd. De Veiligheidsregio [naam] heeft ervoor gekozen om bij overtredingen altijd een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom te verzenden. Tegen dit voornemen kunnen zienswijzen worden ingediend. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt in het voornemen een hersteltermijn gegeven om de overtreding alsnog op te heffen voordat tot het opleggen van een dwangsom wordt overgegaan of wordt geen hersteltermijn gegeven maar wordt na afloop van de termijn tot het indienen van zienswijzen de dwangsom opgelegd.

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd dient volgens ons beleid direct een bestuursrechtelijke sanctie te worden opgelegd zonder dat hiervoor nog een extra hersteltermijn wordt gegeven.

Voornemen opleggen last onder dwangsom

Gezien voornoemde feiten en het handhavingsbeleid is het bestuur van de Veiligheidsregio [naam] voornemens, op grond van artikel 63 van de Wet Veiligheidsregio's in samenhang met 5:32 Awb een last

onder dwangsom/lasten onder dwangsom op te leggen aan [naam bedrijf] voor uw Seveso-inrichting / voor uw locatie die is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken gelegen aan de te om de in het bijgevoegde bezoekverslag opgenomen overtreding(en) op te heffen en opgeheven te houden.

Als de dwangsom daadwerkelijk wordt opgelegd betekent dit dat u de volgende maatregelen moet treffen om de genoemde overtredingen op te heffen:

d. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal/ artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen: maatregelen omschrijven

e. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal/ artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen: maatregelen omschrijven

Als daadwerkelijk wordt overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom, verbeurt u onderstaande dwangsommen, als u na het in werking treden van de definitieve beschikking niet voldoet aan voornoemde verplichting(en):

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de definitieve beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal/ artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de definitieve beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

Als per overtreding wordt gekozen volgende zin toevoegen (anders weghalen!): Per dag (24 uur) wordt maximaal 1 overtreding geconstateerd.

Een dwangsom wordt verbeurt door het enkele feit dat u de aanschrijving niet nakomt. U kunt voorkomen dat een dwangsom wordt verbeurt, door de hiervoor genoemde overtreding(en) tijdig op te (laten) heffen.

Zienswijze

Voordat besloten wordt of er een last onder dwangsom aan u wordt opgelegd heeft u, op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, de gelegenheid uw zienswijze over het voornemen te geven.

Ik stel u daarom in de gelegenheid om binnen een termijn van 2 weken na verzenddatum van deze brief uw zienswijze over dit voornemen naar voren te brengen. U kunt uw zienswijze naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Een schriftelijke zienswijze dient u te richten aan de Veiligheidsregio [naam] t.a.v. [naam en afdeling], [adres etc.]. Als u uw zienswijze mondeling wilt geven, dan moet u binnen vijf dagen na de verzending van deze brief contact opnemen met de heer/mevrouw van de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio [naam]. Hij/Zij is bereikbaar via telefoonnummer [telefoonnummer].

Vragen

Voor vragen of een nadere toelichting omtrent het bovenstaande kunt u contact opnemen met de heer/mevrouw voorletter en achternaam), toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam], Afdeling, te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[naam tekeningsbevoegde persoon]
[functie]

Bijlage:

Bezoekverslag d.d. , te .

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, team.... Postbus, postcode, plaats
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie van....[adres etc.]
- Aanvullen met instanties/personen die ook een afschrift moeten krijgen

Bijlage 9: format brief 'opleggen LOD'

Geachte directie,

(keuze 1: last onder dwangsom als geen hersteltermijn is gegeven)

Op [datum] is bij uw bedrijf [naam bedrijf] gelegen aan de [straat + huisnummer] te [plaats] een inspectie in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)/ controle op de naleving van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum] uitgevoerd. Tijdens deze inspectie / controle heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] een aantal overtredingen geconstateerd. Deze overtredingen zijn van zodanige aard dat wij op [datum] voornemen aan u een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom hebben verzonden om te bewerkstelligen dat de overtredingen worden beëindigd en beëindigd worden gehouden. Wij hebben u daarbij in de gelegenheid gesteld om op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht uw zienswijze omtrent dit voornemen aan ons kenbaar te maken. Van deze gelegenheid heeft u geen gebruik gemaakt.

De dwangsom wordt nu daadwerkelijk aan u opgelegd. In deze brief leest u de motivering voor dit besluit en ook het dwangsombesluit zelf.

(einde keuze 1)

(keuze 2: last onder dwangsom als hersteltermijn is gegeven)

Op [datum] is bij uw bedrijf [naam bedrijf] gelegen aan de [straat + huisnummer] te [woonplaats] een inspectie in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) / controle op de naleving van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. uitgevoerd. Tijdens deze inspectie / controle heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] een aantal overtredingen geconstateerd. Naar aanleiding van deze overtredingen is aan u op [datum] voornemen u een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom (waarschuwingsbrief) verzonden om te bewerkstelligen dat de overtredingen worden beëindigd en beëindigd worden gehouden. Wij hebben u daarbij een termijn van [hersteltermijn] weken gegeven om de overtredingen alsnog op te heffen. Op [datum] heeft naar aanleiding van dit voornemen een hercontrole plaatsgevonden. Tijdens deze controle is gebleken dat de eerder geconstateerde overtredingen nog niet zijn opgeheven. De dwangsom wordt nu daadwerkelijk aan u opgelegd. In deze brief leest u de motivering voor dit besluit en ook het dwangsombesluit zelf.

(einde keuze 2)

Overtredingen

Tijdens de inspectie is een aantal overtreding(en) geconstateerd. Overtreden voorschrift(en)/artikel(en) en overtreding(en) (constatering(en) opnemen en uitgebreid motiveren waarom sprake is van een overtreding van dat artikel/voorschrift.

Handhavingsbeleid van de veiligheidsregio

Op [datum] heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio XXX haar beleid vastgesteld met betrekking tot de handhaving van de wettelijke voorschriften op het gebied van industriële veiligheid. De vaststelling van dit beleid is op [datum] gepubliceerd in het Blad gemeenschappelijke regelingen XXX. De wijzigingen van dit beleid die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn op [datum] vastgesteld door het bestuur van de [naam veiligheidsregio], op [datum] gepubliceerd en op 1 januari 2024 in werking getreden. In dit handhavingsbeleid is onder andere vastgelegd welke handhavingsmaatregelen worden getroffen indien een overtreding is geconstateerd. De [naam veiligheidsregio] heeft ervoor gekozen om bij overtredingen altijd een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom te verzenden. Tegen dit voornemen kunnen zienswijzen worden ingediend. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt in het voornemen een hersteltermijn gegeven om de overtreding alsnog op te heffen voordat tot het opleggen van een dwangsom wordt overgegaan of wordt geen hersteltermijn gegeven maar wordt na afloop van de termijn tot het indienen van zienswijzen de dwangsom opgelegd.

(keuze 1 bij voornemen zonder hersteltermijn)

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd is volgens ons beleid direct een voornemen tot het opleggen van een dwangsom verzonden en is geen extra hersteltermijn gegeven.

(einde keuze 1)

(keuze 2 bij voornemen met hersteltermijn)

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd is op grond van ons beleid een hersteltermijn gegeven om de overtredingen alsnog op te heffen voordat over zou worden gegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom.

(einde keuze 2)

Voornemen opleggen dwangsom; zienswijze

In de brief van met kenmerk hebben wij u in de gelegenheid gesteld uw zienswijze over ons voornemen tot het opleggen van een dwangsom aan ons kenbaar te maken (artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht). Van deze gelegenheid heeft u geen gebruik gemaakt/ Bij brief van heeft u uw zienswijzen ten aanzien van dit voornemen aan ons kenbaar gemaakt / Bij brief van [datum brief] heeft [naam advocaat en advocatenkantoor], namens uw bedrijf, zienswijzen ten aanzien van dit voornemen aan ons kenbaar gemaakt.

(In geval van mondelinge zienswijzen).

Op [datum hoorzitting] heeft u tijdens een hoorzitting mondeling uw zienswijzen ten aanzien van dit voornemen kenbaar gemaakt. Bijgaand treft u het verslag aan van deze hoorzitting.

Behandeling zienswijzen

Alle zienswijzen behandelen (motiveren!)

Handhaving

Op grond van artikel 63 van de Wet veiligheidsregio's in samenhang met artikel 5:32 Algemene Wet bestuursrecht (Awb) heeft het bestuur van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] de bevoegdheid een last onder dwangsom op te leggen. Het bestuur heeft bij besluit van [datum mandaat] deze bevoegdheid aan mij gemandateerd.

Besluit opleggen last onder dwangsom

Gezien voornoemde feiten, het handhavingsbeleid en het feit dat de ingediende zienswijze ook geen aanleiding geeft om op het eerder ingenomen standpunt terug te komen, heb ik besloten op grond van artikel 63 van de Wet veiligheidsregio's in samenhang met 5:32 Awb een last onder dwangsom/lasten onder dwangsom op te leggen aan <naam bedrijf> voor uw Seveso-inrichting / voor uw locatie die is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken gelegen aan de [adres+ plaatsnaam]. Deze dwangsom betekent dat u de volgende maatregelen moet treffen om de genoemde overtredingen op te heffen:

f. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen:

maatregelen omschrijven

g. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen: maatregelen omschrijven

U verbeurt een dwangsom, als u na het in werking treden van de beschikking niet voldoet aan voornoemde verplichtingen:

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

Als per overtreding wordt gekozen volgende zin toevoegen (anders weghalen!): Per dag (24 uur) wordt maximaal 1 overtreding geconstateerd.

Een dwangsom wordt verbeurd door het enkele feit dat u de aanschrijving niet nakomt. U kunt voorkomen dat een dwangsom wordt verbeurd, door de hiervoor genoemde overtreding(en) voor afloop van de genoemde termijnen (begunstigingstermijn) op te (laten) heffen. De begunstigingstermijn is gebaseerd op de tijd die nodig is om de overtredingen op te heffen.

Gezien de aard en ernst van de overtreding(en) achten wij het opleggen van een last onder dwangsom het meest geëigende middel om te bewerkstelligen dat daaraan een einde wordt gemaakt. De aard van de overtredingen artikelen/voorschriften verzetten zich daar niet tegen. Gezien de grote belangen uit oogpunt van

veiligheid en rampenbestrijding die zijn gediend bij de naleving van de verplichtingen is het opleggen van een last onder dwangsom gelegitimeerd.

De hoogte van de dwangsom is gebaseerd op het economisch voordeel dat u zou hebben bij het niet voldoen aan voornoemde verplichtingen. Daarnaast is rekening gehouden met het feit dat van de op te leggen dwangsom een financiële prikkel uit moet gaan om de overtreding ongedaan te maken.

Bezwaarmogelijkheid

Als u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht een gemotiveerd schriftelijk bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] t.a.v. de Algemene Bestuurscommissie, [adres], [postcode en plaats]. De termijn voor het indienen van het bezwaarschrift bedraagt zes weken en gaat in op de dag na de datum van verzending van deze brief. Een bezwaarschrift dat per e-mail is ingezonden wordt niet in behandeling genomen. Een bezwaarschrift moet worden ondertekend en dient in ieder geval het volgende te bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- dagtekening;
- een omschrijving van de beschikking waartegen bezwaar wordt gemaakt;
- de gronden van het bezwaar.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien u een bezwaarschrift heeft ingediend kunt u, op grond van artikel 8:81 Awb, bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank [naam rechtbank], sector Bestuursrecht, [adres], [postcode en plaats] een verzoek doen om een voorlopige voorziening te treffen. Naar aanleiding daarvan kan de voorzieningenrechter de werking van het besluit schorsen.

Vragen

Voor vragen of een nadere toelichting omtrent het bovenstaande kunt u contact opnemen met [naam] [functie] van de Veiligheidsregio [naam], Afdeling, te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer]

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[naam]
Algemeen directeur

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, team.... Postbus, postcode, plaats
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie van Postbus, postcode, plaats
- College van burgemeester en wethouders van de gemeente, Postbus, postcode, plaats
- Functioneel Parket,
- Aanvullen met instanties/personen die ook een afschrift moeten krijgen

Bijlage 10: format brief 'invorderingsbeschikking'

Geachte (naam),

Op (datum) hebben wij u een last onder dwangsom opgelegd vanwege (omschrijving overtreding) door (naam bedrijf) gelegen aan (adres). Uit controle is gebleken, dat u niet aan de last hebt voldaan. Daarom krijgt u deze invorderingsbeschikking. Hieronder lichten wij toe wat dit voor u betekent.

Last onder dwangsom

Bij besluit van (datum) met kenmerk (kenmerk) hebben wij u een last onder dwangsom opgelegd vanwege (omschrijving overtreding) door (naam bedrijf), gelegen aan (adres).
(korte omschrijving inhoud last)

Constateringen

Wij hebben geconstateerd dat (weergave bevindingen).

Op grond van bovenstaande feiten en omstandigheden - tezamen en in onderlinge samenhang bezien - concluderen wij dat u niet voldaan heeft aan de opgelegde last. Wij stellen vast dat u niet tijdig voldeed aan (omschrijving last/wetsartikelen) en de overtreding dus niet (tijdig) ongedaan is gemaakt door u.

Verbeuring dwangsom

U heeft over de volgende perioden van rechtswege dwangsommen verbeurd:
(vermelding verbeuringen)

Zienswijze

In onze brief van (datum) hebben wij u ons voornemen bekendgemaakt om over te gaan tot het invorderen van de verbeurde dwangsom. Wij stelden u in de gelegenheid om zienswijzen in te dienen. Van deze mogelijkheid heeft u, bij brief van (datum) met kenmerk (kenmerk), gebruik gemaakt. U heeft, kort samengevat, de volgende zienswijzen ingediend:

1. (opsomming zienwijzen)

Wij reageren hierop als volgt.

Ad 1.

(beantwoording zienswijze)

Invordering

Effectieve handhaving vergt dat opgelegde sancties worden geëffectueerd en dus dat verbeurde dwangsommen ook daadwerkelijk worden ingevorderd. Slechts in bijzondere omstandigheden kan geheel of gedeeltelijk van invordering worden afgezien. (Optie 1) Daarvan is in uw geval niet gebleken. Er zijn geen redenen om van invordering af te zien. (Optie 2) Wij zijn van mening dat daarvan in dit geval sprake is (omschrijving redenen om van invordering af te zien)

Gelet op het bovenstaande besluiten wij op grond van artikel 5:37 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) om over te gaan tot het invorderen van een deel van de door u verbeurde dwangsom. Wij verzoeken en voor zover nodig sommeren wij u om binnen (termijn) na verzenddatum van deze brief het bedrag van € (bedrag in cijfers) (zegge: bedrag voluit) te voldoen door overmaking op ons rekeningnummer (rekeningnummer) ten name van de Veiligheidsregio (naam veiligheidsregio) en onder vermelding van (kenmerk).

Verzuim en wettelijke rente

Op grond van artikel 5:33 Awb dient een verbeurde dwangsom te worden betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd. Blijft tijdige betaling uit dan bent u van rechtswege, dus zonder nadere ingebrekestelling, in verzuim wat de verschuldigdheid van wettelijke rente tot gevolg heeft (artikel 4:97 juncto artikel 4:98 lid 1 Awb).

Dwangbevel

Indien u niet betaalt binnen de aangegeven termijn, hebben wij de bevoegdheid om betaling af te dwingen via een dwangbevel. De invordering van het verschuldigde bedrag zal dan in handen van de

gerechtsdeurwaarder worden gesteld. Ook alle (gerechtelijke en buitengerechtelijke) kosten betreffende de invordering zullen dan bij u in rekening worden gebracht.

Bezwaarmogelijkheid

Als u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht een gemotiveerd schriftelijk bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Veiligheidsregio (**naam veiligheidsregio**) t.a.v. de Algemene Bezwarencommissie, (**adres**). De termijn voor het indienen van het bezwaarschrift bedraagt zes weken en gaat in op de dag na de datum van verzending van deze brief. Een bezwaarschrift dat per e-mail is ingezonden wordt niet in behandeling genomen. Een bezwaarschrift moet worden ondertekend en dient in ieder geval het volgende te bevatten: - naam en adres van de indiener; - dagtekening; - een omschrijving van de beschikking waartegen bezwaar wordt gemaakt; - de gronden van het bezwaar.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien u een bezwaarschrift heeft ingediend kunt u, op grond van artikel 8:81 Awb, bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank (**naam rechtbank**), sector Bestuursrecht, (**adres**), een verzoek doen om een voorlopige voorziening te treffen. Naar aanleiding daarvan kan de voorzieningenrechter de werking van het besluit schorsen.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u echter nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met (**behandelaar**), (**functie**) van de afdeling Industriële Veiligheid. **Hij/zij** is bereikbaar op (**telefoonnummer**).

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio (**naam**),
namens deze,

(ondertekening)

Bijlage

(**inspectierapport**)

Een afschrift van deze brief is verzonden aan

- Afdeling Financiële Administratie van de Veiligheidsregio (**naam**);
- (**betrokken bevoegd gezag**)

Bijlage 11: format 'aanmaning'

Geachte (naam),

Bij besluit van (datum) met kenmerk (kenmerk) hebben wij u een last onder dwangsom opgelegd om (omschrijving last). Wij hebben u daarbij een termijn van (duur begunstigingstermijn), dus uiterlijk tot en met (datum), gegund om aan deze last te voldoen. Indien na deze datum de overtreding niet mocht blijken te zijn beëindigd, zou u op grond van het hiervoor genoemde besluit een dwangsom verbeuren van (bedrag) per (tijdseenheid) dat de overtreding voortduurt, tot een maximum van (bedrag). Wij hebben vastgesteld dat u niet (tijdig) aan deze last heeft voldaan, waardoor van rechtswege dwangsommen zijn verbeurd.

Invorderingsbeschikking

Op (datum) hebben wij u een invorderingsbeschikking toegezonden met kenmerk (kenmerk) met het verzoek om het bedrag van (bedrag) aan verbeurde dwangsommen aan ons over te maken.

Op grond van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dient een verbeurde dwangsom te worden betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd. Wij hebben van u geen betaling ontvangen binnen deze termijn, waardoor u nu in verzuim bent.

Bijkomende kosten

Op grond van artikel 4:113 Awb brengen wij u voor het uitbrengen van deze aanmaning een vergoeding van € 15,- (zegge: vijftien euro) in rekening.

Aanmaning

Wij verzoeken en voor zover nodig sommeren wij u om het volledige bedrag van € (bedrag) (zegge: (bedrag voluit) euro) binnen een termijn van twee weken na datum van verzending van dit besluit te voldoen door overmaking op ons rekeningnummer (rekeningnummer) ten name van (bestuursorgaan) en onder vermelding van (kenmerk).

Als u niet tijdig betaalt, zal betaling worden afgedwongen door op uw kosten invorderingsmaatregelen te nemen. De invordering van het verschuldigde bedrag zal dan door middel van een dwangbevel in handen van de gerechtsdeurwaarder worden gesteld. Ook alle (gerechtelijke en buitengerechtelijke) kosten betreffende de invordering en ook de wettelijke rente zullen dan bij u in rekening worden gebracht.

Geen bezwaar en beroep mogelijk

Tegen deze aanmaning staat op grond van artikel 8:4 onder m juncto artikel 7:1 Awb geen bezwaar en beroep open.

Vragen?

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met (naam), (functie) van de Veiligheidsregio (naam), te bereiken onder telefoonnummer (telefoonnummer).

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio (naam),
Namens deze,

(ondertekening)

Een afschrift van deze brief is verzonden aan:

- Afdeling Financiële Administratie van Veiligheidsregio (naam);
- (betrokken bevoegd gezag)

Bijlage 12: format 'rapport controle locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

RAPPORT LOCATIEBEZOEK			
Datum en tijdstip bezoek:		09:00 uur	
Naam bedrijf :			LOGO VR
Locatieadres Adres: Postcode en plaats: Telefoon: e-mail adres: (KvK-nummer)	<i>(zoveel mogelijk proberen in te vullen i.v.m. aanschrijving juiste rechtspersoon)</i>		Veiligheidsregio [naam]
Intern kenmerk:			
Hoofdactiviteit:	<i>(omschrijf de hoofdactiviteiten van het bedrijf die plaatsvinden op de gecontroleerde locatie)</i>		
Correspondentieadres t.a.v. Adres: Postcode en plaats:	<i>(svp aanpassen indien dit adres afwijkt van het locatieadres) de directie (tenzij geen N.V. of B.V.)</i>		
Tijdens bezoek gesproken met:	[naam]	Functie:	[functie]
Toezichthouder Veiligheidsregio:		Reden controle:	<i>(Seveso / bedrijfsbrandweer / oplevering etc.)</i>
Uitgevoerde controles	Datum bezoek	Opmerkingen	
Controle / toezicht		<i>(controle/oplevering/oefening)</i>	
ALGEMENE INFORMATIE WET- EN REGELGEVING			
Vigerende bedrijfsbrandweeraanwijzing			
Besluit	Afgifte datum	Opmerkingen	
Bedrijfsbrandweeraanwijzing	<i>(datum aanwijzing)</i>		
<i>Wijziging bedrijfsbrandweeraanwijzing</i>	<i>(datum wijzigingsbesluit)</i>	<i>Dit speelt o.a. bij ito-bedrijven</i>	

BEVINDINGEN / CONSTATERINGEN

Bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. (of het wijzigingsbesluit als je daarop hebt gecontroleerd. Heb je beide besluiten gecontroleerd dan voor de overtreding van het andere besluit beginnen met een nieuw grijs kopje)		Overtreding
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen	

algemene bepaling opnemen		
Constatering d.d.	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	
Constatering d.d.	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee

Wet veiligheidsregio's		Overtreding
Artikel [nr. artikel] Wvvr	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d.	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee
Artikel [nr. artikel] Wvvr	Tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d.	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee

Paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)		Overtreding
artikel [nr. artikel] Bal	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d.	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee
artikel [nr. artikel]	Tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d.	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee

Opmerkingen of afspraken:

(Hier is ruimte voor eventuele opmerkingen / afspraken die zijn gemaakt die los van de bovenstaande overtredingen)

Toeziethouder(s):

Naam:
##

Naam:
##

Datum rapportage:

Ondertekening
X

Ondertekening
X

Bijlage 13: format 'rapport hercontrole locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

RAPPORT LOCATIEBEZOEK HERCONTROLE			
Datum en tijdstip bezoek:		0:00 uur	
Naam bedrijf:			
Locatieadres Adres: Postcode en plaats: Telefoon: e-mail adres: (KvK-nummer)	(zoveel mogelijk proberen in te vullen i.v.m. aanschrijving juiste rechtspersoon)		Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio]
Intern kenmerk:			
Hoofdactiviteit:	(omschrijf de hoofdactiviteiten van het bedrijf die plaatsvinden op de gecontroleerde locatie)		
Correspondentieadres t.a.v. Adres: Postcode en plaats:	(svp aanpassen als dit adres afwijkt van het locatieadres) de directie (tenzij geen N.V. of B.V.)		
Tijdens bezoek gesproken met:	(naam)	Functie:	(functie)
Toezichthouder Veiligheidsregio:		Reden controle:	Hercontrole (Seveso/bedrijfs-brandweer/oplevering etc.)
Uitgevoerde controles	Datum bezoek	Opmerkingen	
Controle / toezicht	(datum bezoek)	(controle/oplevering/oefening)	
Hercontrole	(datum bezoek)		
ALGEMENE INFORMATIE WET- EN REGELGEVING			
Vergunning situatie (vigerende vergunning(en)/aanwijzingen)			
Besluit	Afgifte datum	Opmerkingen	
Bedrijfsbrandweeraanwijzing	(datum aanwijzing)		
Wijziging bedrijfsbrandweeraanwijzing	(datum wijzigingsbesluit)	Dit speelt o.a. bij ito-bedrijven	

CONSTATERINGEN / BEVINDINGEN

HERCONTROLE

Naar aanleiding van de op [datum controle] geconstateerde overtredingen waarover op [datum brief] met kenmerk [kenmerk brief] een brief is verzonden.

Bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. (of het wijzigingsbesluit als je daarop hebt gecontroleerd. Heb je beide besluiten gecontroleerd dan voor de overtreding van het andere besluit beginnen met een nieuw grijs kopje)		Overtreding
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel]	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven

Wet veiligheidsregio's		Overtreding
Artikel [nr. artikel] Wvr	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven
Artikel [nr. artikel] Wvr	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven

--	--	--

Paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)		Overtreding
artikel [nr. artikel] Bal	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven
artikel [nr. artikel]	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven

Opmerkingen of afspraken:

(Hier is ruimte voor eventuele opmerkingen / afspraken die zijn gemaakt die los van de bovenstaande overtredingen)

Toeziethouder(s):

Naam:

##

Naam:

##

Datum rapportage:

Ondertekening

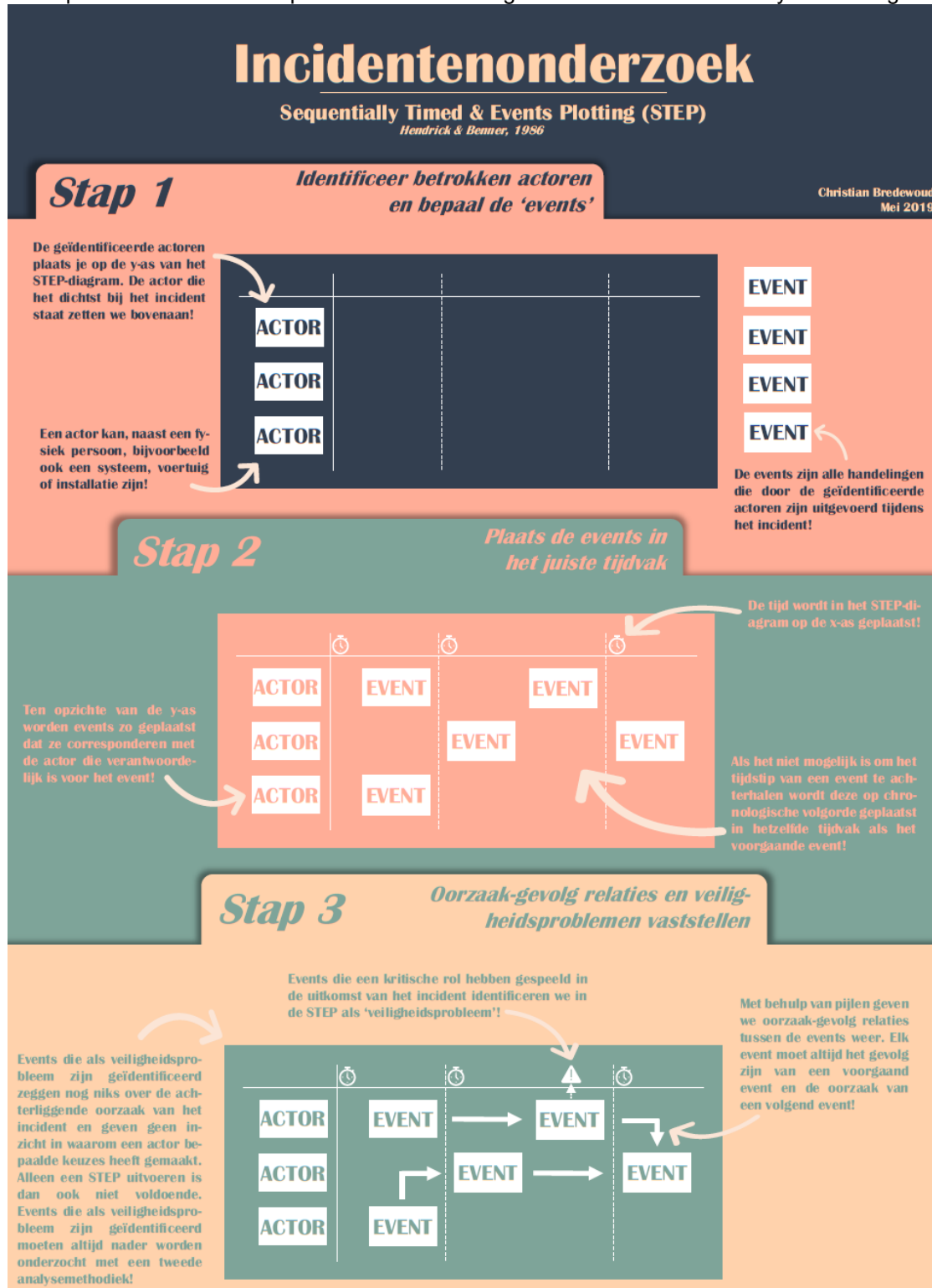
X

Ondertekening

X

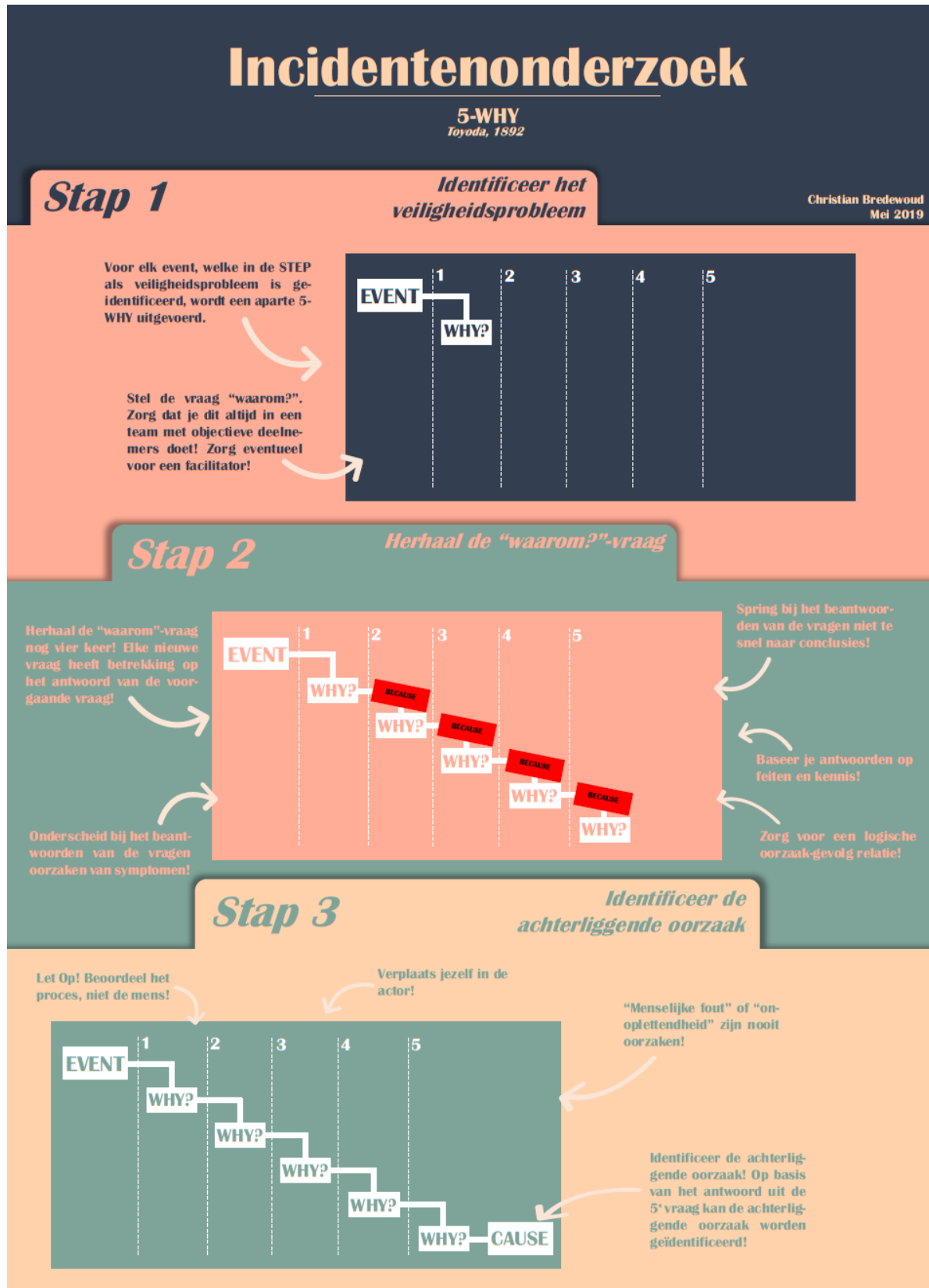
Bijlage 14: STEP-analyse

Sequentially Timed and Events Plotting (STEP) is een techniek die wordt gebruikt om de chronologische volgorde van gebeurtenissen en de tijdlijn van een incident visueel weer te geven. Bij de STEP-analyse worden feitelijke gebeurtenissen en omstandigheden van het incident geïdentificeerd. Er wordt bepaald wat er daadwerkelijk is gebeurd en wat belangrijke sleutelmomenten zijn in het verloop van het incident. Deze worden op een tijdlijn geplaatst om een reconstructie te kunnen maken van het incident. Tussen de verschillende gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden, worden met pijlen verbanden gelegd en aangegeven. Door het leggen van deze verbanden, worden problemen en verbeterpunten geïdentificeerd. Deze problemen en verbeterpunten worden vervolgens m.b.v. de 5 WHY-analyse verder geanalyseerd.

Bijlage 15: De 5 WHY-methode

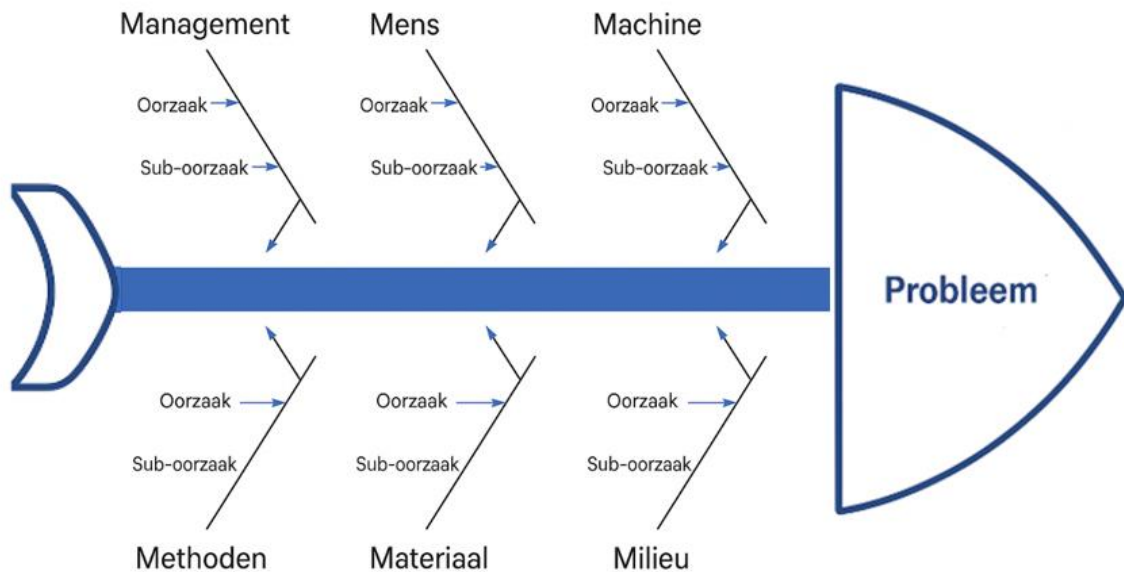
De 5 WHY-methode is een methode om de basisoorzaken van problemen te achterhalen door het stellen van 'waarom'-vragen. Deze 'waarom'-vragen worden gesteld tot op het moment dat de basisoorzaak gevonden is of tot er geen informatie meer beschikbaar is om de vraag te kunnen beantwoorden.

Bijlage 16: De visgraatmethode

De visgraatmethode, ook wel de Ishikawa-methode, is toepasbaar bij een probleem waarvan niet duidelijk is wat de basisoorzaak is. Met behulp van deze methode kijk je vanuit een breed perspectief naar het probleem. Met de visgraatmethode kunnen gebeurtenissen, die tijdens het incident hebben plaatsgevonden, worden gecategoriseerd. Door het gebruik van categorieën wordt het incident vanuit verschillende invalshoeken onderzocht en worden geen factoren over het hoofd gezien.

- **Stap 1**
Zet aan de 'kop' van het visgraatmodel het probleem dat geanalyseerd moet worden.

- **Stap 2**
Kies zes categorieën voor de "ruggengraat". De categorieën zijn bedoeld om te helpen oorzaken te bedenken, het is geen doel op zich om de juiste categorie te benoemen. Voor productieprocessen worden veelal de volgende categorieën gebruikt:
 - Management: oorzaken gelegen in het management, de mensen die plannen, organiseren en leiding geven.
 - Mensen: oorzaken waaraan het menselijk handelen ten grondslag ligt.
 - Machines: oorzaken gelegen in het ontwerp, de uitvoering, functioneren en onderhoud van machines of installaties.
 - Methoden: oorzaken gelegen in de werkmethoden, procedures.
 - Materialen: oorzaken gelegen in gebruikte materialen, hulpstoffen of gereedschappen die in het arbeidsproces een rol spelen.
 - Milieu: oorzaken gelegen in de omgeving zoals locatie, tijd, temperatuur, cultuur.
- **Stap 3**
Vul aan de hand van de informatie die is verkregen het visgraatmodel in. Vul de mogelijke oorzaken van het probleem in. Ook sub-oorzaken kunnen in het diagram worden gezet. Deze worden als zijtakken in het diagram getekend. Ga net zo lang door totdat er geen mogelijke oorzaken meer worden genoemd.

**Bijlage 17: Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster
bedrijfsbrandweren (VRR)**

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren

Versie 3.0, november 2024

Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren

Titel: Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren
Datum: 29 november 2024
Versie: 3.0, november 2024
Status: Definitief
Vaststelling: Vaststelling definitieve versie door Frank Blauw: d.d. 29-11-2024
Foto's: Foto's door Megin Zondervan (cover & pagina's 7 & 11)

Versiehistorie :

Nr.	Datum	Status	Auteur(s)	Aard van wijziging
1.2	Juli 2018	Definitief	W. Rochus F. Blauw	
2.0	Juli 2020	Definitief	W. Rochus F. Blauw	- Minimaal vereisten oefenprogramma - Site-trekkers constructie toegevoegd - Eisen aan draaiboek & lesplan - Begrippen - & afkortingenlijst
3.0	November 2024	Definitief	W. Rochus E. Wouters	- Aanpassingen i.h.k.v. Omgevingswet - Toevoeging "incident" scenario's en gezamenlijk oef

Inhoud

1. Inleiding	73
1.1 Aanleiding	73
1.2 Doelstelling handreiking	73
1.3 Werkdefinitie bedrijfsbrandweer	74
1.4 Samenwerking bedrijfsbrandweer & bedrijfsnoodorganisatie	74
2. Wettelijk kader	75
2.1 Artikel 31 Wet veiligheidsregio's & Besluit veiligheidsregio's	75
2.2 Algemene bepalingen & (model)voorschriften bedrijfsbrandweeraanwijzing	75
3. Scenario's	76
3.1 Incidentscenario's	76
3.2 Geloofwaardige scenario's	76
3.3 Maatgevende scenario's	76
3.4 Operationele basissterkte	77
4. Minimaal vereiste onderdelen oefenprogramma	77
5. Oefenen	79
5.1 Het begrip oefenen	79
5.2 Oefenvormen en -activiteiten	79
5.3 Oefenactiviteiten & scenario's	79
5.4 Kennis en vaardigheden	80
5.5 Oefendoelen (SMART) oefenactiviteiten	83
5.6 Toetsen oefendoelen	84
5.7 Evalueren leermomenten	84
5.8 Gezamenlijk oefenen bij uitbesteedde bedrijfsbrandweezorg aan Gezamenlijke Brandweer	84
6. Oefenrooster	86
6.1 (Meerjarige) oefencyclus	86
6.2 Oefenrooster	86
7. Site-trekkersconstructie en oefenprogramma	87
7.1 Site-trekkersconstructie	87
7.2 Gezamenlijk oefenprogramma Site-trekkersconstructie	87
8. Draaiboek - lesplan	88
Begrippen- en afkortingenlijst	89

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op grond van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr), kan het bestuur van de Veiligheidsregio een locatie waarop bepaalde milieubelastende activiteiten¹¹ plaatsvinden, die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig.

Als een bedrijf op grond van artikel 31 Wvr is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken dan moet aan de in de bedrijfsbrandweeraanwijzing opgenomen voorschriften worden voldaan. Dit houdt o.a. in dat degene die de milieubelastende activiteiten op een aangewezen locatie verricht of exploiteert, de verantwoordelijkheid heeft om de opgerichte bedrijfsbrandweer op te leiden (vakbekwaam worden) en jaarlijks een programma moet opstellen om de bedrijfsbrandweer vakbekwaam te laten blijven.

Het programma om de bedrijfsbrandweer vakbekwaam te houden is het zogeheten oefenprogramma. Vanuit de bedrijfsbrandweeraanwijzing (aanwijsbeschikking), is verplicht om jaarlijks vóór 1 december, of vóór 1 februari (afhankelijk van de Algemene Bepalingen, dan wel modelvoorschriften die van toepassing zijn) een oefenprogramma in te dienen. In dit oefenprogramma wordt beschreven hoe de bedrijfsbrandweer de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau handhaaft (vakbekwaam blijft) en voldoet aan het gestelde in de aanwijsbeschikking. In een oefenrooster, behorende bij het oefenprogramma, wordt beschreven wanneer de activiteiten uit het oefenprogramma daadwerkelijk worden uitgevoerd.

In juli 2020 heeft de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond de laatste (herziene) versie 2.0 van de 'Handreiking opstellen oefenprogramma en- rooster bedrijfsbrandweren' gedeeld met de aangewezen bedrijven. De komst van de Omgevingswet in 2024 en nieuwe inzichten maakten duidelijk dat aanpassing van de handreiking wenselijk is.

Een andere ontwikkeling in 2024 zal ertoe leiden dat in de toekomst het vakbekwaamheidsprogramma van de Gezamenlijk Brandweer anders ingevuld kan worden. Deze herziende kijk op vakbekwaamheid zal deels in 2025 uitgerold worden waarna de overige bedrijven later kunnen aansluiten. Deze ontwikkeling zal mogelijk een verandering vragen van de invulling van dit oefenprogramma voor de lidbedrijven van de Gezamenlijke Brandweer.

In voorliggende versie is daarnaast een paragraaf over *incidentscenario's* toegevoegd. In die paragraaf is getracht de verhouding tussen *oefenactiviteiten en scenario's* te verduidelijken. Ook is op diverse plekken in het document ingegaan op *kwantitatieve registratie*. Tevens is er een paragraaf toegevoegd over *gezamenlijk oefenen bij uitbestede bedrijfsbrandweezorg aan de GB* en zijn er op diverse plekken in het document kleinere wijzigingen aangebracht.

1.2 Doelstelling handreiking

Het opstellen van het oefenprogramma- en rooster vereist inzicht in de wijze waarop uw bedrijfsbrandweerpersoneel vakbekwaam kan blijven. Hiervoor is specifieke kennis en expertise noodzakelijk.

Om te komen tot een constructief en reproduceerbaar oefenprogramma wordt in de aanwijsbeschikking en de daaraan verbonden voorschriften (en/of Algemene Bepalingen), de toelichting op deze Algemene Bepalingen en/ of de voorschriften uit de aanwijsbeschikking verwezen naar de 'Leidraad oefenen'. Deze Leidraad Oefenen bestaat uit een handleiding en verschillende series oefenkaarten waarbij onderscheid wordt gemaakt in basisbrandweezorg en specialisten¹².

Naast de Leidraad Oefenen (zesde druk, januari 2013) heeft het NIPV (Nederland Instituut Publieke Veiligheid) een 'Transitietabel Leidraad Oefenen naar branchestandaarden blijvende vakbekwaamheid'¹³ en 'branchestandaarden' ontwikkeld voor tien repressieve brandweerfuncties.

Deze transitietabel is een eerste handreiking van het NIPV voor degenen die de Leidraad Oefenen gebruiken en (alvast) willen starten met implementatie van de branchestandaarden.

'De Leidraad Oefenen ondersteunt de oefenstaf bij de opzet en uitvoering van het oefenen, om zo de vakbekwaamheid van medewerkers op niveau te houden. De branchestandaarden beschrijven wat dat niveau minimaal moet zijn'.

¹¹ Het gaat om locaties waarop een of meer bij algemene maatregel van bestuur aangewezen milieubelastende activiteiten worden verricht, of een inrichting die behoort tot een bij die maatregel aangewezen categorie, als de milieubelastende activiteiten die op die locatie worden verricht of die inrichting in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid (artikel 31 Wet veiligheidsregio's juncto artikel 7.1 Besluit veiligheidsregio's).

¹² Via: <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/08/20130101-VenJ-Handreiking-Leidraad-Oefenen.pdf>

¹³ Via: <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/08/20150508-BA-Brancheadvies-en-transitietabel-Leidraad-Oefenen.pdf>

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, afdeling Industriële Veiligheid (IV), wil door middel van onderhavige handreiking een aanvullend duidelijk kader scheppen omtrent de benodigde gegevens voor het opstellen van een goed oefenprogramma en –rooster voor bedrijfsbrandweren. De Leidraad Oefenen en de branchestandaarden bieden in mindere mate handvatten voor de *specifieke kennis en vaardigheden*¹⁴ waarover bedrijfsbrandweren dienen te beschikken. Deze handreiking is bedoeld om invulling te kunnen geven aan het programmatisch op peil houden van de specifieke kennis en vaardigheden (vakbekwaam blijven) van aangewezen bedrijfsbrandweren.

Om de slag van deze handreiking naar het daadwerkelijk opstellen van een oefenprogramma te vergemakkelijken is een voorbeeld oefenprogramma opgesteld (bijlage 1 van deze handreiking). Het voorbeeld oefenprogramma kan dienen als format bij het opstellen van een oefenprogramma voor bedrijfsbrandweren.

1.3 Werkdefinitie bedrijfsbrandweer

Om geen verwarring te laten ontstaan over het begrip *bedrijfsbrandweer* heeft het LEC – Industriële Veiligheid (voorheen: LEC BrandweerBRZO) een werkdefinitie ontwikkeld¹⁵.

“Een bedrijfsbrandweer is een door het bedrijf ingestelde incident-bestrijdingsorganisatie met bekwaam personeel en materieel, die op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's is aangewezen door de eigen Veiligheidsregio teneinde de risico's van het bedrijf voor de omgeving te beperken.”

1.4 Samenwerking bedrijfsbrandweer & bedrijfsnoodorganisatie

Het oefenprogramma dient ervoor te zorgen dat de bedrijfsbrandweer vakbekwaam blijft, echter ook de bedrijfsnoodorganisatie dient vakbekwaam te blijven. Grotendeels kan de bedrijfsnoodorganisatie apart oefenen. Het is wel van cruciaal belang dat de bedrijfsbrandweer en bedrijfsnoodorganisatie tijdens de oefenactiviteiten gezamenlijk oefenen, met name op de onderdelen waar de bedrijfsnoodorganisatie een taak heeft op grond van de voorschriften uit de bedrijfsbrandweeraanwijzing (onder andere alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de bedrijfsbrandweer). Op die manier wordt ervaren hoe de samenwerking verloopt. Gelet op bovenstaande is het van belang in het oefenprogramma te beschrijven hoe de samenwerking tussen de bedrijfsbrandweer en de bedrijfsnoodorganisatie, per oefenactiviteit, plaatsvindt.

¹⁴ Zie ook “kennis & vaardigheden”, pagina 9 van deze handreiking

¹⁵ Kennispublicatie *De kern van bedrijfsbrandweren*, LEC BrandweerBRZO, November 2017

2 Wettelijk kader

2.1 Artikel 31 Wet veiligheidsregio's & Besluit veiligheidsregio's

Het wettelijk kader voor een oefenprogramma wordt gevormd door de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). Het bestuur van de Veiligheidsregio kan op basis van artikel 31 lid 1 van de Wet veiligheidsregio's een locatie, die in het geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Verdere uitwerking van de wet vindt plaats in het Besluit veiligheidsregio's.

In artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's is bepaald welke locaties, waarop één of meer milieubelastende activiteiten, die in artikel 7.1 Bvr worden genoemd, worden verricht, door het bestuur van de Veiligheidsregio kunnen worden aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig. Artikel 7.3 lid 7 van het Bvr beschrijft de eisen die gesteld kunnen worden aan die aanwijzing.

Artikel 7.3 lid 7 Bvr

Het bestuur van de Veiligheidsregio kan in de aanwijzing, bedoeld in het eerste en vijfde lid, slechts eisen stellen aan:

- a. **de geoefendheid** en de samenstelling van de bedrijfsbrandweer waarbij de functies genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's, kunnen worden aangewezen;
- b. de voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering en verbindingen;
- c. het blusmaterieel;
- d. de beschermende middelen;
- e. de alarmering van en samenwerking met de brandweer en andere hulpverleningsorganisaties, en
- f. de omvang van het personeel en het materieel van de bedrijfsbrandweer.

2.2 Algemene bepalingen & (model)voorschriften bedrijfsbrandweeraanwijzing

Op grond van de Algemene bepalingen behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing, dan wel de van toepassing zijnde (model)voorschriften, dient een aangewezen locatie met een bedrijfsbrandweeraanwijzing **vóór 1 februari** van het betreffende jaar, of **vóór 1 december** een oefenprogramma en een oefenrooster in te dienen bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). Tevens is opgenomen dat het bevoegd gezag het oefenrooster en -programma beoordeelt en naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen kan stellen.

Door middel van onder andere de genoten opleidingen en cursussen kan worden beoordeeld of de bedrijfsbrandweer voldoende opgeleid is voor de (wettelijke) taak. Door middel van het beoordelen van ingediende oefenprogramma's kan worden getoetst of het oefenprogramma alle relevante onderdelen bevat, om de kennis en vaardigheden omtrent de aangewezen locatie en het gestelde in de aanwijzingsbeschikking op voldoende niveau te brengen en te waarborgen, waardoor de medewerker vakbekwaam blijft.

Door te werken met een adequate registratie van oefeningen, scenario's en/of onderwerpen voor elke medewerker kan er kwantitatief aantoonbaar gemaakt worden in welke mate een medewerker vakbekwaam is. Naast de voorwaarde van de kwantitatieve registratie en aantoonbaarheid van de vakbekwaamheid is het ook van belang dat de VRR door het inspecteren van oefenmomenten kan beoordelen of de bedrijfsbrandweer voldoende vakbekwaam (geoefend) is en blijft.

3 Scenario's

3.1 Incidentscenario's

De bedrijven die verplicht kunnen worden om te beschikken over een bedrijfsbrandweer hebben gemeen dat er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Voor de aanwijzing van een bedrijfsbrandweer is het criterium waaraan getoetst wordt dat een gevaarlijke stof in geval van een brand of ongeval, een bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid.

Binnen een bedrijf kan zich een brand of een ongeval met gevaarlijke stoffen (een incident) voordoen. De beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of beheersing van een brand of een ongeval wordt een incidentscenario genoemd. Bedrijven beschrijven incidentscenario's in het bedrijfsbrandweerrapport en veiligheidsregio's gebruiken ze bij hun beoordeling of de locatie moet worden aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken¹⁶.

In het Scenarioboek industriële veiligheid, van het Landelijk Expertisecentrum industriële veiligheid¹⁷, is

een lijst met de verschillende milieubelastende activiteiten (mba's) opgenomen. Per mba is in het scenarioboek onder andere te vinden welke verschillende (incident)scenario's mogelijk zijn bij de mba's. In het scenarioboek Industriële Veiligheid zijn 14 scenario's uitgewerkt.

Het scenarioboek is op twee manieren te gebruiken, namelijk als:

1. Naslagwerk voor verdieping dat als boek gelezen kan worden.
2. Ondersteuning bij specifieke vragen over vergunningsadvies en bedrijfsbrandweer-aanwijzingen in het bijzonder en **scenario's in het algemeen**. Door de mogelijkheid om "door te klikken" naar een volgend onderdeel is er snel door het boekwerk heen te navigeren.

In het kader van vakbekwaamheid kan dus worden gesteld dat ook voor het beoefenen van (geloofwaardige)scenario's het scenarioboek-IV kan worden gebruikt om scenario's te categoriseren en meer inzicht te krijgen in welke randvoorwaarden (bijvoorbeeld kentallen over hittestraling, koeling en materieel/ personeel) bij het specifieke scenario van belang zijn voor de inzet van de bedrijfsbrandweer.

Wel moet worden opgemerkt dat het bestrijden van de effecten van incidentscenario's (en dus ook het beoefenen daarvan) altijd maatwerk is. Hoewel scenario's er vaak hetzelfde eruitzien, kunnen verschillen in de omgeving of binnen de aangewezen locatie beschikbare middelen van het incident toch resulteren in een volledig verschillende aanpak van de bestrijding. De uitgangspunten die worden gehanteerd zijn meestal gelijk¹⁸.

3.2 Geloofwaardige scenario's

Niet ieder incidentscenario kan leiden tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Alleen geloofwaardige incidentscenario's kunnen grond zijn voor een aanwijzing. Het gaat dan om mogelijke ongevallen die reëel en typerend worden geacht voor de beschouwde locatie en de daarbinnen uitgevoerde mba's en die door optreden van een brandweer kunnen worden beheerst dan wel bestreden.

De kennis en vaardigheden van het bedrijfsbrandweerpersoneel omtrent de aangewezen locatie en de scenario's die zich daarbinnen kunnen voordoen, moeten op voldoende niveau zijn en worden gewaarborgd. In het oefenprogramma moet daarom worden beschreven welke geloofwaardige scenario's op de aangewezen locatie kunnen plaatsvinden. De geloofwaardige scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

3.3 Maatgevende scenario's

¹⁶ Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO (2019). Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

¹⁷ Landelijk Expertisecentrum industriële veiligheid. Scenarioboek industriële veiligheid (uitgave 14 november 2022)

¹⁸ Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO (2019). Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

Maatgevende scenario's zijn de geloofwaardige incidentscenario's die bepalend zijn voor de omvang en uitrusting van de bedrijfsbrandweer (artikel 7.2 eerste lid onderdeel d). Ook de maatgevende scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

3.4 Operationele basissterkte

De operationele basissterkte is de hoeveelheid personen, uitgesplitst naar functie, en middelen die volgens de aanwijsbeschikking minimaal op de aangewezen locatie aanwezig moeten zijn¹⁹.

De maatgevende incidentscenario's, dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer, bepalen de omvang van de aanwijsbeschikking. Bij het oefenen in het kader van artikel 31 van de Wvr, dient er dan ook rekening mee te worden gehouden dat er minimaal wordt geoefend met de vereiste omvang van de beschreven operationele basissterkte voor dat betreffende scenario.

4 Minimaal vereiste onderdelen oefenprogramma

Een oefenprogramma dient een aantal onderdelen te bevatten om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en moet specifiek zijn toegespitst op de systemen en geloofwaardige incidentscenario's die op het bedrijf van toepassing zijn. Hieronder wordt een opsomming gegeven van de onderdelen die hiervoor minimaal nodig zijn. Verder in de handreiking zullen deze onderdelen van het oefenprogramma uitgebreider worden uitgewerkt.

1. Het oefenprogramma bevat een algemene beschrijving van de (milieubelastende) activiteiten op de aangewezen locatie en de risico's van de op de aangewezen locatie aanwezige stoffen.

In het oefenprogramma staat een algemene beschrijving van de activiteiten op de aangewezen locatie, tevens bevat het informatie over de gevaarlijke stoffen die binnen de aangewezen locatie (binnen de installaties en opslageenheden) aanwezig zijn. Ook wordt beschreven welke gevaarlijke stoffen bij de (geloofwaardige)scenario's betrokken kunnen zijn en welke risico's daarbij horen (inclusief de reeds getroffen maatregelen). De geloofwaardige scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

2. Het oefenprogramma bevat een algemene beschrijving van bedrijfsbrandweer

Het oefenprogramma bevat een beknopte organisatie beschrijving van de bedrijfsbrandweer met daarin aangegeven welke functies worden vervuld²⁰.

3. Het oefenprogramma bevat een algemene beschrijving van de bedrijfsnoodorganisatie-onderdelen die taken uitvoeren die betrekking hebben op de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

In de Algemene bepalingen (behorend bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing) worden eisen gesteld aan (een deel van) de bedrijfsnoodorganisatie. Dit betreft onder andere eisen over alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de bedrijfsbrandweer en overheidsbrandweer en taken van de bedrijfsnoodorganisatie bij een "0-aanwijzing". Deze taken van de bedrijfsnoodorganisatie moeten worden beschreven per functionaris.

4. Het oefenprogramma bevat (en is afgestemd op beheersing en bestrijding van) alle geloofwaardige scenario's.

In het oefenprogramma moet worden beschreven welke geloofwaardige scenario's kunnen plaatsvinden op de locatie waarvoor de bedrijfsbrandweeraanwijzing geldt. De geloofwaardige scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de

¹⁹ De invulling van de bedrijfsbrandweer kan ook door derden worden verzorgd. Hiervoor is toestemming nodig van het bestuur van de VRR. Deze door derden verzorgde bedrijfsbrandweer moet voldoen aan de voorwaarden als gesteld in de aanwijzingsbeschikking en de daaraan verbonden voorschriften (en/of Algemene Bepalingen). Als de bedrijfsbrandweertzorg geheel of gedeeltelijk wordt uitbesteedt aan de Gezamenlijke Brandweer is vooraf geen toestemming nodig. In dat geval moet wel schriftelijke melding worden gedaan aan het bestuur waarbij tevens het contract dat met Gezamenlijke Brandweer is afgesloten, dient te worden overgelegd.

²⁰ Alle functies waarover de bedrijfsbrandweer op grond van de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing dient te beschikken, moeten worden beschreven. Dit betreft o.a. manschappen, chauffeurs-pompbediende, bevelvoerders en eventuele first-responders

bedrijfsbrandweeraanwijzing. In het oefenprogramma dienen de geloofwaardige scenario's te zijn opgenomen, waarbij tevens wordt aangegeven welke scenario's de maatgevende scenario's zijn. De benodigde informatie kan (indien geschikt en bruikbaar) gekopieerd worden uit het bedrijfsbrandweerrapport, of worden toegevoegd als bijlage. De geloofwaardige scenario's vormen de basis voor de uitvoering van de oefenactiviteiten.

5. In het oefenprogramma staat welke kennis en vaardigheden worden beoefend (analyse).

Het totale oefenaanbod moet ervoor zorgen dat het personeel van de bedrijfsbrandweer vakbekwaam blijft op het gebied van bestrijden en beheersen van de geloofwaardige scenario's. Hiervoor dienen specifieke kennis en vaardigheden te worden beoefend. Het oefenen bestaat niet alleen uit praktijkoefeningen en oriëntaties, ook andere oefenvormen zijn mogelijk (of nodig).

In het oefenprogramma dient expliciet een analyse te staan waarin is aangegeven welke kennis en vaardigheden moeten worden beoefend en welke oefenvormen daarvoor worden gebruikt. De totale analyse leidt uiteindelijk tot een (meerjarig)oefenprogramma waarin is beschreven hoe vaak de beschreven oefenactiviteiten per functionaris herhaald moeten worden.

6. Oefenactiviteiten²¹ zijn per oefenmoment uitgewerkt in het oefenprogramma.

Met een oefenactiviteit wordt in dit kader bedoeld: iets wat men doet of kan doen in relatie tot oefenen (praktijkoefening, presentatie e.d.). In het hoofdstuk "oefenen" wordt verder ingegaan op de verschillende soorten oefenactiviteiten. In het oefenprogramma dient in ieder geval per oefenactiviteit te worden beschreven:

- welk(e) onderwerp(en) van een scenario wordt(en) beoefend;
- wat de algemene oefendoelen zijn;
- of het kennis en/ of vaardigheden betreft;
- welke werkvorm wordt gekozen (toolboxen, instructiefilms, presentatie, praktijkoefeningen, enz.);
- de frequentie en tijdsbesteding van de oefenactiviteit.

7. Een oefenrooster (waaruit blijkt dat alle ploegen in gelijke mate oefenen).

8. Op basis van het oefenprogramma wordt een oefenrooster opgesteld. Het oefenrooster is de planning op basis van het oefenprogramma over het betreffende jaar (en eventueel daaropvolgende jaren).

9. In het oefenprogramma is een methode beschreven voor een adequate aanwezigheidsregistratie van de vakbekwaamheid.

De kennis en kunde van het bedrijfsbrandweerpersoneel dient adequaat te blijven door bijscholing en het oefenen van de benodigde vaardigheden. Oefeningen moeten daarnaast in overeenstemming met het goedgekeurde oefenprogramma en het bijbehorende oefenrooster worden uitgevoerd. Afwijkingen hiervan zijn alleen mogelijk **na toestemming van het bestuur van de VRR.**

Door middel van het **beschrijven van de methode** die wordt gebruikt voor een adequate kwantitatieve **registratie** van de vakbekwaamheid kan aantoonbaar worden gemaakt hoe invulling wordt gegeven aan bovenstaande. De uitgevoerde oefenactiviteiten voor elke werknemer (van de bedrijfsbrandweer) dienen geregistreerd te worden in het *bedrijfsbrandweerjaarboek*.

²¹ Zie ook: "Oefenvormen en -activiteiten" van deze handreiking.

5 Oefenen

5.1 Het begrip oefenen

“Oefenen is het door herhaling bekwaam worden of blijven.”

Bij het opstellen van oefendoelen voor het oefenen van kennis en vaardigheden waarover de bedrijfsbrandweer dient te beschikken, kan onderscheid worden gemaakt in twee niveaus²².

1. het bijhouden van kennis en vaardigheden op het opleidingsniveau (basisoniveau);
2. bedrijfsspecifieke kennis en vaardigheden verwerven en behouden.

5.2 Oefenvormen en -activiteiten

Binnen het oefenen van de bedrijfsbrandweren zijn tot nu toe praktijkoefeningen en oriëntaties de meest gebruikte oefenvorm. Het oefenen bestaat echter niet alleen uit praktijkoefeningen en oriëntaties maar ook uit het bijhouden van kennis. Daarom zijn ook andere oefenvormen nodig dan alleen praktijkoefeningen en oriëntaties²³. Om geoefend te blijven (en dus voldoende kennis en vaardigheden te behouden) kan bijvoorbeeld ook gebruik worden gemaakt van de volgende oefenvorm: toolboxes, instructiefilms, e-learning, incident-evaluaties, maquettes, virtueel oefenen, casuïstiek of presentatie(s). De uitvoering van één van deze vormen noemen we een oefenactiviteit.

Met een **oefenactiviteit** wordt in dit kader bedoeld: iets wat men doet of kan doen in relatie tot oefenen (praktijkoefening, presentatie e.d.).

Het totale oefenaanbod moet ervoor zorgen dat het personeel van uw bedrijfsbrandweer (en bepaalde functionarissen van uw bedrijfsnoodorganisatie) vakbekwaam blijven. Door te werken met adequate registratie van deze oefenactiviteiten wordt de vakbekwaamheid van het personeel aantoonbaar gemaakt. Praktijkoefeningen en oriëntaties blijven altijd noodzakelijk, waarbij de frequentie wel beïnvloed kan worden door andere oefenvormen. De gebruikte oefenvorm(en) dienen in het oefenprogramma te worden beschreven.

Oefenen omvat meer dan alleen praktijkoefeningen, dit dient inzichtelijk te zijn in het oefenprogramma!

Voorbeeld:

Een aangewezen locatie heeft in haar bedrijfsbrandweerrapport een geloofwaardig scenario opgenomen waarbij in de praktijk stationaire monitoren worden ingezet voor het koelen van installatiedelen. Bij oefeningen is het in verband met de gevoeligheid van bepaalde apparatuur/ installatiedelen niet mogelijk de koeling realistisch in te zetten.

De aangewezen locatie kan ervoor kiezen om een presentatie te geven met de uitgewerkte geloofwaardige scenario's, om daarmee de bedrijfsbrandweer en de noodorganisatie een goed beeld te geven hoe de monitoren in de praktijk het meest effectief ingezet kunnen worden. Ook kunnen bijvoorbeeld beelden van een "live test" inzicht geven in de praktijk. Wel dient er rekening mee te worden gehouden dat het daadwerkelijk gebruik van deze middelen ook geoefend dient te worden (vaardigheden).

5.3 Oefenactiviteiten & scenario's

De scenario's die moeten worden beoefend volgens het oefenprogramma, dienen altijd een afgeleide te zijn van de geloofwaardige scenario's uit het bedrijfsbrandweerrapport. Daarom moet in het oefenprogramma worden beschreven welke geloofwaardige scenario's kunnen plaatsvinden op de locatie waarvoor de bedrijfsbrandweeraanwijzing geldt.

²² BrandweerBRZO – Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

²³ Zie ook: Ministerie van Veiligheid en Justitie (tegenwoordig Justitie en Veiligheid), *Leidraad Oefenen, handreiking brandweer*, zesde druk januari 2013

De afgelopen jaren is meermaals geconstateerd dat de praktijkscenario's veelal geënceneerd zijn op de theoretische basis, zoals letterlijk omschreven in het bedrijfsbrandweerrapport. De praktijk laat echter zien dat incidenten vaak een afgeleide zijn van deze omschreven scenario's. Nogmaals wordt opgemerkt dat het bestrijden van de effecten van incidentscenario's (en dus ook het beoefenen daarvan) altijd maatwerk is. Hoewel scenario's vaak hetzelfde eruitzien, kunnen nuanceverschillen (variabelen) in de omgeving of binnen de locatie beschikbare middelen van het incident toch resulteren in een volledig verschillende aanpak van de bestrijding.

Bij de oefenactiviteiten mag dus ook sprake zijn van een **afgeleide van het betreffende (geloofwaardige) scenario**. Een belangrijke randvoorwaarde is wel dat het scenario nadrukkelijk herkenbaar is en de bijbehorende bestrijdingstactiek en/ of – techniek en de gestelde oefendoelen en competenties herleidbaar zijn naar het geloofwaardige scenario. Dit wordt in het oefenprogramma omschreven. Niet realistische randzaken horen geen onderdeel te zijn van de oefenactiviteiten. Zoals eerder in dit document gesteld, kan voor het beoefenen van (geloofwaardige)scenario's het scenarioboek-IV worden gebruikt om scenario's te categoriseren en meer inzicht te krijgen in welke randvoorwaarden bij het specifieke scenario van belang zijn voor de inzet van de bedrijfsbrandweer.

Oefeningen moeten bij de uitvoering te allen tijde in overeenstemming met het goedgekeurde oefenprogramma en het bijbehorende oefenrooster worden uitgevoerd. Afwijkingen hiervan zijn alleen mogelijk **na toestemming van het bestuur (aan te vragen via VRR Industriële Veiligheid)**.

5.4 Kennis en vaardigheden

Volgens de *werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019* en de *voorschriften uit (en algemene bepalingen behorende bij) de bedrijfsbrandweer-aanwijzing* dient een oefenprogramma alle relevante oefenonderdelen te bevatten om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en dient specifiek toegespitst te zijn op de systemen die op het bedrijf van toepassing zijn.

Kennis is hetgeen dat je weet/ geleerd hebt over een bepaald onderwerp (feitelijke informatie). Hoe is bijvoorbeeld de lay-out van een bedrijf (terreinkennis), wat zijn de eigenschappen van de aanwezige gevaarlijke stoffen (stofkennis) of wat voor soort installaties zijn aanwezig.

Met **vaardigheden** wordt bedoeld, het vermogen om handelingen bekwaam uit te voeren. Vaardigheden worden vooral opgedaan door (praktische) ervaring. Het aansluiten van voertuigen op blusinstallaties, het aanzetten van koelinstallaties en het op de juiste manier inzetten van middelen zijn voorbeelden van vaardigheden.

Voor het bestrijden van incidenten dient het personeel van de bedrijfsbrandweer over zowel kennis als vaardigheden over het bedrijf en de geloofwaardige scenario's te beschikken.

In *figuur 1* is in blokken weergegeven over welke kennis en vaardigheden de bedrijfsbrandweer en bedrijfsnoodorganisatie (zijnde operationele basissterkte) dienen te beschikken. Hierbij is een splitsing gemaakt tussen de bedrijfsbrandweer en de bedrijfsnoodorganisatie. In de Algemene bepalingen, behorend bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing, worden namelijk ook eisen gesteld aan (een deel van) de bedrijfsnoodorganisatie. Deze eisen hebben onder andere betrekking op alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de (overheids)brandweer en taken van de bedrijfsnoodorganisatie bij een "0-aanwijzing".

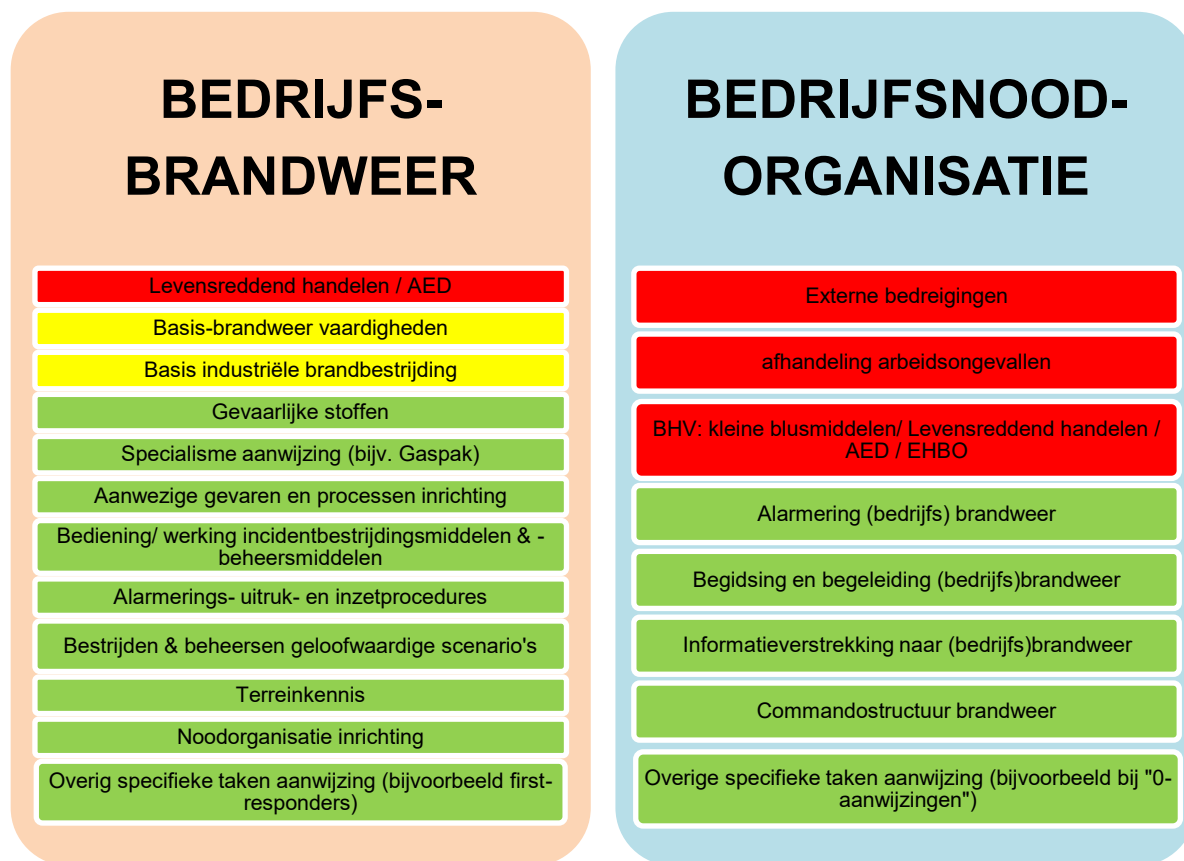
In *figuur 1* zijn de hoofdonderwerpen weergegeven, in de uitwerking (na *figuur 1*) staat specifiek weergegeven over welke kennis en vaardigheden de operationele basissterkte dient te beschikken om een geloofwaardig scenario te kunnen beheersen en bestrijden.

De rode blokken in *figuur 1* zijn elementen opgenomen die niet binnen de scope van de bedrijfsbrandweer vallen, deze hoeven derhalve niet opgenomen te worden in het oefenprogramma. Dat betekent niet dat ze niet beoefend hoeven te worden. De rode blokken dienen bijvoorbeeld wel beoefend te worden in het kader van de Arbeidsomstandigheden wet -en regelgeving of op grond van de eigen bedrijfsrichtlijnen.

Het bijhouden van kennis en vaardigheden op het opleidingsniveau (basisniveau) van de bedrijfsbrandweer (gele blokken *figuur 1*), hoeven niet apart te worden beschreven in het oefenprogramma. Basisvaardigheden maken namelijk altijd integraal onderdeel uit van een oefenactiviteit.

De bedrijfsspecifieke kennis en vaardigheden verwerven en behouden is nodig om de geloofwaardige scenario's te kunnen beheersen en bestrijden. Deze groene blokken uit *figuur 1* vallen binnen de scope van de bedrijfsbrandweeraanwijzing op grond van artikel 31 Wv. De bedrijfsbrandweer bezit eigen kennis en vaardigheden die verworven en behouden dienen te worden. Hier zijn verschillende

oefenvormen voor beschikbaar (zie paragraaf *Oefenvormen*). De oefenvormen waarmee en de momenten waarop deze bedrijfsspecifieke kennis en vaardigheden worden verworven en onderhouden moeten worden beschreven in het oefenprogramma. In de oefenactiviteiten dienen de verworven kennis en vaardigheden beoefend te worden door de bedrijfsbrandweer (en bedrijfsnoodorganisatie).

* Figuur 1: Kennis en Vaardigheden bedrijfsbrandweer & bedrijfsnoodorganisatie

Uitwerking: *Figuur 1* beschrijft in hoofdonderwerpen (op basis van een analyse van de scenario's) welke kennis en vaardigheden beoefend dienen te worden (groene blokken) door de operationele basissterkte. In dit blok vindt u een voorbeeld van een uitwerking van de specifieke kennis en vaardigheden die het hoofdonderwerp omvatten en waarvan verwacht mag worden dat de operationele basissterkte deze kennis en vaardigheden bezit en beoefent, om de geloofwaardige scenario's te kunnen beheersen en bestrijden.

Bedrijfsbrandweer:

Gevaarlijke stoffen:

- weten welke gevaarlijke stoffen binnen de aangewezen locatie aanwezig (kunnen) zijn;
- weten wat de stoffeïenschappen zijn van de aanwezige stoffen;
- weten welke stoffen betrokken zijn in een geloofwaardig scenario;
- kennis hebben van wat een stoffenlijst is en wat erop staat;
- weten hoe stoffen zich gedragen tijdens een inzet.

Specialisme aanwijzing:

- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gaspak dragen;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik en bediening mobiele brandbestrijdingsmiddelen;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik en bediening (industriële) brandweervoertuig;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik SVM.

Aanwezige gevaren en processen aangewezen locatie:

- kennis hebben van de installaties en processen op het terrein;
- technische aspecten van installaties en opslageenheden kennen (inblokken);
- type installatie/ opslageenheid herkennen;
- specifieke gevaren van het terrein herkennen;
- weten welke PBM's bij welke gevaren/ risico's gebruikt moeten worden;
- herkennen van gevaaraanduidingen (borden/ waarschuwingstekens).

Bediening/ werking incidentbestrijdingsmiddelen en –beheersmiddelen:

- (semi-)stationaire middelen herkennen;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik (semi)stationaire middelen.

Alarmerings- uitruk- en inzetprocedures:

- kennis van de CIN-regeling;
- kennis van de drukknopregeling.

Bestrijden en beheersen geloofwaardige/ maatgevende scenario's:

- kennis van de geloofwaardige/ maatgevende scenario's;
- inschatting kunnen maken van tijd-temp ontwikkeling scenario en plan + maken;
- toereikendheid stationaire en mobiele blusmiddelen kennen;
- toereikendheid bluswateropvang kennen.

Terreinkennis:

- lay-out aanwezen locatie kennen;
- toegangspoort(en) van aangewezen locatie kennen;
- route naar aangewezen locatie kennen;
- kennis over bluswaternet en aansluitpunten;
- bluswater capaciteit/ opbrengst aangewezen locatie kennen.

Noodorganisatie aangewezen locatie:

- commandostructuur van aangewezen locatie kennen;
- contactpersonen en verantwoordelijkheden van aangewezen locatie kennen (functies);
- kennis rondom informatie-uitwisseling bij incidenten.

Overig specifieke taken aanwijzing (bijvoorbeeld first-responders)

- specifieke taken first-responder(s).

Noodorganisatie:**Alarmering (bedrijfs)brandweer:**

- kennis van alarmeringsprocedure (intern);
- kennis van drukknopmeldingen;
- kennis en vaardigheden m.b.t. het doen van een CIN-melding.

Begidsing en begeleiding (bedrijfs)brandweer:

- kennis en vaardigheden t.a.v. opvang, begeleiding en gidsen (bedrijfs)brandweer;
- kennis van het terrein t.b.v. veilig en adequaat laten bereiken van het incident door (bedrijfs)brandweer.

Informatieverstrekking naar (bedrijfs)brandweer:

- kennis en vaardigheden t.b.v. het optreden als bedrijfsdeskundige;
- vaardigheden t.b.v. het overdragen van informatie tijdens incidenten;
- kennis van processturing als ondersteuning van de repressieve inzet (processturing als blusvorm);
- weten welke informatie van belang is voor de (bedrijfs)brandweer.

Overige specifieke taken aanwijzing (bijvoorbeeld bij "0-aanwijzingen"):

- specifieke (operator)taken bij een "0-aanwijzing".

5.5 Oefendoelen (SMART) oefenactiviteiten

In het oefenprogramma dient per oefenactiviteit uitgewerkt te worden wat de algemene (oefen)doelstellingen zijn. In het draaiboek/ lesplan dienen de specifieke oefendoelstellingen te zijn uitgewerkt. Doelstellingen moeten duidelijk zijn en richtinggevend, om ze daarmee haalbaar en controleerbaar te maken. Een methode om de doelstellingen zo concreet mogelijk te maken is de SMART-methode.

De SMART-methode geeft een aantal criteria als hulp voor het opstellen van doelstellingen. Dit zijn: **Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.**

Specifiek:	Wat, waar, waarom, wie?
Meetbaar:	Hoeveel, hoe meten?
Acceptabel:	Draagvlak, aanwijsbaar, resultaat?
Realistisch:	Haalbaar?
Tijdgebonden:	Wanneer (starten en afronden)?

Voorbeeld doelstelling:

De algemene lay-out, de globale ligging van de tankputten en steigers, de hoofdingang en de secundaire ingangen etc. dienen bekend te zijn bij de bedrijfsbrandweer, om veilig en binnen de daarvoor geldende tijdsnorm, ter plaatse te kunnen komen.

5.6 Toetsen oefendoelen

In de vorige paragraaf is uiteengezet welke methode kan worden gebruikt om oefendoelen op te stellen. Door het toetsen van de oefendoelen wordt bepaald of de vooraf gestelde doelen ook daadwerkelijk behaald zijn en of deze bijgesteld moeten worden.

Uitgangspunt bij het opstellen van de oefendoelen is dat deze haalbaar zijn (realistisch). Indien er oefendoelen niet zijn behaald, is het van belang een oorzaak te vinden en verbeteracties door te voeren. In het draaiboek/ beschrijving van de oefenactiviteit wordt vastgelegd hoe de oefendoelen worden getoetst ("Is het doel van de oefenactiviteit behaald"). Dit kan op verschillende manieren plaatsvinden, denk hierbij aan het stellen van (controle)vragen over de oefenactiviteit, het bespreken van een casus en/of het observeren van deelnemers. Een belangrijke randvoorwaarde is dat wordt geregistreerd in hoeverre de oefendoelen zijn behaald, zodat het aantoonbaar en overzichtelijk is. Uitkomsten hiervan dienen input te zijn voor toekomstige oefenactiviteiten (PDCA).

5.7 Evalueren leermomenten

Evalueren is het bekijken en waarderen van het resultaat aan de hand van de doelen. Deze doelen zijn in een eerder stadium vastgelegd en getoetst.

Belangrijk is om bij het evalueren vast te leggen wat de verbeterpunten zijn om zodoende te kunnen leren van het evalueren. In het draaiboek, lesplan c.q. beschrijving van de oefenactiviteit dient vastgelegd te zijn hoe het bedrijf (met bedrijfsbrandweer) evalueert en hoe de verbeterpunten uit het voorgaande jaar opgevolgd worden.

5.8 Gezamenlijk oefenen bij uitbesteedde bedrijfsbrandweezorg aan Gezamenlijke Brandweer

De aangewezen locatie kan de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk uitbesteden aan de Gezamenlijke Brandweer (GB). Deze bedrijfsbrandweer dient o.a. te voldoen aan voorwaarden met betrekking tot geoefendheid.

Het kan voorkomen dat binnen het verzorgingsgebied van één post (kazerne) van de GB verschillende bedrijven vergelijkbare (geloofwaardige) scenario's hebben. Het beoefenen van deze scenario's houdt de kennis en kunde van het personeel van de bedrijfsbrandweer op peil, met name de bestrijdingstactiek. Onvoldoende afstemming tussen de GB en de verschillende bedrijven (aangewezen locaties) kan ertoe leiden dat een bepaald scenario een aantal keer kort achter elkaar door eenzelfde kazerne beoefend wordt bij verschillende bedrijven en vervolgens langere tijd niet terugkomt, of dat over een langere periode (meerdere jaren) een scenario überhaupt niet beoefend wordt.

De VRR wil de mogelijkheid bieden om binnen een verzorgingsgebied van één kazerne van de GB identieke scenario's over de grenzen van de bedrijven heen te beoefenen. Daarmee wordt / is het mogelijk om alle scenario's tweejaarlijks terug te laten komen op basis van de huidige afspraken met de bedrijven. Hierbij is een hoge mate van overleg en afstemming tussen GB en bedrijven vereist. Ondanks dat de verantwoordelijkheid bij de bedrijven (aangewezen locaties) ligt, moet het (zoals al eerder aangegeven in dit document) vanzelfsprekend zijn dat de samenwerking actief wordt opgezocht met de GB. Daardoor kan de GB in de gelegenheid worden gesteld mee te denken, af te stemmen en waar nodig te coördineren.

De keuze om een scenariotype op één aangewezen locatie (bedrijf) te beoefenen laat onverlet dat het personeel van de bedrijfsbrandweer voor elk bedrijf (aangewezen locatie) aantoonbare kennis dient te hebben van de binnen de bedrijven (aangewezen locaties) aanwezige (semi-)stationaire incidentbestrijdings en -beheersmiddelen. Ook de kennis van en inzicht in de werking en vaardigheid in de bediening van deze middelen en het scenariotype dat op één aangewezen locatie wordt beoefend dient aangeboden dan wel herhaald te worden.

Het gebruik maken van bovengenoemde mogelijkheid kan alleen plaatsvinden na overleg met de GB én na goedkeuring van het bevoegd gezag (bestuur van de Veiligheidsregio).

Verder blijft de verplichting bestaan om per aangewezen locatie een oefenprogramma ter goedkeuring aan te bieden. Daarin kan bijvoorbeeld in een matrix aantoonbaar gemaakt worden welke oefeningen bij een andere aangewezen locatie voor desbetreffende aangewezen locatie bijdragen aan het onderhouden van de kennis en kunde van het personeel van de bedrijfsbrandweer.

Voorbeeld:

Binnen het verzorgingsgebied van kazerne "X" zijn er vier tankopslagbedrijven aanwezig, deze tankopslagbedrijven verrichten alle de mba *opslaan vloeistoffen in tanks* uit (volgens het scenarioboek industriële veiligheid is dit mba A7).

In de vier bedrijfsbrandweerrapportages van de 4 bedrijven hebben alle bedrijven het scenario *B13 Rim Seal Fire* geïdentificeerd als geloofwaardig scenario, dit scenario lieten zij jaarlijks terugkomen in hun oefenprogramma. De betreffende kazerne beoefende jaarlijks vier keer het scenario *Rim Seal Fire*.

Na overleg tussen de vier tankopslagbedrijven en de Gezamenlijke Brandweer wordt bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond het plan ingediend om kazerne "X" jaarlijks het scenario *Rim Seal Fire* één keer praktisch te laten beoefenen per ploeg. In een periode van vier jaar wordt bij ieder bedrijf het scenario één keer beoefend.

Wel verzorgt ieder bedrijf jaarlijks een kennis en vaardighedensessie om de bedrijfsbrandweer te voorzien van bedrijfsspecifieke kennis over de per bedrijf aanwezige (semi-)stationaire incidentbestrijdings en -beheersmiddelen, alsmede kennis van en inzicht in de werking en vaardigheid in de bediening van deze voorzieningen.

6 Oefenrooster

6.1 (Meerjarige) oefencyclus

Het uitgangspunt ten aanzien van oefenen is dat een aangewezen locatie al haar geloofwaardige scenario's periodiek beoefent. Indien niet alle geloofwaardige scenario's in een éénjarige oefencyclus beoefend kunnen worden, dient naast een oefenprogramma en –rooster voor het betreffende jaar, ook een meerjarig oefenprogramma en –rooster ingediend te worden. In dit meerjarig oefenprogramma en –rooster wordt per geloofwaardig scenario de frequentie aangegeven waarmee het bedrijfsbrandweerpersoneel het betreffende scenario in de praktijk oefent (middels bijvoorbeeld kennisoverdracht, praktijkoefeningen of oriëntaties).

De frequentie is bijvoorbeeld afhankelijk van de complexiteit van het scenario, de betrokken gevaarlijke stoffen of de complexiteit van de vaste installaties waar de bedrijfsbrandweer gebruik van dient te maken. Ook het wel of niet gebruik maken van een site-trekkersconstructie (zie hoofdstuk *Site-trekkersconstructie*) heeft invloed op de frequentie. Het bedrijf moet de overwegingen ten aanzien van de frequentie toelichten in het oefenprogramma.

Ondanks dat de verantwoordelijkheid bij de bedrijven (aangewezen locaties) ligt, moet het vanzelfsprekend zijn dat de samenwerking actief wordt opgezocht met de uitvoerende organisatie van de bedrijfsbrandweezorg (bij uitbesteedde bedrijfsbrandweezorg). Daardoor kan de uitvoerende organisatie in de gelegenheid worden gesteld mee te denken, af te stemmen en waar nodig coördineren.

Voorbeeld:

Een aangewezen locatie heeft in haar bedrijfsbrandweerrapport vier geloofwaardige scenario's opgenomen (scenario A t/m D). In verband met de complexiteit van één van de scenario's wenst het bedrijf dit specifieke scenario (scenario A) jaarlijks te beoefenen. De overige drie scenario's zijn minder complex en uit de analyse blijkt dat het mogelijk is om de minder complexe scenario's 1 maal per 3 jaar te beoefenen. Het bedrijf heeft drie bedrijfsbrandweer-ploegen (ploeg 1 t/m 3).

In de uitwerking zal de oefencyclus van de geloofwaardige scenario's er als volgt uit komen te zien:

Jaar 1: scenario A & B, jaar 2: scenario A & C, jaar 3: scenario A & D. Alle ploegen dienen de scenario's van het betreffende jaar te oefenen → 6 oefenmomenten per jaar.

In geval van een bedrijf dat de bedrijfsbrandweer invult met mensen uit de ploegendienst, betekent het dat alle deze mensen scenario A jaarlijks moeten beoefenen, de overige eens per 3 jaar. In het oefenprogramma wordt beschreven hoe de oefeningen worden gepland.

6.2 Oefenrooster

Op basis van het oefenprogramma wordt het oefenrooster opgesteld. Dit is de planning op basis van het oefenprogramma over het betreffende jaar. Het rooster maakt inzichtelijk wanneer het personeel van de operationele basissterkte het betreffende jaar oefent.

In geval van een meerjarige oefencyclus is in dat geval ook sprake van een meerjarig oefenrooster. Het rooster zorgt er voor dat inzichtelijk is wanneer de activiteiten uit het oefenprogramma uitgevoerd worden door de bedrijfsbrandweer. Bij het opstellen van het rooster dient er rekening mee te worden gehouden dat de bedrijfsbrandweer vaak uit meerdere ploegen bestaat. In het geval dat het bedrijf een contract heeft met de Gezamenlijke Brandweer betekent dit bijvoorbeeld dat het bedrijf elke oefening voor minimaal elke ploeg dient te organiseren.

7 Site-trekkersconstructie en oefenprogramma

7.1 Site-trekkersconstructie

Wanneer meerdere bedrijven met elk een bedrijfsbrandweeraanwijzing op één bedrijventerrein zijn gevestigd, kan één bedrijf, de site-trekker, de uitvoering van de bedrijfsbrandweezorg voor andere bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing /aangewezen locaties op zich nemen. Voor deze constructie is voorafgaande schriftelijke toestemming nodig van het bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

Een site-trekkersconstructie dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de site-trekker en de aangewezen locaties waarvoor deze de bedrijfsbrandweezorg uitvoert, zijn gelegen op één, omheind bedrijventerrein;
- alle deelnemende bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing op het bedrijventerrein maken gebruik van één centrale toegangsvoorziening;
- er mogen geen fysieke barrières zijn tussen de aangewezen locaties;
- de site-trekker en de aangewezen locaties waarvoor deze de bedrijfsbrandweezorg uitvoert beschikken ieder over een eigen bedrijfsbrandweeraanwijzing;
- de site-trekker heeft een eigen bedrijfsbrandweer. Een site-trekker mag de aan andere aangewezen locaties te leveren bedrijfsbrandweezorg niet door een externe partij (bijvoorbeeld de GB) laten vervullen (zie onder meer de voorwaarden voor de invulling van de bedrijfsbrandweezorg door de Gezamenlijke Brandweer);
- in het bedrijfsbrandweerrapport vermeldt het bedrijf welk deel van de bedrijfsbrandweezorg ze wil laten uitvoeren door een site-trekker en door wie en op welke wijze dit moet gebeuren;

Het bestuur van de Veiligheidsregio geeft alleen toestemming voor de site-trekkersconstructie als de in de bedrijfsbrandweeraanwijzingen voorgeschreven bedrijfsbrandweezorg bij alle deelnemende bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing (inclusief de site-trekker) mogelijk blijft. Naast samenwerking op initiatief van de aangewezen locaties zelf kan het bestuur van de Veiligheidsregio ook bedrijven verplichten om gezamenlijk over een bedrijfsbrandweer te beschikken²⁴.

7.2 Gezamenlijk oefenprogramma Site-trekkersconstructie

Aangewezen locaties die beschikken over een door het bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond goedgekeurde site-trekkersconstructie kunnen, mits zij voldoen aan alle bovenstaande voorwaarden, een gezamenlijk (geclusterd) oefenprogramma indienen.

Hierbij dienen in het oefenprogramma wel alle onderdelen van de deelnemende bedrijven (aangewezen locaties) behandeld te worden. Duidelijk moet blijken welke geloofwaardige en maatgevende scenario's er per bedrijf zijn en dient de analyse per bedrijf uitgevoerd te worden. Als blijkt uit de analyse dat, bijvoorbeeld doordat de bedrijven op hetzelfde terrein zitten of dezelfde gevaarlijke stoffen gebruiken, kennis en vaardigheden gezamenlijk uitgevoerd kunnen worden, kan dat leiden tot gezamenlijke oefenactiviteiten. Dat dient dan duidelijk beschreven te worden in het oefenprogramma en zal daarna leiden tot een oefenrooster waarin de oefenactiviteiten van de aparte bedrijven gezamenlijk worden uitgevoerd.

Daarbij dient in het oefenprogramma wel duidelijk te worden gemaakt wanneer de geloofwaardige scenario's van welke aangewezen locatie worden beoefend.

²⁴ Artikel 7.3, derde lid, van het Besluit veiligheidsregio's

8 Draaiboek - lesplan

In deze handreiking is uitvoerig ingegaan op de vereisten voor het opstellen van een oefenprogramma. Het oefenprogramma geeft uiteindelijk een overzicht van verschillende oefenactiviteiten. Deze oefenactiviteiten dienen verder uitgewerkt en voorbereid te worden. Dit gebeurt in een draaiboek of lesplan van de oefenactiviteit.

Een **draaiboek** is een beschrijving van een geplande activiteit (oefenmoment). Hierin wordt stap voor stap beschreven wat er geoefend wordt (**vaardigheden**), welke mensen en middelen er nodig zijn, welke veiligheidsinstructies er zijn en wie welke taken heeft. Het draaiboek dient als handleiding voor gebruik tijdens de voorbereiding en/of uitvoering tijdens praktijkoefeningen (vaardigheden).

Een "les" bestaat uit een introductie, een kern en een afsluiting. In een **lesplan** staat beschreven welke **kennis** wordt overgedragen en ook welke mensen en middelen er nodig zijn en wie welke taken heeft. Het lesplan dient, net als het draaiboek, voor gebruik tijdens de voorbereiding en/of uitvoering van de les. De term "lesplan" wordt toegepast voor oefenactiviteiten waarbij kennisoverdracht centraal staat.

Het draaiboek of lesplan is een belangrijk kwaliteitsinstrument binnen de oefensystematiek en draagt bij aan kwalitatief goede oefenactiviteiten. Voorwaarde hierbij is dat in het oefendraaiboek of lesplan de volgende essentiële onderdelen zijn uitgewerkt:

Onderdeel	Toelichting	Draaiboek	Lesplan
Deelnemers	Beschreven is wie aan deze oefening deelnemen en welke rol men daarbij heeft.	X	X
Oefenvorm	Beschreven is voor welke oefenvorm is gekozen	X	X
Oefendoel(en)	De oefendoelen zijn smart en realistisch omschreven, zodat de waarnemingscriteria voor de oefenactiviteit logischerwijs volgen uit het oefendoel.	X	X
Vaardigheden	Beschreven is welke vaardigheden tijdens de oefenactiviteit worden opgedaan.	X	-
Oefencriteria	Criteria waarmee bepaald kan worden wanneer het oefendoel is behaald zijn beschreven	X	X
Scenario en encenering	Een beschrijving van het bedrijfsbrandweerscenario en hoe het scenario geënceneerd wordt zijn toegevoegd.	X	-
Waarnemers	Beschreven is of er voor alle te beoefenen functies waarnemers zijn.	X	-
"No-Play" procedure en veiligheidsinstructies	Duidelijk moet zijn beschreven hoe de deelnemers op de hoogte worden gesteld van de "No-Play" procedure en veiligheidsinstructies.	X	- / X
Beoordeling	Beschreven is of er observatielijsten of observatiecriteria voor de waarnemers zijn, zodat duidelijk is waarnaar zij kijken en hoe de verrichtingen beoordeeld worden. Deze kunnen als bijlage worden toegevoegd.	X	-
Evaluatie	Beschreven is hoe aandacht besteed wordt aan het evalueren van de oefening na afloop, ten einde leer- en verbeterpunten op te halen. Ook wordt aangegeven waar de evaluatie plaats zal vinden.	X	X
Tijdslijn	Een globale tijdslijn van de oefenactiviteit (voorbereiding, start, duur oefening, duur evaluatie) is opgenomen.	X	X

De draaiboeken of lesplannen hoeven niet samen met het oefenprogramma ingediend te worden. De draaiboeken of lesplannen dienen wel bij de oefenactiviteiten beschikbaar te zijn en te kunnen worden ingezien.

Begrippen- en afkortingenlijst

Aangewezen locatie	een locatie (bedrijf), die op grond van artikel 31 Wet veiligheidsregio's is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken
Algemene Bepalingen	Algemene bepalingen behorend bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing van de betreffende aangewezen locatie.
Bedrijfsbrandweer	Een bedrijfsbrandweer is een door het bedrijf ingestelde incident-bestrijdingsorganisatie met bekwaam personeel en materieel, die op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's is aangewezen door de eigen Veiligheidsregio teneinde de risico's van het bedrijf voor de omgeving te beperken.
Bedrijfsbrandweerplichtig	Een bedrijf dat, op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's is aangewezen door de eigen Veiligheidsregio, voor het beschikken over een (eigen) bedrijfsbrandweer is bedrijfsbrandweerplichtig.
Bedrijfsnoodorganisatie	Een Bedrijfsnoodorganisatie (BNO) is de fysieke veiligheidsorganisatie op maat van een bedrijf of instelling.
Branchestandaarden blijvende Vakbekwaamheid	De branchestandaard beschrijft het vereiste vakbekwaamheidsniveau voor iedere repressieve brandweermedewerker in Nederland, ongeacht de Veiligheidsregio waarin hij of zij werkzaam is. De werkgever zal hier nog aanvullende eisen aan toevoegen, kijkend naar het verzorgingsgebied en de specifieke regionale risico's.
Bvr	Besluit veiligheidsregio's, besluit van 24 juni 2010, houdende regels inzake de organisatie en de taken van de veiligheidsregio's en de gemeentelijke brandweer, alsmede de financiële bijdrage van het Rijk.
Draaiboek	Een draaiboek is een beschrijving van geplande activiteiten (oefenmomenten). Hierin wordt stap voor stap bijvoorbeeld beschreven wat er geoefend wordt, welke mensen en middelen er nodig zijn, welke veiligheidsinstructies er zijn en wie welke taken heeft.
Geloofwaardig scenario	Een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of ongeval op het terrein van de locatie: 1. die gegeven de aard van een installatie of de locatie, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend wordt geacht, 2. waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de locatie kan ontstaan, en 3. waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen"
Kennis	Kennis is hetgeen dat je weet/ geleerd hebt over een bepaald onderwerp (feitelijke informatie).
Leidraad Oefenen	De Leidraad Oefenen bestaat uit een handleiding en verschillende series oefenkaarten waarbij onderscheid wordt gemaakt in basisbrandweezorg en specialismen.
Lesplan	In een lesplan staat o.a. beschreven welke en hoe kennis wordt overgedragen en welke mensen en middelen er nodig zijn.

Maatgevend scenario	De maatgevende incidentscenario's dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer.
Oefenactiviteit	Met een oefenactiviteit wordt bedoeld: iets wat men doet of kan doen in relatie tot oefenen (praktijkoefening, presentatie e.d.).
Oefenprogramma	Een document waarin wordt beschreven hoe de bedrijfsbrandweer de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau handhaaft (vakbekwaam blijft) en voldoet aan het gestelde in de bedrijfsbrandweeraanwijzing.
Operationele basissterkte	De operationele basissterkte is de hoeveelheid personen, uitgesplitst naar functie, en middelen die volgens de aanwijsbeschikking minimaal op het terrein van de locatie aanwezig moeten zijn.
Oefenvorm	Een vorm van oefenen, bijvoorbeeld: toolboxen, instructiefilms, e-learnings, incident-evaluaties, maquette-oefeningen, virtueel oefenen, casuïstiek of presentatie(s).
SMART (methodiek)	De SMART-methode geeft een aantal criteria als hulp voor het opstellen van doelstellingen. Dit zijn: Specifiek , Meetbaar , Acceptabel , Realistisch en Tijdgebonden .
Vaardigheden	Met vaardigheden wordt bedoeld, het vermogen om handelingen bekwaam uit te voeren.
Vakbekwaamheid	De mate waarin iemand competent is zijn of haar functie te vervullen.
Veiligheidsregio (Rotterdam-Rijnmond)	De Veiligheidsregio (Rotterdam-Rijnmond) (VRR) is een overheidsorganisatie die namens de 15 gemeenten in de regio taken uitvoert op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. De VRR is bevoegd gezag voor de regelgeving volgend uit artikel 31 van de wet veiligheidsregio's.
Wvr	Wet veiligheidsregio's, wet van 11 februari 2010, houdende bepalingen over de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.
0-aanwijzing	Een bedrijfsbrandweeraanwijzing met daarin opgenomen een operationele basissterkte zonder eisen ten aanzien van bedrijfsbrandweerpersoneel.

Dit is een uitgave van:

Landelijk expertisecentrum industriële veiligheid (LEC IV).

Deze werkwijzer is vastgesteld in het managementoverleg industriële veiligheid van de veiligheidsregio's (MO IV) van 17 juni 2025 en in het directeurenoverleg (DO IV) van 15 juli 2025.

Contact

Postbus 9154, 3007 AD Rotterdam

www.leciv.nl

Tel. 088 - 8779 556

Uitgave: 26 augustus 2025

Versie: 1.1

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.